

Nota van Antwoord

**Zienswijzen Ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie
2019/Ontwerp Natuurnetwerk Nederland Kaart 2018**

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Drenthe
op 29 mei 2018

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1. Gevolgde procedure	4
1.2. Reacties op het Ontwerp NBP 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018	4
1.3. Verdere procedure	4
1.4. Leeswijzer	4
2. WIJZIGINGEN NBP 2019/NNN-KAART 2018	5
Ad 1. Aanpassen tekst NBP 2019	5
Ad 2. Ambtelijke wijzigingen (herstel kleine wijzigingen)/Aanpassen kaarten NBP 2019	5
Ad 3. Aanpassen NNN-kaart 2018	5
Ad 4. Overige zienswijzen	6
3. Zienswijzen en reacties	7

1. INLEIDING

In deze Nota van Antwoord beantwoorden Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) de binnengekomen zienswijzen op het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 (NBP 2019) en de ontwerp Natuurnetwerk Nederland kaart 2018 (NNN-kaart 2018). GS hebben het ontwerp NBP 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018 ter inzage gelegd om kennis te nemen van de zienswijzen naar aanleiding van de voorstellen van beide ontwerpen. De zienswijzen zijn in deze Nota van Antwoord verwerkt. In dit document is de argumentatie terug te lezen waarom zienswijzen wel of niet tot aanpassing van het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018 hebben geleid.

Aanleiding

In het Groenmanifest van Drenthe (5 maart 2011) hebben de manifestpartners Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Drentse Landschap, Land- en tuinbouworganisatie en Natuur- en Milieufederatie Drenthe samenhangende aanbevelingen over het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (destijds de Ecologische Hoofdstructuur genoemd) en de ammoniak problematiek gedaan. De aanbevelingen zijn door de partijen in de Commissie Landelijk Gebied (CLG) omarmd en verwerkt in zowel het vorige als in het huidige collegeprogramma.

Op grond van deze aanbevelingen is in eerdere besluitvorming nieuwe natuur in het NNN teruggebracht van 18.000 ha tot 15.500 ha met daarin de bestuurlijke reservering van 1.000 ha. Het Groenmanifest geeft aan dat deze 1.000 ha vanaf 2018 beschikbaar komt voor verwerving/functiewijziging nieuwe natuur.

In zowel het ontwerp NBP 2019 als de ontwerp NNN-kaart 2018 is de bestuurlijke reservering van 1.000 ha nieuwe natuur opgenomen conform de Rijksafspraken verwoord in het Natuurpact (2013). De afspraken uit het Natuurpact hebben onder andere betrekking op verwerving/functieverandering, inrichting en beheer van natuur. Vanuit het Programma Natuurlijk Platteland wordt uitvoering gegeven aan het inrichten van deze nieuwe natuur. Het NNN is gericht op het versterken van natuurgebieden, de aanleg van verbindingen daartussen en de verbetering van milieucondities. De provincie streeft bij de afronding van het NNN naar sterke combinaties met recreatie, waterberging, landbouw, landschap, cultuurhistorie en aantrekkelijk wonen” (blz. 22 van het Programma Natuurlijk Platteland). Naar aanleiding van de revisie van de omgevingsvisie wordt hier ‘Energie’ aan toegevoegd.

Het ontwerp NBP 2019 beschrijft de beleidsdoelen en de subsidiemogelijkheden voor de ontwikkeling en het beheer, omvorming en inrichting van natuurgebieden, agrarische natuur en landschapselementen in de provincie. Het NBP is verankerd in het Stelsel Natuur en Landschap (SNL) en is het kader voor de openstelling voor (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer, functieverandering en inrichting.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingzones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden. De actualisatie van de NNN-kaart bestaat uit het verwerken van de bestuurlijke reservering in de kaart. De 1.000 hectare bestuurlijke reservering leidt tot een uitbreiding van circa 400 hectare van het huidige NNN.

1.1. Gevolgde procedure

Bij de voorbereiding van het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018 is afdeling 3.4. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

Op 23 januari 2018 hebben GS de voorstellen van het ontwerp NBP 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018 vastgesteld. In het ontwerp-Natuurbeheerplan staat aangegeven waar en welke (agrarische) natuur aanwezig is of ontwikkeld kan worden, hoe deze natuur beheerd en gerealiseerd kan worden en welke mogelijkheden er geboden worden voor landschapsonderhoud. Dit is het kader voor de subsidieverlening. In de ontwerp NNN-kaart 2018 staan de percelen in Drenthe aangegeven die samen de 1.000 hectare nieuwe natuur vormen. Zo'n 600 hectare daarvan ligt al in binnen de huidige NNN-grenzen.

De betreffende stukken lagen vanaf 1 februari 2018 zes weken digitaal ter inzage. Vanaf 1 februari 2018 t/m 14 maart 2018 konden belanghebbenden een zienswijze op het ontwerp NBP 2019 indienen. Tegen de toevoegingen van de NNN-kaart 2017 met betrekking tot de 1.000 ha. bestuurlijke reservering (de ontwerp NNN-kaart 2018) kon eenieder vanaf 1 februari 2018 t/m 14 maart 2018 een zienswijze indienen. Tijdens de terinzageleggingsperiode zijn twee informatieavonden gehouden. Van deze informatieavonden zijn verslagen gemaakt.

1.2. Reacties op het Ontwerp NBP 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018

Na de sluiting van de periode van terinzagelegging bleek dat er 52 zienswijzen zijn ingediend. De zienswijzen zijn onder meer afkomstig van particulieren, de waterschappen, terrein behorende instanties, landbouwbedrijven, melkveehouderijen en natuurbeschermende organisaties.

Naar aanleiding van de zienswijzen hebben twee hoorzittingen plaatsgevonden.

1.3. Verdere procedure

Deze nota hebben GS vastgesteld op 29 mei 2018 samen met het definitieve NBP 2019 en de definitieve NNN-kaart 2018. Belanghebbenden die op het Ontwerp NBP 2019 hebben gereageerd of belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij geen zienswijzen op het Ontwerp NBP 2019 naar voren hebben gebracht, kunnen binnen zes weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit een beroepsschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland, Locatie Assen, Afdeling Bestuursrecht.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt een overzicht gegeven van de wijze waarop het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018 zijn aangepast als gevolg van de reacties. De wijzigingen op basis van de binnengekomen zienswijzen zijn te onderscheiden in Aanpassen tekst natuurbeheerplan, Ambtelijke wijzigingen (herstel kleine wijzigingen)/Aanpassen kaarten Natuurbeheerplan, aanpassen NNN-kaart 2018 en Overige zienswijzen.

In hoofdstuk drie zijn de zienswijzen op het Ontwerp NBP 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018 voorzien van een reactie. De kolom "Zienswijzen" bevat de betreffende reactie van de inspreker. Wij hebben ervoor gekozen om deze reactie niet samen te vatten maar letterlijk weer te geven m.u.v. persoonsgegevens. In de kolom "Reactie op zienswijze" is de reactie beantwoord waarbij in kolom "Gevolgen", indien van toepassing, aangegeven is op welke wijze de reactie is verwerkt. Voor een aantal gebieden zijn meerdere zienswijzen ingebracht. In de kolom "reactie op zienswijzen" ziet u daarom een enkele keer een verwijzing naar een andere zienswijzen uit dat gebied. Deze zijn op elkaar afgestemd.

2. WIJZIGINGEN NBP 2019/NNN-KAART 2018

De wijzigingen op basis van de binnengekomen zienswijzen zijn in een aantal onderdelen te onderscheiden:

1. Aanpassen tekst NBP 2019
2. Ambtelijke wijzigingen/Aanpassen kaarten NBP 2018
3. Aanpassen NNN-kaart 2018
4. Overige zienswijzen

Ad 1. Aanpassen tekst NBP 2019

Zoals gebruikelijk zijn de aanpassingen t.a.v. het ontwerp NBP 2019 in vet aangegeven. De tekst van het plan is beperkt aangepast/aangevuld:

- In samenspraak met de vier waterschappen en Agrarisch Natuur Drenthe (AND) is de tekst aangepast en de daarbij behorende Waterkaart (bijlage 3 van het NBP 2019).
- Bij natuurbeheer zijn vanaf 1 januari 2017 wijzigingen in de wijze waarop subsidie aangevraagd kan worden. Beheerders met een oppervlakte beneden een door de provincies vastgestelde grens van kunnen alleen nog subsidie aanvragen via een collectief. De aanpassing betreft de grens van het aantal ha.: de grens 75 ha. is inmiddels op 150 ha. gelegd.
- In bijlage 5, Doelsoorten, tabel B Open akkerland is de Kievit toegevoegd.

Ad 2. Ambtelijke wijzigingen (herstel kleine wijzigingen)/Aanpassen kaarten NBP 2019

Het natuurbeheerplan wordt jaarlijks aangepast op diverse onderdelen. Op basis van de zienswijzen zijn de beheertypen-, ambitie-, en waterkaart op een aantal onderdelen aangepast.

Aanpassen van de begrenzing van de leefgebieden

De basis voor de aanpassingen komen voort uit de inspraakreactie van het Agrarisch Natuur Drenthe (AND). Niet alle verzoeken om aanpassingen zijn overigens overgenomen. Dit heeft vooral te maken met de criteria en uitgangspunten om gebieden op kaart te zetten.

Aanpassen beheertypenkaart

Op basis van de exercitie die de (grote) beheerders hebben gedaan waarvan de SNL contracten aflopen en nieuwe percelen zijn toegevoegd. Hiervoor zijn aanpassingen op de kaart doorgevoerd. Het merendeel van deze aanpassingen houdt o.a. verband met het op TOP10NL zetten van de betreffende typen. Dit bleek nog niet overal te zijn gebeurd. Verder is de kaart aangepast op basis van het aanwezige beheertype. Ook dat bleek niet in alle gevallen correct.

Aanpassen ambitiekaart

De voorstellen van de begrenzing van de bestuurlijke reservering van de 1.000 ha. zijn op de ambitiekaart aangegeven met de aanduiding 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur'. Daarnaast zijn een aantal wijzigingen in de bostypen als gevolg van een aantal zienswijzen van de beheerders aangepast.

Waterkaart

Voor het agrarisch natuurbeheer is op verzoek van de 4 waterschappen (Hunze en Aa's, Vechtstromen, Drents Overijsselse Delta en Noorderzijvest) en Agrarische Natuur Drenthe (AND) de kaart voor het leefgebied water uitgebreid. Daarmee komen er meer mogelijkheden om met name het bufferbeheer meer te kunnen toepassen.

Ad 3. Aanpassen NNN-kaart 2018

Als gevolg van de omzetting van de bestuurlijke reservering voor nieuwe natuur wijzigt daarmee ook automatisch de NNN kaart. Deze wijziging betreft ca. 400 ha.

Ad 4. Overige zienswijzen

Het betreft vooral reacties uit specifieke gebieden (Amerdiep, Broeklanden Oosterhesselen). Hier zijn gebiedsprocessen gaande en liggen grote opgave om de doelstellingen voor robuuste natuur, robuuste watersystemen en robuuste landbouw vorm te geven. Vanuit die zorg wordt er uit de gebieden gereageerd. Daarbij wordt een scala aan zaken benoemd, over peilbeheer, afspraken uit het verleden, garanties voor waterkwaliteit en duidelijkheid over processen en vrijwilligheid.

3. Zienswijzen en reacties

ZIENSWIJZEN EN REACTIES		
1.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Verzoek herbegrenzing. Begrenzen volgens kadastraal van het gehele perceel ..</p> <p>Bij handhaving huidige grens op de ontwerpkaart: Loopt de grens voor SKNL ongeveer midden over het perceel en is niet logisch en voor natuurbeheer niet praktisch. Perceel wordt aan 3 kanten begrenst door boswallen en aan 1 kant door een sloot. De provincie gaat akkoord met het herbegrenzen van het gehele perceel volgens kadastraal. Bijgevoegd is kaart van de huidige situatie volgens voorstel, welke belanghebbende graag aangepast zien.</p>	<p>Het betreffende perceel is deels begrensd. Gezien de ligging van het perceel, omsloten door houtwallen, is de huidige begrenzing onlogisch. De zienswijze betreft een verbetering van de ambitiekaart en een toevoeging van circa 0,5 hectare. Het voorstel wordt overgenomen en de ambitiekaart van het NBP 2019, evenals de begrenzing van het NNN-kaart 2018 worden aangepast.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart • NNN-kaart 2018
2.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Hierbij dien ik namens belanghebbende onze zienswijze in op het ontwerp natuurbeheerplan Drenthe 2A19. In de ambitiekaart is perceel .. slechts opgenomen tot en met de weilanden. De twee akkers aan de weg, zijn echter niet "ingekleurd" als nog om te vormen landbouwgrond in de ambitiekaart 2019. Uit ons gesprek met de provincie en de brief van belanghebbende, kenmerk PL201702342, kwam de doelstelling naar voren dat de functieverandering van landbouw naar natuur zich zou uitstrekken tot aan de verharde weg "Annermoeras"/"De Dijk". Onze zienswijze is dat het gehele perceel a 6,1 ha dient te worden aangeven/ingekleurd als N00.01 (nog om te vormen landbouwgrond naar Natuur).</p>	<p>Het voorstel van belanghebbende betreft een afronding van een bestaand perceel. Dit perceel zat in het vorig ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2018 in de voorgestelde begrenzing. Dit deel van het perceel is niet beland in het definitieve Natuurbeheerplan, versie 2018. Inhoudelijke en praktisch zijn er goede redenen om het voorstel over te nemen. Het betreft een toevoeging circa 2,1 hectare.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart • NNN-kaart 2018
3.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Dank voor uw berichtgeving omtrent de terinzagelegging van het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 en de ontwerp Natuurnetwerk Nederland-kaart 2018. Namens belanghebbende stuur ik u hierbij onze reactie op het plan, de kaart en de bijbehorende stukken. De bijbehorende stukken omvatten de concept beheer-typenkaart 2019 en de ambitiekaart 2019. Ten behoeve van de actualisatie van de ontwerpkaart NBP 2019 heeft belanghebbende op 7 december 2017 de benodigde gegevens digitaal aangeleverd. De wijzigingen zijn aangeleverd via een mail met een bijbehorende shape-file. De door belanghebbende aangereikte wijzigingen konden echter gezien het tijdsplan niet meer tijdig meegenomen en verwerkt worden in de</p>	<p>De aangeleverde wijzigingen van 7 december 2017 betreffen een actualisatie van de beheertypenkaart. De wijzigingen zijn grotendeels overgenomen. In één geval wil belanghebbende een perceel aan de noordrand van het Ooster- en Westersand begrenzen als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur'. Dit perceel heeft de aanduiding 'N12.05 Kruiden- en faunarijk akker' op de beheertypenkaart. Hier heeft belanghebbende afgelopen jaren een beheersubsidie</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart • NNN-kaart 2018

<p>conceptkaart van het Natuurbeheerplan. In aansluiting op hetgeen ambtelijk is afgesproken zouden wij u dan ook willen vragen om de op 7 december 2017 aangereikte wijzigingen te verwerken in de definitieve versie van de beheertypenkaart.</p> <p>In het kader van de uitvoering van het Programma Natuurlijk Platteland zijn er in 2017 voorbereidingen getroffen om de integrale gebiedsopgave van de Kléncke/Drostendiepgebied vorm te kunnen gaan geven. De ingestelde projectgroep gaat onder andere op basis van (eco)hydrologisch onderzoek en een LESA (Landschaps Ecologische Systeem Analyse) voorbereidingen treffen om te komen tot een inrichtingsplan. Het herstel van het beekstelsel vormt hierin één van de uitgangspunten. Dit heeft invloed op zowel bestaande als nieuwe natuur.</p> <p>Ten aanzien van de bestaande natuur is het dan ook belangrijk om de ambities zoveel mogelijk aan te laten sluiten op het herstel van het beekstelsel. Wij zouden u dan ook willen vragen om de door ons voorgestelde wijzigingen zoals vermeld in bijlagen 1 tot en met 6 op te nemen in de definitieve versie van de ambitiekaart NBP 2019.</p> <p>Ten aanzien van de ontwerpkaart begrenzing Natuurnetwerk Nederland 2018 willen wij u vragen om een drietal in de Broeklanden (Oosterhesselen) gelegen percelen op te nemen binnen de begrenzing van het NNN. De bewuste percelen zijn op onderstaande kaartuitsnede met de letters A, B en C gemarkeerd. De opname van deze percelen maakt de begrenzing van de Broeklanden tot een logisch geheel. De gehele Broeklanden maken tevens deel uit van het project klimaatbuffer Nieuwe Drostendiep.</p> <p>Het bestaande bosperceel (A) staat als N15.02 vermeld op de beheertypenkaart en als N16.03 op de ambitiekaart. Wij willen u vragen om de nog ontbrekende landbouwpercelen B en C als N00.01 op de ambitiekaart te plaatsen behorend bij het NBP 2019.</p> <p>Wij vertrouwen er op dat u onze opmerkingen nadrukkelijk betreft bij het definitieve Natuurbeheerplan, versie 2019 en de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland.</p>	<p>voor ontvangen. Het voorstel wordt niet overgenomen omdat het hier bestaande natuur betreft.</p> <p>De zienswijze over de Kléncke/Drostendiepgebied heeft relatie met zienswijzen, nummers 24, 37, 39, 42, 45 overige Oosterhesseler Landen (of Broeklanden).</p> <p>Het bestaande bosperceel (A) is toegevoegd aan NNN-kaart. Het bosje heeft al een beheertype op beheertype- en ambitiekaart van het Natuurbeheerplan.</p>	
4.		
<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Het ontwerp Natuurplan versie 2019 lag de afgelopen maanden ter inzage. Op 2-12-2017 hebben wij per mail aan de heren H. Alkema en J. Grotenhuis ambtelijk voorstellen gedaan om het voorliggende concept Natuurbeheerplan op een aantal punten aan te passen. Wij hebben geconstateerd dat onze voorstellen nog niet doorgevoerd zijn in het voorliggende ontwerp. Wij nemen aan dat deze wijzigingsvoorstellen alsnog beoordeeld worden.</p>	<p>De aangeleverde wijzigingen betreffen voornamelijk een actualisatie van de beheertypenkaart. De wijzigingen zijn grotendeels overgenomen. Bij een enkel gebied geeft de luchtfoto en/of de situatie in het veld een ander beeld dan het voorgestelde beheertype. Hier blijft de oude situatie in stand.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart • NNN-kaart 2018 <p>Zie ook zienswijze nr. 33</p>

		<p>De belanghebbende heeft twee zienswijzen ingediend. De onder dit punt behandelde zienswijze betreft het Natuurbeheerplan 2019. Zienswijze nummer 33 betreft een reactie van de belanghebbende op de NNN-kaart 2018</p> <p>Naast de wijzigingen voor de beheertypenkaart zijn ook enkele voorstellen, met betrekking tot het begrenzen van percelen als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur', voor de ambitiekaart gedaan. Reactie op deze voorstellen is opgenomen onder zienswijze 33, punt 4 t/m 8.</p>	
5.			
Zienswijze		Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>N.a.v. het voorgenomen besluit over het natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 en de NNN-kaart 2018 wil ik hierbij graag mijn zienswijze indienen.</p> <p>Op 28 maart 2006 heeft de Provincie Drenthe het gebied, dat later (2008) particulier natuurterrein de "Van Bonlanden" is gaan heten, grotendeels begrenst tot natuurgebied (zie bijlage L). Om de aanwezige grote (Schotse Hooglanders) en kleine (Schoonebeeker schapen) grazers ten allen tijde op de "Van Bonlanden" te kunnen huisvesten (ook in de periode april - 1 juli) is er bij het inrichtingsplan in 2008 bewust voor gekozen om een deel van het begrensde land nog geen functieverandering te laten ondergaan (zie bijlage 2 en 3). Deze circa 6 ha. agrarische grond is later bij de bezuiniging ten tijde van staatssecretaris Bleker (de herijking van de EHS) door de Provincie Drenthe uit het begrensde gebied gehaald. Tot dusverre hebben wij het perceel steeds als landbouwgrond gebruikt. We konden het terrein integraal beheren en de Schotse Hooglanders bewogen zich van de agrarisch grond van de Hondsrug naar het moerasgedeelte bij het Zuidlaardermeer en visa versa. Dit maakt het gebied bijzonder, en zou naar mijn mening ook voor de toekomst behouden moeten blijven. Deze toekomst is alleen verzekerd wanneer het gebied integraal natuurgebied wordt.</p> <p>Wij denken na over de toekomst van ons bezit. Een optie daarbij is de overdracht naar een terrein beherende organisatie, maar wezenlijk voor ons is, dat eventuele opvolgers het gebied zullen blijven koesteren op een wijze zoals wij het gebied hebben ontwikkeld. Daarom hechten wij er veel waarde aan dat ook het perceel landbouwgrond de functie van natuurgebied krijgt.</p> <p>Concreet is het verzoek als volgt: De circa 6 ha. agrarische grond van de "Van Bonlanden" (wederom) als natuur te begrenzen, waarna functieverandering aangevraagd zal worden.</p>		<p>Het betreffende perceel was inderdaad begrensd voor natuur voor de herijking van de toenmalige EHS (nu NNN). De huidige grens is nu op de gradiënt gelegd van hoog naar laag, aangezien de eigenaar indertijd geen gebruik wilde maken van de SKNL voor de hogere gronden.</p> <p>Het betreffende perceel is ook bij de wensen voor de invulling van de 1000 ha. gewogen. De score was toen relatief laag, ondanks de bereidheid om deze gronden om te vormen (geeft extra score) is de score toch nog te laag. Het perceel voldoet ook niet aan de afrondingsnorm. In het natuurbeheerplan Drenthe, versie 2020 zullen wij het hele Hunze gebied nader beschouwen. De betreffende wens van de inspreker kunnen we dan nogmaals tegen het licht houden.</p> <p>Tijdens de bewerking is gebleken dat de huidige situatie op de beheertypenkaart niet overeenkomt met de situatie in het veld. De beheertypenkaart is op dit punt aangepast.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart

<p>De argumentatie voor bovenstaande puntsgewijs samengevat: Het is een deel van een interessant natuurgebied. Het betreft hier een gradiënt vanaf de Hondsrug tot aan het Zuidlaardermeer. Nergens anders is rond het Zuidlaardermeer een dergelijke gradiënt aanwezig. Door het perceel landbouwgrond toe te voegen ontstaat binnen het natuurgebied een gradiënt van meer dan 5 meter. Het sluit aan bij de ontwikkelingen in het Hunzedal en rond het Zuidlaardermeer, waarbij het deel uitmaakt van de ontwikkelingen in de Zuidoevers, n.l. het ontwikkelen van een natuurlijke randzone van het meer. Landschappelijk is het een bijzondere situatie omdat er mede vanwege het hoogteverschil er sprake is van een vrije doorkijk van de Groningerstraat in Midlaren tot het Zuidlaardermeer. Het is van belang dat dit behouden blijft en niet wordt verstoord door b.v. de verbouw van mais. Vele wandelaars en fietsers genieten nu van de blik op het meer. Voor de toekomst van de "van Bonlanden" is het noodzakelijk dat het gehele gebied de functie en bestemming natuurgebied krijgt, zodat het in de toekomst integraal natuurgebied blijft en als zodanig beheerd wordt.</p>		
6.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Graag zou ik namens enkele boscijzenaren de navolgende wijzigingen in de beheertypen kaart versie 2019 willen aanbrengen. Als bijlage is een kaart bijgevoegd waar de diverse objecten in zijn aangeduid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het gearceerde gedeelte graag wijzigen in N1603. 2. Het gearceerde gedeelte wijzigen in N1603 3. Aanbrengen lijnbeplanting N1502 4. Het gearceerde gedeelte wijzigen in N1603 5. Het gearceerde gedeelte wijziging in droog hakhout en/of N1603 6. Het westelijk gedeelte hakhout wijzigen in N1502 7. Het gearceerde gedeelte wijzigen in N 1603. 	<p>De zienswijze betreft actualisatie en verbetering van de beheertypenkaart. De voorstellen met de nummers 1 t/m 4, 6 en 7 zijn overgenomen. Voorstel nummer 5 is deels overgenomen. Hier is gekozen voor het beheertype 'N16.03 Droog bos met productie' i.p.v. het beheertype 'N17.02 Droog hakhout'. In de zienswijze wordt voor het betreffende perceel de keuze overgelaten aan de provincie. Beide beheertypen zijn volgens belanghebbende mogelijk. Omdat het beheertype 'N17.02 Droog hakhout' in Drenthe veelal oude bossen met hakhoutstoven betreft en er verder geen onderbouwing is aangeleverd, is het beheertype 'N16.03 Droog bos met productie' toegekend</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart
7.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>L.s., Hierbij sturen wij onze zienswijze ten behoeve van het Ontwerp Natuurbeheerplan 2019.</p>	<p>Leefgebied open grasland: De aanvullingen sluiten aan de huidige begrenzingen van het Drostendiep en het Hunzedal. Inspreker ziet concrete mogelijkheden om de</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart

<p>Via een zorgvuldig voortraject waarin veel overleg heeft plaatsgevonden tussen de provincie Drenthe en inspreker over de begrenzing van de leefgebieden, ziet het collectief in de uitwerking van het Natuurbeheerplan 2019 (ontwerp) graag een verbeteringslag gerealiseerd.</p> <p>Met het indienen van een zienswijze streeft AND een optimalisatie van de begrenzing na, om op deze wijze de doelen van het Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer nog beter te kunnen realiseren.</p> <p>Bijlage bij de zienswijze <u>Leefgebied Open Grasland</u> Drostendiep</p> <p>Aanleiding: Omzetting Broekland van agrarisch naar natuur. In het rood omliggende deel is animo voor beheer (o.a. een plasdras). Met prolander zijn hier afspraken voor aangepast beheer op enkele percelen.</p> <p>Hunzedal Toelichting: Noordelijke deel is weidevogelsrijk. Ligging tussen ANLb en Tuschenwater van HDL. Percelen zijn in eigendom/ deels in eigendom van Waterbedrijf Groningen. In het zuidelijke deel zijn weidevogelrijke percelen en minder weidevogelrijke percelen. Ook hier is deelname bereidheid.</p> <p>Arkesteijn De Dijk 2 Zuidlaren (Hunze) Foutmeldingen door een gekke streep in het leefgebied (blauw). (Hier mist een stukje door de intekening)</p> <p><u>Leefgebied Open akkerland</u></p> <p>Voor het leefgebied Open Akkerland ziet inspreker in de werkgebieden Grolloo (figuur 1), Eeserveen (figuur 2), Hijken (figuur 3) en Eexterveen (figuur 4) graag een aanpassing in de begrenzing van het Ontwerp Natuurbeheerplan 2019 (zie rode omlijning).</p> <p>Tijdens het bespreken van het beheer voor beheerjaar 2018 bleek binnen de rode omlijningen deelnamebereidheid te zijn voor agrarisch natuurbeheer. Daarnaast zijn de rode omlijningen aansluitend op de bestaande begrenzing Open Akkerland. Voor de gebiedsaanvraag 2019 ziet het collectief mogelijkheden om (rekening houdend met de voorwaarden die het Ontwerp stelt) de werkgebieden (verder) te versterken.</p> <p>Leefgebied Droge dooradering</p>	<p>beheeremozaïekenbeheeremozaïeken te versterken. Het voorstel voor uitbreiding aan de noordzijde betreft eigendommen van het waterbedrijf en deels percelen die op de ambitiekaart zijn aangemerkt met beheertype 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur'. Deze uitbreiding heeft in het kader van het Natuurbeheerplan geen toegevoegde waarde omdat op betreffende percelen geen beheer mogelijk is. Dit deel wordt niet meegenomen in de begrenzing. Tenslotte wordt een intekenfoutje op de beheertypenkaart gerepareerd.</p> <p>Leefgebied Open akkerland: Aanvullingen sluiten aan bij werkgebieden Bonnerveen, Grolloo, Eeserveen, Hijken en Eexterveen. Inspreker ziet mogelijkheden om de bestaande beheeremozaïeken te versterken. Voor wat betreft het deelgebied Grolloo is op basis van de topografische kaart 1 op 10.000 de begrenzing van het perceel aangepast.</p> <p>Leefgebied Droge en Natte dooradering: Begrenzingsvoorstel tussen Foxwolde en Roderwolde wordt overgenomen. Het betreft een uniek potkleigebied met kenmerkende vegetatie gekoppeld aan opgaande landschapselementen. Wordt begrensd als leefgebied 'Droge dooradering'. De voorstellen voor begrenzing in de omgeving Westdorp en Esserstraat worden overgenomen. Deze beekdalen krijgen de aanduiding 'Droge en Natte dooradering'. Het gebied grenzend aan de Nieuwlandseweg krijgt de aanduiding 'Open akkerland'. Hier kan aansluiting worden gezocht bij de akkervogelmozaïeken. Het gebied tussen Paardekampweg en Stroetendijk krijgt aanduiding 'Droge dooradering'. De aanpassing van het perceel omgeving Lhee wordt overgenomen. Het betreft een fout op de kaart. Beheertype 'N12.02 Kruiden- en faunarijke grasland' wordt vervangen door de aanduiding 'Droge dooradering'.</p>	
---	---	--

<p>Foxwolde Tussen Foxwolde en Roderwolde ligt een uniek gebied met potklei in de ondergrond. Door op dergelijke grasland percelen verschraving op de randen toe te passen en de houtwallen/houtsingels op een ecologisch en cultuurhistorisch verantwoorde wijze te beheren zal hier een unieke vegetatie ontstaan met o.a. de bosanemoon. Daarnaast zal dit gebied als waardevolle buffer fungeren voor de natuurtypen aan de oostkant.</p> <p>Westdorp Door de begrenzing van de leefgebieden Open akkerland en Droge dooradering op elkaar aan te laten sluiten worden de beide leefgebieden versterkt. Vogels van het Open akkerland profiteren mee van goed beheerde opgaande elementen en de ingezaaide kruidenrijke akkerranden naast het element. Uiteraard wordt middels het beheer van de opgaande elementen diverse doelsoorten van het leefgebied Droge dooradering bediend. Denk aan o.a. spotvogel en ransuil. Vanuit animo en draagvlak is deze aanvraag ontstaan.</p> <p>Lhee Dit perceel is gedeeltelijk in regulier (biologisch) agrarisch gebruik (waarop ook ANLb van toepassing is). Graag ziet inspreker dat de begrenzing van dit perceel met natuurtype (N12.02) verkleind wordt. Het vrijgekomen gedeelte zal opgenomen moeten worden in het leefgebied Droge dooradering.</p>			
<p>8.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>L.s, In navolging van de zojuist ingediende zienswijze op het Ontwerp Natuurbeheerplan 2019, hierbij een toevoeging (kaart ontbreekt in de vorige bijlage).</p>	<p>De beantwoording is meegenomen bij zienswijze 7 aangezien het een aanvulling is op deze zienswijze; het gaat om uitbreiding begrenzing Open akkerland bij Bonnerveen.</p>	<p>Aanpassen: • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart Zie eerdere zienswijze nr. 7</p>	
<p>9.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Belanghebbende heeft kennisgenomen van het door Gedeputeerde Staten van Drenthe vastgestelde ontwerpplan over natuurbeheer en de NNN-kaart. Het kenmerk van het voorgenomen plan is dat een perceel grond van hem in dit plan wordt omgezet van landbouwgrond naar nieuwe natuur (zie bijgevoegde kaart). De reden waarom hij een zienswijze indient; Het perceel wat hiervoor ingekleurd is, heeft een oppervlakte van ongeveer 20 hectare. Het is een hele mooie</p>	<p>Het betreffende perceel is al in een eerder stadium begrensd geweest en inmiddels diverse keren van eigenaar gewisseld. Inhoudelijk scoort deze landbouwenclave hoog, ingesloten door bos en natuur en ook gradiënten van beekdal naar bos- en heidegebied in relatie met waterkwaliteit. Vanuit de toenmalige landinrichting is het perceel niet</p>	<p>Er is geen aanpassing aan de NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>	

<p>zandgrond die al sinds jaar en dag als landbouwgrond in gebruik is en in het verlengde ligt van de huiskavel van de boerderij. Het perceel heeft een goeie ontwatering die enkele jaren terug (2008) ook nog eens anders aangelegd is door de herinrichting van het gebied. Staatsbosbeheer wil water vasthouden dus hoger peil en landbouw percelen een lager peil, hier zijn zij toen in overleg met de Landherinrichtingscommissie en Staatsbosbeheer prima uitgekomen en naar ieders wens. Ook zijn er toen nog andere kavelwerkzaamheden uitgevoerd om het perceel nog beter te maken dan dat het al was. Er is toen ook afgesproken door de landherinrichtingscommissie met de provincie dat dit betreffende perceel ook in de toekomst landbouwgrond blijft (toenmalige commissie leden weten hier van), belanghebbende vindt het dus ook raar dat het perceel weer in ingekleurd is als nieuwe natuur en is hier dan ook niet akkoord mee.</p> <p>Belanghebbende leest in de ontwerpstukken dat de provincie Drenthe vanuit het programma Natuurlijk Platteland streeft naar combinaties van recreatie, landbouw en landschap. Hoe mooi wil je het hebben, zijn perceel ligt tegen het bos en aan de andere kant een zandweg met daarachter het stroomdal landschap, een wel hele mooie combinatie. Mensen die hier wandelen waarderen juist deze afwisseling en zien vanaf de rand van het bos de mooie gewassen en de werkzaamheden die op het land uitgevoerd worden en veel mensen genieten hier juist van. Ook spreken mensen hem regelmatig aan als hij hier aan het werk is en vragen dan uit interesse wat hij aan het doen is, het is dus een mooie verbinding tussen boer en burger.</p> <p>Ook hebben zij hier op het bedrijf een goede samenwerking met Staatsbosbeheer over bepaalde zaken, zij passen elkaar heel goed en je ziet dus ook dat landschap en landbouw prima naast elkaar kunnen bestaan en belanghebbende vindt dan ook dat dit mooi zo moet blijven.</p> <p>Kortom, het is een perceel van 20 hectare wat een op zichzelf staand geheel wat in het verlengde van zijn huiskavel ligt (ligt stukje bos en een weg tussen) en maar 500 meter van de boerderij af. Zoiets krijg je niet weer en zij verdienen op deze grond onze boterham en wil hier dan ook geen andere functie of status op en is het dus ook niet eens om hier Nieuwe Natuur van te maken.</p> <p>Belanghebbende wil dan ook dat zoals enkele jaren terug tussen Provincie en Landherinrichtingscommissie is afgesproken dat deze grond landbouwgrond blijft!</p>	<p>vrijgemaakt. Na afloop van de landinrichting Roden/Norg zijn afspraken gemaakt hoe om te gaan met begrensde gebieden die onderdeel zijn van de huiskavel. Die afspraken worden ook door de provincie nagekomen. Het betreft hier echter een veldkavel. Begrenzing biedt de mogelijkheid voor omvorming van landbouwgrond. Dat is op basis van vrijwilligheid. Het huidige perceel kan daarom ook prima landbouwkundig gebruikt worden. De begrenzing heeft geen gevolgen voor de planologie, waterhuishouding en/of de milieuwetgeving. De waardering die belanghebbende schetst voor de afwisseling en het naast elkaar kunnen voortbestaan van landbouw en natuur wordt ten dele gedeeld. Wellicht kan juist na functiewijziging het perceel of delen daarvan ook beheerd worden op een wijze die daar ook aan zal kunnen voldoen.</p>		
<p>10.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Hierbij willen belanghebbenden een zienswijze op het ontwerp Natuurbeheerplan en de ontwerp NNN-kaart indienen en toelichten. In het nieuwe plan is een perceel van hun huiskavel toegevoegd (blauw gekleurd) gelegen aan de Oosterlangen.</p>	<p>Het betreffende perceel sluit inderdaad aan bij de huiskavel van het bedrijf insprekers. Daarmee voldoet het nog niet aan de definitie huiskavel maar dat is op zich geen punt van discussie. Het betreffende perceel grenst direct aan de Elperstroom en kent een fors</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart • NNN-kaart 2018 	

<p>Zijn hebben in 2014 een nieuwe stal gebouwd en hiermee een forse uitbreiding ondergaan naar ± 250 melkkoeien met bijbehorend jongvee. Zij hebben de jaren voorafgaand aan de bouw veel overleg gepleegd met provincie, Staatsbosbeheer en verschillende natuur instanties i.v.m. de benodigde vergunningen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een uitkomst waarin iedereen zich kon vinden.</p> <p>Om alle vergunningen verleend te krijgen hebben zij o.a. ruim 8 ha in het Natura 2000 gebied ten oosten van de Elperstroom ingeleverd. Echter hun uitbreiding is gebaseerd op de lange termijn met de huidige huiskavel en gronden die nu in hun bezit zijn.</p> <p>Zij vinden het dan ook vreemd en onbegrijpelijk dat er een claim op een gedeelte van hun huiskavel ligt.</p> <p>In het kader van duurzaamheid, weidegang, efficiëntie enz. kunnen wij dit perceel niet missen in een gangbare bedrijfsvoering. Zij verzoeken GS dan ook om dit perceel van de kaart te halen.</p> <p>Tevens willen zij GS nog graag even wijzen op het volgende. In enkele voorlichtingsbijeenkomsten van Prolander in 2017 is hun uitgelegd dat men van plan was om via kavelruil de resterende gronden in het Drentse Aa/Elperstroom gebied te verwerven.</p> <p>Vanuit dit oogpunt vinden zij het dan ook niet tactisch dat een perceel (Alenveld) van. Ook blauw gekleurd is in de nieuwe plannen.</p> <p>Dit was wat hen betreft één van de weinige percelen die in aanmerking zou kunnen komen voor ruiling om ons eventueel in de toekomst vanuit de Grevema te verplaatsen.</p> <p>Kortom met het oog op de toekomst vinden belanghebbenden het aanwijzen van genoemden percelen onverstandig, onbegrijpelijk en niet doordacht. Om één en ander mondeling toe te lichten zijn wij graag bereid.</p>	<p>hoogteverschil met de aangrenzende percelen in het beekdal. Daardoor is er sprake van een directe beïnvloeding van het beekdal. Voor de hydrologie is het perceel echter, vanwege de hoogteverschillen, minder van belang. In relatie met de verkavelingssituatie is er ook niet snel een alternatief denkbaar.</p> <p>Daarnaast wordt gewezen op het perceel Alenveld. In het kader van deze zienswijze wordt daar niet op in gegaan. De eigenaar van dat perceel heeft daarvoor zelf een zienswijze ingediend.</p> <p>Van de wens van belanghebbende om zijn zienswijze mondeling toe te lichten is gebruik gemaakt. Het bijbehorend verslag wordt bij de stukken toegevoegd.</p>	
11.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Ten noorden van Assen aan het Noord-Willemskanaal ligt tussen Kanaalweg West ..en Kanaalweg West .. een stuk bos ter grootte van .. Ha. Op de ambitiekaart is het grootste deel van het bos ingekleurd als (toekomstig) heide. Dit bos is al vele jaren hun eigendom en moet ook bos blijven. Graag de paarse inkleuring van heide, die in de ambitiekaart vele male groter is getekend dan oudere kaarten, laten vervallen.</p>	<p>Het aangegeven perceel is in de loop van de tijd dicht gegroeid en inmiddels bos. Wij gaan akkoord met het voorstel om dit perceel te wijzigingen naar 'N16.03 Droog bos met productie'.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart
12.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen

<p>Op een tweetal onderdelen stelt inspreker enkele aanvullingen voor op de NNN-kaart 2018.</p> <p>1. <u>Aansluiting agrarisch perceel (gelegen aan Minister Cremerstraat) op Veldakkersveen respectievelijk landgoed Zeijen.</u></p> <p>Grenzend aan het Veldakkersveen en het landgoed Zeijen is een stuk agrarische grond te koop (tegenover Min. Cremerstraat ..). Het gaat om ca. 12 hectare.</p> <p>Het betreft een natuurlijke laagte en relatief natte grond gelegen nabij het oorsprongsgebied van drie beekdalsystemen, waaronder de Broekenloop. Op basis van oude topografische kaarten en verhalen van de vorige eigenaar ligt in de hoek van het perceel een gedempte veentje dat mogelijk ook een pingo is hetgeen nog niet is onderzocht.</p> <p>Door deze grond te betrekken bij het ecologisch systeem Veldakkersveen resp. het landgoed Zeijen en indirect landgoed Zeijerveld is meerwaarde voor de natuur, het landschap en de cultuurhistorie te bereiken. Ook zou de oude loop van het beekdal kunnen worden hersteld waardoor de waterstand kan worden verhoogd en een bijdrage wordt geleverd aan waterconservering in het gebied. Daarnaast ontstaat hierdoor een natuurlijke buffer tussen de grootschalige landbouw en kwetsbare natuur.</p> <p>Grotere biodiversiteit en landschapsbeleving nabij de stad Assen zijn de winst voor de inwoners van de nieuwe woonwijken van Assen (Kloosterveen etc.) alsmede voor de vele wandelaars langs de Veentjesroute van de stichting.</p> <p>Inspreker denkt vervolgens aan een inrichting- en beheerplan van het gebied gericht op herstel van pingo en/of veentje, de ontwikkeling tot een mooi biotoop ten behoeve van weidevogels en de aanleg van een voedselweide ten behoeve van vlinders, insecten en dergelijke.</p> <p>Wanneer zeer extensieve begrazing als beheermaatregel nodig zou zijn, dan kan dit mogelijk worden gekoppeld aan het houden van vleeskoeien door een agrariër of particulier om daarmee onder meer gebiedseigen biologische vlees te kunnen leveren aan inwoners van Zeijen en omgeving. Dit kan ook bijdragen en instandhouding van oude veerassen in ons land.</p> <p>2. <u>Opheffen geïsoleerde ligging enkele veentjes en pingo-ruïnes rondom Zeijen respectievelijk herstel historische afwatering Haverkampsveen.</u></p> <p>Er zijn rond Zeijen nog veentjes bewaard gebleven na de ingrijpende verandering van het landschap in de ruilverkaveling Vries. Recent onderzoek van de Universiteit Groningen toont aan dat diverse veentjes ook als pingo-ruïne zijn aan te merken.</p> <p>Met uitzondering van het Veldakkersveen zijn deze waardevolle en zeldzame pingo-ruïnes nog geen onderdeel van het Nationaal natuurnetwerk (NNN).</p>	<p>Het betreft twee voorstellen tot begrenzing met sterke ecologische onderbouwing. De stichting is geen eigenaar van deze percelen en op basis van de reactie van de Boermarke Zeijen is een gesprek gearrangeerd tussen beide organisaties. Hierbij zijn ook de ontwikkelingen van het kavelruilproces betrokken. Het gesprek heeft een gezamenlijk uitgangspunt opgeleverd. Daarbij wordt de inbreng van beide partijen onderkend en worden ook belangrijke waarden van de veentjes onderkend. De door de werkgroep ingediende suggesties zijn besproken met de Boermarke Zeijen en krijgen inhoud bij de Broekenloop (aanpassen begrenzing, in combinatie met landschapsherstel en voetpad), op de es (schrappen begrenzing Bollenveen) en opheffen isolatie Haverkampsveentje en verbeteren van de waterhuishouding. Een drietal percelen zal de provincie in het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2020 opnemen.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart
---	---	--

<p>Deze veentjes worden nu voor een groot deel omsloten door intensieve landbouw waardoor er nog steeds uitspoeling van meststoffen in de veentjes terecht komt. Het gevaar is dat zij dreigen te verdrogen en door de inspoelend meststoffenvoedselrijker worden. Het gevolg is dat de veenputten waar ooit veen werd gewonnen door de inwoners van Zeijen geleidelijk verlanden en verdwijnen. Door de oxidatie van het restveen dreigt ook dat te verdwijnen. Al vanaf 1985 werken vrijwilligers van de werkgroep (onderdeel van de Stichting) actief aan het behoud en duurzaam herstel van natuur en landschap in en rond Zeijen. Ook is er nadrukkelijk aandacht voor de cultuurhistorische betekenis van de veentjes en de verdere omgeving. Dat heeft inmiddels geleid tot een steeds grotere diversiteit in flora en fauna. Om een duurzaam behoud te garanderen dient de geïsoleerde ligging van de veentjes te worden opgeheven, zodat het waterpeil in fases verhoogd kan worden. Door een goede buffering van het veentje in de omgeving kan de kwaliteit van het inziigende water worden vergroot. Door bestemmingswijziging (vestiging landgoed Zeijen) zijn deze uitgangspunten in het Veldakkersveen grotendeels gehaald.</p> <p>Bij het Bollenveen, Haverkampsveen en het Meestersveen zal het gezien het huidige agrarische gebruik van de omliggende gronden moeilijk zijn om een goede buffering te bereiken. Toch brengen belanghebbenden – mede met het oog op mogelijke toekomstige ontwikkelingen binnen de landbouw - deze oude wens van hun stichting (al vermeld in ons eerste Omgevingsplan Zeijen; 1994) opnieuw onder de aandacht.</p> <p>Wel pleiten zij in deze zienswijze voor mogelijkheden om bij het Haverkampsveen de historische afwatering van het veentje op de Broekenloop te herstellen. Op die manier ontstaat tevens een verbinding tussen het veentje en het nationaal archeologisch reservaat de Zeijerstrubben. In het vorige Natuurbeheerplan stond de hier gelegen en te doorsnijden agrarische grond nog aangemerkt als “om te vormen naar natuurfunctie”. Onze stichting stelt voor om deze aanduiding wederom op kaart te zetten, waarbij de aan de agrarische functie te onttrekken oppervlakte overigens beperkt kan blijven tot de oppervlakte van de te creëren afwaterings-slenk naar de Broekenloop.</p>		
13.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Op basis van gemaakte afspraken tussen de waterschappen, provincie en Agrarische Natuur Drenthe wordt een gezamenlijke aanpassing voorgesteld voor het onderdeel water van het Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019. Bijgevoegd bij de zienswijze is het tekstvoorstel en de voorgestelde aanpassing van de kaart.</p>	<p>De tekst- en begrenzingsvoorstellen zijn door de waterschappen, Agrarische Natuur Drenthe en de provincie vooraf afgestemd.</p> <p>De tekst van het NBP 2019 is aangepast aan de actuele ontwikkelingen. Verder is de waterkaart uitgebreid. Dit biedt meer mogelijkheden om de</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: tekst en Waterkaart

	ambities voor waterbeheer te realiseren. De focus ligt daarbij op de beekdalen, zoveel mogelijk gekoppeld aan de bestaande begrenzing van de leefgebieden. Het geeft binnen bestaande leefgebieden in de beekdalen een extra mogelijkheid voor waterdoelen en koppelkansen met ANLb.	
14.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Op basis van gemaakte afspraken tussen de Drentse waterschappen, provincie Drenthe en Agrarische Natuur Drenthe wordt een gezamenlijke aanpassing voorgesteld voor het onderdeel water van het Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019.</p> <p>In de bijlagen is het tekstvoorstel en de voorgestelde aanpassing van de kaart bijgevoegd</p> <p>4.4 Beleidsdoelen en criteria water</p> <p>Met de blauwe diensten wordt met name een bijdrage geleverd aan de verbetering van de waterkwaliteit en aan duurzaam bodembeheer.</p> <p>In het huidige plan is een aantal gebieden begrensd binnen de waterschapsgebieden, waar blauwe diensten kunnen worden ingezet. Deze zijn weergegeven op de kaart categorie water in de bijlage 3 van het NBP. Het betreft vier deelgebieden:</p> <p>Deelgebied Hunze en Aa's</p> <p>Het Drentscha Aa gebied en stroomgebied van de Hunze, is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit. Het doel is om de belasting van het oppervlaktewater met gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. De uitbreiding van het areaal heeft ook betrekking op de bufferzones.</p> <p>Specifiek voor de maatregel toekomstbestendige waterlopen geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In deelgebied Hunze en Aa's, alleen langs sloten die uiteindelijk afwateren op de Drentsche Aa en de Hunze. • Het gaat om bouwland en mais. • Het mengsel en het beheer moeten worden afgestemd op voorwaarden van het waterschap. • Er zijn een of meerjarige randen mogelijk. • Prioriteit wordt gegeven aan de meest risicovolle gebieden voor uitspoeling en afspoeling, zoals blijkt uit de resultaten van onderzoek. <p>Deelgebied Vechtstromen</p> <p>In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor waterberging, bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit.</p>	<p>De tekst- en begrenzingenvoorstellen zijn door de waterschappen, Agrarische Natuur Drenthe en de provincie vooraf afgestemd.</p> <p>De tekst van het NBP 2019 is aangepast aan de actuele ontwikkelingen. Verder is de waterkaart uitgebreid. Dit biedt meer mogelijkheden om de ambities voor waterbeheer te realiseren. De focus ligt daarbij op de beekdalen, zoveel mogelijk gekoppeld aan de bestaande begrenzing van de leefgebieden. Het geeft binnen bestaande leefgebieden in de beekdalen een extra mogelijkheid voor waterdoelen en koppelkansen met ANLb.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: tekst en Waterkaart

<p>Ook kan worden Ingezet op bodemverbetering in stroomgebieden van waterlopen, met als doel het verbeteren van de bodemstructuur en daarmee de sponswerking van de bodem. Deze verbeterde sponswerking heeft een positief effect op de ecologische kwaliteit.</p> <p>Deelgebied Drents Overijsselse Delta In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit.</p> <p>Deelgebied Noorderzijvest In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit.</p> <p>Het zoekgebied voor de inzet van blauwe diensten is ruim begrensd. Dit betekent dat het agrarische collectief in de gebiedsaanvraag moet komen tot indikking van de gebieden. Hieronder zijn criteria aangegeven op basis waarvan het collectief haar gebiedsaanvraag verder uitwerkt.</p> <p>Voldoende omvang en connectiviteit De effectiviteit van de middelen is groter indien gekozen wordt voor meer focus en bundeling van blauwe diensten. Dit kan door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestaande blauwe diensten die op de goede plekken liggen te versterken. • Blauwe diensten zijn beheeractiviteiten die een bovenwettelijke inspanning vormen voor een agrariër en bijdragen aan de waterdoelen. • De activiteiten vinden plaats op agrarisch eigendom of op agrarisch gebruikte/gepachte percelen. • Synergie te zoeken met de keuze voor beheermaatregelen in de leefgebieden van het ANLb. <p>Prioritaire gebieden Bij het zoeken naar mogelijkheden voor de inzet van blauwe diensten, geldt verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De activiteiten zijn niet van toepassing op percelen aangeduid met het natuurbeheertype NOO.01 (nog om te vormen landbouwgrond naar natuur) op de ambitiekaart. • Doorzetten wat goed loopt, dus verlengen van bestaande afspraken die op de goede plekken liggen. • De concept- gebiedsaanvraag voor het onderdeel blauwe diensten wordt in nauw overleg met provincie en waterschap opgesteld. 			
15.			
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen	

<p>Zienswijze tegen het ter inzage gelegde ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe versie 2019 en het ontwerp NNN-kaart 2018.</p> <p>Insprekers hebben kennisgenomen van de betreffende ontwerpbesluiten en maken hierbij hun zienswijze kenbaar. Een aantal argumenten ligt aan deze zienswijze ten grondslag. Deze komen hieronder puntsgewijs aan de orde.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De begrenzing voor nieuwe natuur omvat een zeer groot deel van hun huiskavel en binnen deze begrenzing bevindt zich een schuur van het bedrijf. 2. De hoge gronden zijn begrensd en een aansluitend lager gedeelte niet. 3. Voor de waterhuishouding zijn genoemde hoge gronden niet nodig. 4. Aan de overzijde ter plekke geldt geheel geen begrenzing voor nieuwe natuur, terwijl dat ook een huiskavel betreft. De benadering is niet gelijk. 5. Bijna nergens staan bedrijfsgebouwen zo dicht bij de Hunze. 6. Ook het baggergat maakt deel uit van ons erf. 7. Zij willen deze gronden rondom onze bedrijfsgebouwen nooit kwijt en vragen de garantie dat ze nooit onteigend zullen worden. 8. Derhalve willen zij dat de huidige begrenzing van de kaart gaat. 9. Zij willen niet in onze bedrijfsvoering, woongenot en agrarische activiteiten beperkt worden. 10. Graag ontvangen zij informatie over verdere ontwikkelingen rond de Hunze, ook wat betreft onze veldkavels. <p>Op basis van bovenstaande argumenten maken zij bewaar tegen voormelde plannen.</p> <p>Bij de zienswijze is een verslag van het gesprek met de heren G. en L. van de provincie Drenthe op 27 -2-2018 toegevoegd.</p>	<p>De huidige begrenzing voor nieuwe natuur staat al meer dan 10 jaar zodanig op kaart. Het betreft hier dus geen nieuw voorstel. Het betreffende perceel is inderdaad huiskavel en grenst direct aan de Hunze. Het is hooggelegen grond en vooral in gebruik als bouwland. Andere veel lageregelegen percelen van het huiskavel zijn niet begrensd. Dit vindt zijn oorsprong in de kadernota van de Hunze, waar een zone van 100 meter aan weerszijde van de Hunze op kaart is gezet.</p> <p>Bij de verdere ontwikkeling van de Hunze zijn er in de directe omgeving meer knelpunten. Daar is te zijner tijd maatwerk voor nodig en dat behoort tot de opdracht van de bestuurscommissie Hunze. In dit kader is het daarom logisch om de begrenzing van circa 4,4 hectare op de huiskavel op dit moment te handhaven. In het volgende Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2020, zal deze begrenzing nader beschouwd worden.</p> <p>Het baggergat staat ten onrechte aangeduid als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' op de ambitiekaart. Het baggergat wordt op de beheertypenkaart begrensd als 'N04.02 Zoete plas'. Het baggergat is geen landbouwgrond maar een natuurlijk element. De beheertypenkaart is een weergave van de aanwezige natuur in Drenthe. Dit heeft verder geen gevolgen voor planologie.</p> <p>In algemene zin wordt de bedrijfsvoering, woongenot en agrarische activiteiten niet belemmerd. Dat zou ook gelden als er wel een begrenzing had op gelegen.</p> <p>De bestuurscommissies Hunze is verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma Natuurlijk platteland. Indien in de omgeving activiteiten worden ontwikkeld wordt belanghebbende op de hoogte gehouden.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart
<p>16.</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>

<p>Insprekers, wonende RUINERWOLD, vroegen St. Achmea Rechtsbijstand om juridische hulp.</p> <p>GS hebben diverse stukken ter inzage gelegd. Het gaat om het Natuurbeheerplan Drenthe (hierna aan te duiden afs: NBP), versie 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018. Alhoewel het hier strikt genomen gaat om beleidsstukken en er uitdrukkelijk wordt gesteld dat het NBP geen planologische consequenties of consequenties voor bestemmingsplannen heeft, en dus geen invloed op eigendomsrechten of bestaande gebruiksmogelijkheden heeft, ziet cliënt de bui voor de toekomst al hangen. Reden voor hem om toch deze zienswijze in te dienen.</p> <p>Cliënt exploiteert een melkveehouderij in Ruinerwold</p> <p>De oppervlakte van de gronden die bij het bedrijf van cliënt horen bedragen in totaal 35 ha. Bijna 10 ha (9,8808 ha om precies te zijn) is gelegen aan de Broekdijk in Ruinen, kadastraal bekend als .. en ... ong. te Ruinen (bijlage 1). Deze percelen worden door cliënt gebruikt voor de productie van gras. Cliënt of beter gezegd zijn bedrijf kan niet zonder deze percelen.</p> <p>De percelen in Ruinen worden vermeld op de ontwerp ambitie NNN-kaart versie 2019</p> <p>Achmea gaat ervan uit dat deze kaart in de bekendmaking per abuis met '2018' is aangeduid. Op de Ontwerp beheertypenkaart versie 2019 hebben de gronden van cliënt geen aanduiding. Op de ontwerp ambitie NNN-kaart versie 2019 hebben de gronden de aanduiding 'N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)' (bijlage 2).</p> <p>De provincie beoogt in de toekomst Natuur te ontwikkelingen op de gronden van cliënt</p> <p>Dit heeft tot gevolg dat de gronden ongeschikt worden om agrarisch te exploiteren. Cliënt ziet de stukken die nu ter inzage liggen dan ook als een eerste opstap naar natuurontwikkeling op zijn percelen. Ook al hebben de plannen volgens eigen vermelding geen invloed op eigendom of gebruiksmogelijkheden.</p> <p>Cliënt is niet bereid mee te werken aan ontwikkeling van natuur op zijn percelen</p> <p>Hij heeft de percelen simpelweg nodig voor zijn bedrijfsvoering. Zonder het gebruik van deze percelen komt de bedrijfsvoering van zijn melkveehouderij in de knel. Cliënt is niet bereid de percelen in eigen beheer als natuur te ontwikkelen dan wel te onderhouden. Ook is hij niet bereid de percelen te verkopen.</p> <p>Er is onvoldoende naar de ruimtelijke gevolgen van de aanwijzing gekeken</p> <p>Bij de aanwijzing van de percelen van cliënt lijkt geen rekening te zijn gehouden met de gevolgen voor de omgeving. Cliënt vraagt zich af of wel sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Wat zijn de gevolgen voor aangrenzende agrarische percelen? Natuurontwikkeling leidt potentieel tot minder geschiktheid</p>	<p>De aangegeven percelen van de insprekers zijn voor hun een onmisbaar onderdeel van hun melkveehouderij. Dit wordt niet betwist, de betreffende percelen zijn veldkavels en liggen niet in de nabijheid van de huiskavel. De begrenzing is nodig om te komen tot een robuust natuur en robuust watersysteem. Vanuit het provinciaal beleid wordt tevens een robuuste landbouw nagestreefd. In de praktijk zal dit betekenen dat wij in het kader van ons Programma Natuurlijk Platteland de drie provinciale doelen (robuuste watersystemen, robuuste landbouw en robuuste natuur) trachten te realiseren voor ruiling. Vanuit die insteek is begrenzing van de veldkavels noodzakelijk om tot een goede uitkomst te komen. De begrenzing mag geen gevolgen hebben voor het agrarisch gebruik van de percelen. Dat geldt ook voor het peilbeheer. Niet alleen voor de begrensde gronden, maar ook voor de aanliggende agrarische percelen.</p> <p>De aanduiding voor de ontwerp NNN kaart 2018 is juist. Bij het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe gaat het om de versie 2019.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan de NBP 2019 en de NNN-kaart 2018</p>
---	---	---

<p>van omliggende percelen voor agrarische bedrijfsvoering (onkruid, omgekeerd het gebruik van bestrijdingsmiddelen). De percelen van cliënt waar het hier om gaat grenzen aan een agrarisch bedrijf. Natuur en agrarisch gebruik naast elkaar bij elkaar. In hoeverre is uitgesloten dat het bestaande agrarische bedrijf hier hinder van gaat ondervinden? En in hoeverre belemmert de aanwezigheid van het agrarische bedrijf de ontwikkeling van natuur? Wat uiteindelijk het doel van de provincie is? Nu dit niet lijkt te zijn onderzocht, is sprake van onzorgvuldigheid in de voorgenomen beleidsvorming.</p> <p>Mogelijke kosten die cliënt moet maken in de toekomst komen niet voor zijn rekening</p> <p>Cliënt zal zich zoals gezegd verzetten tegen de bestemming natuur op zijn percelen. Eventuele procedures brengen kosten met zich mee die niet allemaal verzekerd zijn. Deze kosten komen voor rekening van de bestuursorganen die de besluiten nemen die leiden tot verlies van zijn percelen zelf of het agrarisch gebruik daarvan.</p> <p>Cliënt vraagt u het ontwerpplan en de ontwerp kaart niet vast te stellen</p> <p>En voor het geval u dat wel doet de aanduiding N00.01 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)' van de percelen van cliënt aan de Broekdijk in Ruinen, kadastraal bekend als .. en .. te Ruinen, af te halen.</p>			
<p>17.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Hierbij dient inspreker als voorzitter van de Boermarke Z. namens de boermarke leden en de Kavel adviescommissie een zienswijze in op het ontwerp Natuurbeheerplan en op het ontwerp NNN-kaart.</p> <p>Met grote verslagenheid hebben zij als KAC Z. en onze boermarkeleden kennis genomen van het voorstel nieuwe natuurbegrenzing in onze Boermarke.</p> <p>Aanleiding</p> <p>In de landbouwvisie 2010 — 2025 van de Boermarke Z., is aangegeven dat de landbouw gebruiksruimte niet kan krimpen. Voor de levensvatbaarheid van hun bedrijven en het voldoen aan de regelgeving zijn hun leden alle beschikbare hectares goede landbouwgrond nodig.</p> <p>Hiermee is in Januari 2016 onder regie van Prolander een start gemaakt met de Boermarke of er belangstelling is voor landbouwkundige kavelruil.</p> <p>Zij hebben onze leden benaderd of hier interesse voor was. De 7 jaar oude visie werd nog steeds onderschreven, waarmee enthousiaste belangstelling was bij alle actieve agrariërs. Hierbij is tevens aangegeven dat de Broekenloop NNN begrenzing ook "natuurinclusieve landbouw" kan voortbrengen. Dit geldt ook voor de Masloot die een grote waterhuishouding beïnvloeding kent in het gebied.</p>	<p>In het gebied rond Zeijen is met succes een eerste fase van de kavelruil afgerond. Inmiddels is een 2^e fase in voorbereiding. De Boermarke geeft in haar zienswijze nog eens aan hoe dit tot stand is gekozen. Die betrokkenheid is een groot goed, daarbij wordt ook een rol gezien in het kader van het natuurbeheer. De invulling van de bestuurlijke reservering door de provincie Drenthe heeft plaatsgevonden met een brede ondersteuning van deze aanpak door de partners. Uitgangspunt daarbij is het collegeprogramma en ook de doelstellingen uit de omgevingsvisie. Wij gaan daarbij uit van robuuste watersystemen, robuuste landbouw en robuuste natuur. Daarmee liggen die afwegingen op een ander vlak dan de afwegingen die de Boermarke maakt op basis van hun eigen landbouwvisie. Voor een groot deel versterken die elkaar ook, maar niet overal. De begrenzing biedt overigens ook mogelijkheden om juist de gewenste</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart • NNN-kaart 2018 	

<p>Er is doorgesproken welke NNN natuuropgaven liggen in de Marke, dit betreft een cluster perceel van 9 ha gelegen aan de Broekenloop. Gedurende het eerste jaar met elkaar het idee bedacht om de Broekenloop weer in beheer te krijgen bij de Boermarke.</p> <p>In mei 2017 een veehouderijbedrijf wat zijn percelen erg verspreid in en om het dorp had liggen uit de kom van Zeijen naar het buitengebied verplaatst. Mooi voor de boer, en mooi voor het dorp (minder transportbewegingen). Enkele andere leden nemen de verkregen provincie percelen in pacht aan. Hiermee zou de kans op landbouwstructuur verbetering en de NNN opgave meer binnen handbereik komen. Na een voorlichting over zelf realisatie natuurbeheer, blijkt dat tijdens het proces van de verplaatsing, zowel de NNN grond die beschikbaar is gekomen van de verplaatser, als ook het overige 9 ha grote perceel nu nog traditioneel landbouwgrond aan de Broekenloop prima ingezet kan worden als natuurinclusieve landbouw c.q. particulier beheer.</p> <p>Het concept is hiermee geboren als Boermarke de Broekenloop in beheer te willen nemen.</p> <p>Hierdoor is het mogelijk geworden dat er eind 2017 begin 2018 nog een veehouderijbedrijf uit Zeijen verplaatst kan worden.</p> <p>Uiteindelijk begin februari '18 zou deze verplaatsing tot een afronding komen, waarbij dan het Broekenloop perceel als beheers grond omgevormd wordt. Dit onder uitdrukkelijke wens van zelfrealisatie!!</p> <p>1000 ha begrenzing .. en nu?</p> <p>Hun leden zouden dan kunnen doorruielen met percelen, maar als je dan plotseling wordt geconfronteerd met begrenzing op de es rond Bollenveen en enkele ex verplaatser goede landbouw ruilpercelen van de Provincie dan ineens op de begrenzingen kaart voorkomen, is het vertrouwen weg en gaat het zetten van een handtekening ineens niet zo makkelijk meer.</p> <p>De gehele kavelruil Zeijen2, en het vrijmaken van de Broekenloop NNN gronden wordt sterk aan getwijfeld. Aan de achterkant 9 ha voor natuur inleveren, en dan de landbouw ruilhectares direct ook weer toevoegen aan de begrenzing. Dit is echt een stap te ver.</p> <p>Waar komt dat idee van begrenzen van bovengenoemde percelen vandaan? Insprekers zijn van mening dat dit hun ruilproces zodanig verstoord dat zij willen voorstellen om deze voorlopige begrenzing terug te trekken, en dat zij nadat zij uitgeruild zijn, en er zou een perceel overblijven wat naar hun idee wel geschikt is om te begrenzen dat zij dit dan met ons bespreekbaar maken. Deze afspraak is ook met de Provincie in een eerder stadium gemaakt aldus M. K. in de werkafspraken die annex zijn met Bestuurscommissie Planmatige Kavelruil.</p> <p>Voorstel: Het verwijderen van de 1000 ha kaart van de door belanghebbenden aangekruiste percelen.</p>	<p>natuurontwikkeling te kunnen invullen door de plaatselijke eigenaren/boeren. In het kader van het gebiedsproces zijn we daarom ook met inspreker en de Werkgroep Z. in gesprek gegaan om te komen tot een door alle partijen gewenste oplossing. Dat heeft een goed resultaat opgeleverd. Op basis van dat gesprek zijn wij bereid de begrenzing in het huidige natuurbeheerplan aan te passen (verwijderen begrenzing op de es, aanpassen begrenzing beekdal). Een drietal andere percelen in het beekdal willen wij in het volgende natuurbeheerplan Drenthe, versie 2020 opnemen. De huidige eigenaren kunnen niet in de korte voorbereidingstijd geconsulteerd worden.</p>	
18.		

Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Hierbij reageert inspreker op het ter visie liggende Ontwerp Natuurbeheerplan 2019 voor de provincie Drenthe. Bij het tot stand brengen van het ontwerp heeft inspreker input geleverd voor de aanpassing van de Beheertypenkaart, de Ambitiekaart en de begrenzing van de bestuurlijke reservering van 1000 ha NNN.</p> <p>De wijzigingen in beheertypen heeft belanghebbende eind 2017 in de vorm van een digitaal bestand aan ons voorgelegd. Met Prolander heeft belanghebbende overleg gevoerd over de aanpassing van de bostypen op de ambitiekaart. In de ambtelijke CLG is op zorgvuldige wijze een voorstel voor de begrenzing van de 1000 ha voorbereid.</p> <p>Inspreker verzoekt zijn inbreng in al dit ambtelijk vooroverleg te beschouwen als zienswijze op het ontwerp natuurbeheerplan.</p>	<p>De zienswijze betreft een actualisatie van de beheertypenkaart. De wijzigingen van beheertypen zoals besproken in het ambtelijk vooroverleg (tussen provincie en inspreker) zijn verwerkt. Waar het nieuwe intekeningen van beheertypen betreft is naast de beheertypenkaart ook de ambitiekaart aangevuld.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart
19.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Mede namens een andere belanghebbende doet inspreker ons hierbij hun zienswijze toekomen inzake het gepresenteerde zoekgebied voor agrarisch natuurbeheer voor Collectieven (bijlage 4). Het betreft dan het zoekgebied voor weidevogels. In het Hunzedal, rond de (deels potentiële) natuurgebieden van het Annermoeras, Tusschenwater, en Noordma liggen goede kansen voor de instandhouding/uitbreiding van broedgebieden voor weidevogels. De ervaring leert dat de combinatie van plas-dras natuurgebied (foerageergebied) en aangrenzend landbouwgebied (broedgebied) tot een gunstige broedmogelijkheden leidt in dit deel van Drenthe. Zeker als Tusschenwater straks aangelegd is nemen de kansen voor succesvol agrarisch natuurbeheer rond deze natuurgebieden toe. Zij zouden het daarom op prijs stellen om dit gebied eveneens aan te wijzen als zoekgebied voor weidevogels. Deze vraag van hen is niet nieuw, maar al enkele jaren geleden bij de voorbereiding van genoemd plan ook al ingebracht.</p>	<p>Het zoekgebied voor agrarisch natuurbeheer waar in bijlage 4 van het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 over wordt gesproken is bedoeld voor het "oude" collectieve beheer (voor de ANLB). Op dit kaartje staat de verwijzing naar NBP 2015 aangeduid. Dit kaartje is ervoor bedoeld de lopende contracten mogelijk te blijven maken. In het nieuwe ANLB zijn de gebieden aangeduid op de beheertypenkaart (voor weidevogels leefgebied Open grasland). Zuidelijk van het Tusschenwater staat leefgebied Open grasland aangegeven. De uitvoering van het plan Tusschenwater is op dit moment in volle gang. In dat plan is ook de eerdere reactie van de andere belanghebbende verwerkt. Het betreft hier uiteindelijk natuur, daar kan geen agrarisch natuurbeheer op gevoerd worden (spelregels Stelsel Natuur en Landschap). Wel zal vervolgens natuurbeheer worden uitgevoerd, conform de afspraken die gemaakt zijn. Op dit moment kan de aanduiding van de natuurtypen nog niet worden aangegeven, omdat het project in uitvoering is. Naar verwachting zal dat in het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2020 landen.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan de NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>
20.		
Zienswijze (mondeling ingediend)	Reactie op zienswijze	Gevolgen

<p>Inspreker woont op A. en zijn huiskavel is in het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 toegevoegd op de ambitiekaart met de aanduiding N. 00.01 (Nog om te vormen landbouwgrond). Hij is het niet eens met deze begrenzing en heeft de wens dat zijn huiskavel buiten de begrenzing wordt gebracht. Inspreker is niet op de voorlichtingsbijeenkomst geweest en wil graag wat nadere uitleg.</p> <p>De heer G. van de provincie Drenthe geeft aan wat de redenen voor de begrenzing zijn. Deze hebben vooral te maken met de waterhuishouding en robuuster maken van het aanliggende natuurgebied de Zure Venen. Hij geeft ook aan dat de begrenzing geen invloed mag hebben op de ruimtelijke ordening (bestemmingsplan), waterhuishouding (peilbeheer) en milieuwetgeving (Wet Ammoniak en Veehouderij) en dat deelname is gebaseerd op vrijwilligheid. Hij geeft aan dat er diverse mogelijkheden zijn, zoals het zelf omvormen van natuur (dan blijf je eigenaar), het verkopen van de grond en het ruilen van de grond. Inspreker geeft aan dat hij het allemaal kan volgen, maar dat hij er geen enkel belang bij heeft. Hij is geen actief boer meer, bovendien betreft het zijn huiskavel (dit is 1 ha. groot). Dat betekent dat ruilen voor hem ook geen zin heeft. Hij is geboren en getogen op A. en is daarom ook niet te porren voor verkoop. Hij geeft aan dat het grootste deel van zijn huiskavel ook zandgrond is en geen veenbodem heeft. De veenbodem begint op het achtereinde van zijn huiskavel. De waterhuishouding is voor hem nu goed en hij wil niet dat zijn kavel te nat wordt.</p> <p>Samenvattend komt zijn zienswijze neer op</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezien zijn specifieke situatie verzoekt hij de begrenzing van zijn huiskavel van de kaart te halen. Dat betreft de begrenzing in het natuurbeheerplan, maar ook de aanduiding op de NNN kaart. • Indien er in de naaste omgeving uitbreiding van nieuwe natuur plaatsvindt, wenst hij op zijn huiskavel geen verdere vernatting. • Hij wil graag de bestemming landbouw op zijn huiskavel houden. 	<p>Het betreffende perceel is de huiskavel van de inspreker. De begrenzing is voorgesteld op basis van de (gewenste) waterhuishouding van het gebied. Uiteraard hangt dit ook nauw samen met de belendende percelen van andere eigenaren. Op basis van een nauwkeuriger hydrologische analyse en de inbreng van andere eigenaren, lijkt het mogelijk om toch voor een groot deel de doelstellingen te kunnen realiseren zonder de huiskavels te begrenzen. Door dit perceel buiten de begrenzing te houden kan het landbouwkundig gebruik voortgezet worden. De begrenzing met de aanduiding 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' wordt van de ambitiekaart gehaald. Daarnaast wordt de huiskavel ook uit de begrenzing van de NNN kaart gehaald.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart • NNN-kaart 2018 	
<p>21.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Zienswijze op 'Ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019'</p> <p>Op basis van gemaakte afspraken tussen de Drentse waterschappen, provincie Drenthe en Agrarische Natuur Drenthe wordt een gezamenlijke aanpassing voorgesteld voor het onderdeel water van het Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019.</p> <p>In bijlage 1 vinden wij het tekstvoorstel en de voorgestelde aanpassing van de kaart in bijlage 2 Zienswijze op 'Ontwerp NNN-kaart 2018'</p> <p>In afstemming met onze medewerkers verzoekt het waterschap een aantal percelen toe te voegen aan de NNN begrenzing.</p>	<p>De voorstellen voor de NNN begrenzing en genoemde percelen op de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan hebben samenhang met de andere reacties over het gebied de Broeklanden (3, 37,39,42 en 45). Het betreft landbouwgronden op een wat hoger gelegen flank van het beekdal. Op de hoogste kop is een bosje gelegen. Dit bosje staat (ten onrechte) niet op de NNN kaart. Het bosje is in eigendom van Natuurmonumenten en deze verzoekt eveneens om begrenzing. Bosje toevoegen aan NNN-kaart. Het bosje heeft al een</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: tekst, beheertypen-, ambitie- en Waterkaart • NNN-kaart 2018 	

<p>Op de ontwerp NNN-kaart 2018 zijn voor het gebied Broeklanden in het beekdal van het Nieuwe Drostendiep namelijk een aantal delen van percelen buiten de ontwerp NNN-kaart gehouden (rood omcirkeld op bijgaande kaart in bijlage 3). De reden hiervan is niet duidelijk, want de beoogde grens van de NNN loopt door perceelgrenzen. De niet begrensde delen behouden de functie landbouw. Een van de taken van Waterschap betreft de functiebediening voor o.a. landbouw en natuur. De ontwerp NNN-kaart kan ertoe leiden dat het waterschap voor de delen met functie landbouw een ander peil moet instellen dan voor de aangrenzende nieuwe natuur. Het beleid van het waterschap is om versnippering in peilvakken te voorkomen.</p> <p>De beoogde natuurontwikkeling in het gebied Broeklanden biedt de mogelijkheid om een robuuste waterhuishouding te gaan realiseren. De KRW-doelstelling van het waterschap en de beoogde natuurdoelstelling van de provincie bieden daartoe goede mogelijkheden. Het buiten de begrenzing houden van de aangegeven delen van percelen is in strijd met deze doelstellingen.</p> <p>4.4 Beleidsdoelen en criteria water</p> <p>Met de blauwe diensten wordt met name een bijdrage geleverd aan de verbetering van de waterkwaliteit en aan duurzaam bodembeheer. In het huidige plan is een aantal gebieden begrensd binnen de waterschapsgebieden, waar blauwe diensten kunnen worden ingezet. Deze zijn weergegeven op de kaart categorie water in de bijlage 3 van dit NBP. Het betreft vier deelgebieden:</p> <p>Deelgebied Hunze en Aa's</p> <p>Het Drentscha Aa gebied en stroomgebied van de Hunze, is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit. Het doel is om de belasting van het oppervlaktewater met gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. De uitbreiding van het areaal heeft ook betrekking op de bufferzones.</p> <p>Specifiek voor de maatregel toekomstbestendige waterlopen geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In deelgebied Hunze en Aa's, alleen langs sloten die uiteindelijk afwateren op de Drentsche Aa en de Hunze. • Het gaat om bouwland en mais. • Het mengsel en het beheer moeten worden afgestemd op voorwaarden van het waterschap. • Er zijn een of meerjarige randen mogelijk. • Prioriteit wordt gegeven aan de meest risicovolle gebieden voor uitspoeling en afspoeling, zoals blijkt uit de resultaten van onderzoek. <p>Deelgebied Vechtstromen</p> <p>In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor waterberging, bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de</p>	<p>beheertype op beheertype- en ambitiekaart van het Natuurbeheerplan. De aangeduide en niet begrensde landbouwpercelen zijn niet noodzakelijk voor de hydrologische inrichting van het gebied. Bovendien zijn ze onderdeel van het bedrijf dat direct aan de andere kant van de Broeklandenweg is gelegen. Tevens is gebleken dat er één perceel ten onrechte als bestaande natuur is aangegeven, ook dit perceel sluit aan en is eigendom van het bedrijf aan de andere kant van de weg. De natuuraanduiding van dit perceel kan daarmee vervallen.</p> <p>Voor het onderdeel blauwe diensten zijn de tekst- en begrenzingenvoorstellen zijn door de waterschappen, Agrarische Natuur Drenthe en de provincie vooraf afgestemd.</p> <p>De tekst van het NBP 2019 is aangepast aan de actuele ontwikkelingen. Verder is de waterkaartuitgebreid. Dit biedt meer mogelijkheden om de ambities voor waterbeheer te realiseren. De focus ligt daarbij op de beekdalen, zoveel mogelijk gekoppeld aan de bestaande begrenzing van de leefgebieden. Het geeft binnen bestaande leefgebieden in de beekdalen een extra mogelijkheid voor waterdoelen en koppelkansen met ANLb.</p>	
---	---	--

<p>waterkwaliteit. Ook kan worden ingezet op bodemverbetering in stroomgebieden van waterlopen, met als doel het verbeteren van de bodemstructuur en daarmee de sponswerking van de bodem. Deze verbeterde sponswerking heeft een positief effect op de ecologische kwaliteit.</p> <p>Deelgebied Drents Overijsselse Delta In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit.</p> <p>Deelgebied Noorderzijvest In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit. Het zoekgebied voor de inzet van blauwe diensten is ruim begrensd. Dit betekent dat het agrarische collectief in de gebiedsaanvraag moet komen tot indicatie van de gebieden. Hieronder zijn criteria aangegeven op basis waarvan het collectief haar gebiedsaanvraag verder uitwerkt.</p> <p>Voldoende omvang en connectiviteit De effectiviteit van de middelen is groter indien gekozen wordt voor meer focus en bundeling van blauwe diensten. Dit kan door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestaande blauwe diensten die op de goede plekken liggen te versterken. • Blauwe diensten zijn beheeractiviteiten die een bovenwettelijke inspanning vormen voor een agrariër en bijdragen aan de waterdoelen. • De activiteiten vinden plaats op agrarisch eigendom of op agrarisch gebruikte/gepachte percelen. • Synergie te zoeken met de keuze voor beheermaatregelen in de leefgebieden van het ANLb. <p>Prioritaire gebieden Bij het zoeken naar mogelijkheden voor de inzet van blauwe diensten, geldt verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De activiteiten zijn niet van toepassing op percelen aangeduid met het natuurbeheertype N00.01 (nog om te vormen landbouwgrond naar natuur) op de ambitiekaart. • Doorzetten wat goed loopt, dus verlengen van bestaande afspraken die op de goede plekken liggen. • De concept- gebiedsaanvraag voor het onderdeel blauwe diensten wordt in nauw overleg met provincie en waterschap opgesteld. 		
22.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
Middels dit schrijven willen insprekers bezwaar maken tegen het nieuwe begrenzingsplan, De Zure Venen, en wel om de volgende redenen: Bij natuurontwikkeling met hoofdfunctie waterberging zal de waterstand op hun percelen een dusdanig peil aannemen dat de kuikenstal onder water loopt.	Het realiseren van de voorstellen heeft inderdaad nogal wat gevolgen voor de waterhuishouding. De afspraken zijn echter helder dat er geen gevolgen mogen zijn voor het landbouwkundig gebruik als er natuur wordt ontwikkeld. In deze situatie staat deze	Aanpassen: • NBP 2019: Ambitiekaart

<p>Bij afsluiting van de bestaande watergangen zal ook bij weinig regenval het waterpeil snel stijgen omdat de slootbodems in een “kwelkom” gebied ligt. Conclusie is dat wanneer dit plan gerealiseerd wordt, insprekers hier niet verder kunnen boeren en wonen. Op de kaart staan insprekers als NNN ingetekend.</p>	<p>voorgestelde begrenzing niet los van begrenzing van andere percelen aan de Broekdijk. Wij constateren, mede op basis van de inspraakreactie en het onderzoek van mevrouw K. dat nog niet is afgerond dat het nog te vroeg is voor een definitieve begrenzing. Het voorstel op de ambitiekaart zal worden aangepast.</p>		
<p>23.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Betreft: zienswijze Natuurplan 2019 en NNN-kaart 2018 Insprekers vragen onze aandacht voor de volgende zienswijze. Het betreft: 1e. Het Natuurbeheerplan 2019 2e. Ambitiekaart 3e. De NNN-kaart 2018</p> <p>1. De huidige Beheertypekaart: a. Aanduiding Fauna en kruidenrijk grasland (N1202) 3 percelen, zie kaart bijlage 1. Verzoek deze percelen als zodanig op de kaart te zetten. Worden nu niet aangeduid. Motivatie: dit is de huidige situatie na jaren verarming van de gronden en zijn in het bestemmingsplan al aangewezen als natuur. b. Aanduiding Droog bos met productie (N1603) en Dennen, eiken-en beukenbos (N1502) om te zetten in Park-en stinzenbos (N1703). Zie kaart bijlage 2. Motivatie: 12 jaar geleden is een parkachtig gemengd bos aangelegd en in de loop der jaren zijn er vele duizenden bollen geplant. Met name in het voorjaar een sprookje.</p> <p>2. Ambitiekaart Verzoek voor de begrenzing om te vormen landbouwgrond (N 00.01). De grond is in eigendom van de Stichting B. en V.(bijna 3 ha) Kadastraal nummers Vries: T .., T ... , T.. Motivatie: sluit optimaal aan bij het landgoed in de koppeling met het natuurgebied van de stichting Drents Landschap. Bovendien ligt daar de Verbindingszone. Deze aaneengesloten verbindingzone is het beleid van insprekers en van de Provincie Drenthe. Sluit ook prima aan bij de filosofie van de stichting Drents Landschap.</p> <p>3. NNN kaart In relatie met onderdeel 2 (ambitiekaart) verzoeken insprekers ons om bestaand perceel, zie bijlage 3 toe te voegen aan de NNN-kaart. Motivatie, zie onder 2.</p>	<p>1a. De drie aangeduide graslandpercelen zijn al aangeduid als natuur in het bestemmingsplan en voldoen aan het beheertype ‘N12.02 Kruiden- en faunarijk’ grasland.</p> <p>1b. De aanduiding ‘N16.03 Droog bos met productie’ en ‘N15.02 dennen-, eiken- en beukenbos’ komen niet overeen met de huidige situatie. Betrokken eigenaren hebben fors geïnvesteerd in het ontwerp en kwaliteit van het landgoed. Dit uit zich in de vorm van lanen, zichtlijnen, graslandpercelen, vijverpartijen en de aanplant van duizenden bolgewassen. Dit rechtvaardigt de aanduiding ‘N17.03 Park en Stinzebos’. Dit geldt vooral voor het oude gedeelte aan de oostzijde en aan de brede laan naar de westzijde. De overige delen voldoen (nog) niet aan N17.03 en worden aangeduid met ‘N15.02 Dennen- eiken-beukenbos’. Op de ambitiekaart zal wel voor het hele landgoed de aanduiding ‘N17.03 Park en Stinzebos’ worden aangegeven.</p> <p>2. Vanwege de waarden is het landgoed op de NNN kaart gezet. In feite betreft het een geïsoleerd stukje NNN. Het voorstel om betreffende perceel te begrenzen op de ambitiekaart wordt onderschreven. Hiermee wordt de geïsoleerde status van B. en V. opgeheven en realiseren we een samenhangend NNN.</p> <p>3. Op basis van de genoemde argumenten onder punt 2, zijn we van mening dat de NNN-kaart 2018 hier uitgebreid kan worden.</p>	<p>Aanpassen: • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart • NNN-kaart 2018</p>	
<p>24.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>

<p>Naar aanleiding van het ter inzage liggende ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018, wendden zich tot mij inspreker, wonend te Sleen, hierna te noemen familie B.</p> <p>Namens inspreker wordt een zienswijze ingediend tegen het Natuurbeheerplan versie 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018. En wel om de volgende redenen.</p> <p>Bedrijfsverplaatsing</p> <p>Inspreker is circa 15 jaar geleden verplaatst vanuit het westen van Nederland naar de huidige locatie te Sleen. Aan de Broeklanden is sindsdien een gezond veebedrijf opgebouwd, gespecialiseerd in het opfokken van jongvee, bestemd voor de melkrundveehouderij. De huiskavel heeft een oppervlakte van circa 31 ha, waarnaast op korte afstand een perceel ter grootte van circa 6 ha in pacht is. De afgelopen 15 jaar is veel geïnvesteerd in de bedrijfsgebouwen en zijn de landbouwgrond in optimale staat van onderhoud gebracht. Door deze inspanningen is een toekomstgericht en duurzaam bedrijf opgebouwd en ontstaan. Een bedrijfsopvolger heeft zich aangediend.</p> <p>Vernatting</p> <p>Ofschoon de percelen van insprekers gelegen zijn buiten de voorgestelde begrenzing van de Broeklanden, maakt inspreker zich, bij uitvoering van de plannen, ongerust en zorgen over de consequenties voor hun bedrijf, de dagelijkse bedrijfsvoering en waardeontwikkeling van gronden en gebouwen. In het bijzonder wordt bedoeld op de nadelige grondwatereffecten op de huiskavel. Gevreesd wordt voor stijging van het grondwater als gevolg van de beschreven beleidsdoelen en planologische ontwikkelingen. Zodanig dat ook de waterhuishoudkundige situatie voor omringende landbouwers erop achteruit zat gaan. Zo nu wordt uitgelegd, worden nadelige effecten voor insprekers niet gecompenseerd omdat zij buiten de gebiedsbegrenzing gelegen zijn. Dat betekent wel het nadeel maar geen compensatie, wat niet de bedoeling kan zijn.</p> <p>Monitoring</p> <p>In de plannen is een paragraaf opgenomen over monitoring van de grondwatereffecten. Concrete maatregelen en beschrijving van de wijze waarop dat gaat plaatsvinden ontbreken echter. Bepleit wordt dat bij planrealisatie monitoring van de grondwatereffecten op de huiskavel van Bolderdijk plaatsvindt, inzichtelijk wordt gemaakt en dat de gegevens periodiek worden overgelegd. Zowel op korte als op lange termijn.</p> <p>Bij dat alles is in acht te nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dat op gronden waar geen begrenzing ligt, de drooglegging voor de landbouw wordt gegarandeerd. Daarvoor is het peil van de Laak van groot belang, omdat die voor voldoende drooglegging zorgt. • Dat ook op begrensde gronden de waterhuishouding voor de landbouw gegarandeerd moet zijn. • Dat de provincie zich inspant voor kavelruil gericht op (huis)kavelvergroting en/of op bedrijfsverplaatsing. De gronden die de provincie al verworven 	<p>De zienswijze is niet gebaseerd op de voorgestelde begrenzing van de Broeklanden maar meer op de mogelijke gevolgen van de uitvoering van de plannen. De mogelijke gevolgen worden in de zienswijze aangegeven. De belangrijkste zorg daarbij is vernatting van de gronden van de omringende landbouwers, waaronder de percelen van de inspreker. De uitvoering van het provinciaal beleid is vastgelegd in het Programma Natuurlijk Platteland. De uitgangssituatie is dat wij streven naar robuuste natuur, robuuste watersystemen en robuuste landbouw. De uitvoering doen wij samen met partijen in het veld; in het project 'Nieuw Drostendiep' is het Waterschap Vechtstromen de trekker van de uitvoering. Het waterschap is ook verantwoordelijk voor het peilbeheer. Voor gronden die zijn gelegen binnen de begrenzing van het Natuurbeheerplan geldt dat de begrenzing geen gevolgen mag hebben voor de planologie, de waterhuishouding en/of de milieuwetgeving (Wet Ammoniak en Veehouderij). Nadat de percelen zijn verworven of omgevormd naar natuur krijgen ze de geëigende bestemming.</p> <p>De overige onderdelen uit de zienswijze worden meegenomen in de verdere uitwerking van het gebiedsproces van de Broeklanden. Bij dat proces zijn alle partners in het gebied betrokken, inclusief het Waterschap Vechtstromen en Natuurmonumenten. De voorgestelde begrenzing is ook gekoppeld aan waterberging. Het gebiedsproces zal daarom integraal worden opgepakt. De zienswijze zal dan ook bij de verdere uitvoering betrokken.</p> <p>Van de bereidheid tot het geven van een toelichting is inmiddels gebruik gemaakt.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan de NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>
---	---	--

<p>heeft zijn daarvoor maximaal in te zetten, naast de eigendomsgronden van Natuurmonumenten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dat door de gronddruk in het gebied bedrijfsverplaatsing feitelijk de enige optie is, waarvoor interesse wordt getoond. • Dat alleen en pas na functieverandering de waterhuishouding op 'natuur' kan worden afgestemd. <p>In elk geval zijn de nadelige gevolgen van verhoging van de grondwaterstand voor inspreker volledig te vergoeden of zijn zij daarvoor te vrijwaren. Daartoe zijn afspraken te maken, eenduidig vast te leggen, voor partijen bindend te verklaren en geborgd door garanties, op kosten van het verantwoordelijk orgaan en uit te voeren op de meest geschikte wijze.</p> <p>Verantwoordelijkheid In de planbeschrijving komt onvoldoende tot uiting wie belast en verantwoordelijk wordt met de uitvoering en het compenseren van schade. Ook is onduidelijk bij welk 'loket' familie B. zich dan kan melden. Provincie, waterschap, gemeente?</p> <p>Natuurontwikkeling Naast het voorgaande, doch daarmee niet in strijd, staat familie B. in beginsel positief tegenover de ontwikkeling en het beheer van natuurgebieden, (agrarische) natuur en landschapselementen in de provincie Drenthe. In hun beleving is dat te combineren met een vorm van gangbare landbouw. Doch niet zonder subsidie.</p> <p>Familie B. voert graag overleg met ons over welke vorm van beheer met meest geschikt is om toe te passen. Ook Natuurmonumenten is daarbij uit te nodigen. Daarmee zijn onlangs verkennende gesprekken geweest, die een vervolg krijgen. De vorming van nieuwe natuur in beekdalen, in samenhang met een vorm van landbouw en het realiseren van een waterbergingsopgave spreken familie B. aan.</p> <p>Overig Los van de problematiek rond de waterhuishouding is inspreker bezorgd ten aanzien van de overstort(en) op de Boksloot. Medicijnresten, hormonen en andere gebiedsvreemde chemische stoffen zijn funest wanneer die op de landbouwgronden terecht komen. Zoals het veroorzaken van abortus bij melkkoeien. Ook dat probleem moet opgelost worden.</p> <p>Tot slot Over deze zienswijze treedt familie B. graag met u in overleg. Bijvoorbeeld tijdens een rondgang op hun bedrijf waartoe u van harte wordt uitgenodigd op een door u aan te geven tijdstip. Ook tot het geven van een mondelinge toelichting op deze zienswijze is familie B. bereid</p>		
25.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen

<p>Bij deze dient de maatschap een zienswijze in met betrekking tot het Natuurbeheerplan Drenthe 2019 en de NNN kaart 2018.</p> <p>De maatschap ziet mogelijkheden in natuurbeheer in combinatie met het agrarisch gebruik.</p> <p>Huiskavel noord:</p> <p>De huiskavel ten noorden van de boerderij valt al onder 'botanisch beheer'. Als zodanig is hier ook een overeenkomst voor afgesloten met Agrarische Natuur Drenthe. Dit beheer past bij de vorm van beweiden door zoogkoeien en maaien zoals die nu wordt toegepast. Het gebied is aangemerkt als N00.01 — om te vormen landbouwgrond</p> <p>Op zich hebben zij hier niet zo veel moeite mee. Als de bestaande manier van gebruik maar gehandhaafd kan blijven en het waterpeil niet zodanig hoog wordt dat het grote problemen geeft.</p> <p>Huiskavel zuid:</p> <p>Voor de boerderij (zuidelijk) ligt de andere huiskavel. Dit is een 'es-achtig' hooggelegen grondgebied dat afloopt naar een laag gedeelte dat als grasland wordt gebruikt. Het akkerbouwgedeelte is als vanouds als zodanig in gebruik. Een soort Esje! Met de vanouds bekende gewassen zoals rogge, haver, aardappelen etc. Dit stuk land is ook aangemerkt als N00.01 — om te vormen landbouwgrond. Voor het hooggelegen gedeelte zien zij de vorm akkerbouwbeheer als zinvol. Dit zou namelijk een voortzetting zijn van de manier waarop het land van oudsher, toen gemengde bedrijven nog gangbaar waren, is gebruikt.</p> <p>Het laaggelegen gedeelte zou onder botanisch beheer kunnen vallen.</p>	<p>De eigenaar verzoekt om dit hoge gedeelte niet in de begrenzing van het NBP en NNN te behouden. Het perceel is in het ontwerp geheel begrensd omdat geen logische grens getrokken kon worden tussen hoog gedeelte en laag gedeelte. Er is sprake van doorlopende kavels. Dat was de reden voor begrenzing. In overleg met eigenaar is tot een goede begrenzing voor natuur, water en gebruik gekomen. Het hoge gedeelte van dit perceel/deze percelen dragen niet bij aan een robuust natuur- en watersysteem. Deze kunnen uit de begrenzing verwijderd worden. De lagere (zuidelijker) gelegen percelen kunnen in de begrenzing blijven en bieden mogelijkheden voor particulier natuurbeheer met botanisch beheer.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart • NNN-kaart 2018 	
<p>26.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Betreft de begrenzing open akkerland. Inspreker zou graag zien dat de begrenzing van open akkerland uitgebreid zou worden in Zeijerveld, betreft globaal gebied tussen de minister Cremerstraat en de golfbaan. In betreffend gebied zijn al veel natuur elementen zoals stukjes bos en bomenrijen/lanen aanwezig.</p> <p>Ook de vereniging Agrarische natuur Drenthe is hier voorstander van, er kunnen dan ecologische verbindingen tot stand gebracht worden d.m.v. het uitvoeren beheerpakketten zoals vogelakker e.d</p>	<p>De begrenzing voor open akkerland vindt plaats op basis van beleidsdoelen en criteria (zie hoofdstuk 4.3). In deze paragraaf wordt beschreven welke beleidsdoelen de provincie heeft, de begrensde gebieden, hoe tot begrenzing is gekomen en waar het gebied idealiter aan moet voldoen. De voorgestelde begrenzing voldoet niet aan deze criteria, met name op het voorkomen van de genoemde broedende akkervogels en voldoende omvang en connectiviteit. De voorgestelde uitbreiding van de begrenzing geeft geen mogelijkheden om bestaande beheerclusters van Agrarische Natuur Drenthe te versterken.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan de NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>	
<p>27.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>

<p>Inspreker heeft kennisgenomen van het Natuurbeheerplan 2019 en bijbehorende kaarten. De Stichting is nauw betrokken geweest bij de voorbereiding hiervan daar waar het haar terreinen betreft. Ondanks deze betrokkenheid wil inspreker hierbij een zienswijze indienen, omdat er nog een enkele opmerking is naar aanleiding van de tekst in het NBP. Verder komen er in het kaartmateriaal nog enkele onjuistheden voor en heeft inspreker ten aanzien van de keuze van beheertypen voor een aantal percelen nog opmerkingen. Zoals ook in de jaren hiervoor zullen we in onderling overleg deze (vaak kleinere) correcties ambtelijk oplossen.</p> <p>Opmerkingen tekst</p> <ul style="list-style-type: none"> Op pagina 10 wordt onder het kopje Natuurvisie ten aanzien van herstel van milieucondities gesproken over het tegengaan van verdroging. Opvallend hierbij is dat eutrofiëring en verzuring als gevolg van onder meer stikstofbelasting, één van de grootste problemen als het om milieucondities gaat en het realiseren van natuurdoelen gaat, hier niet wordt genoemd. Voor bijvoorbeeld alle Drentse vochtige en droge bostypen (verzuurde bodems) maar ook voor heischrale graslanden (veel te hoge stikstofbelasting) is dit hét punt waar de milieucondities niet op orde zijn. Wij vinden het van belang dit in het NBP onder dit kopje naast het aspect van verdroging wel expliciet te benoemen. Op pagina 11, 4e regel van onder wordt gesproken over EHS terwijl het elders over NNN of DNN gaat. Goed om hier zo eenduidig mogelijk met termen om te gaan. Hier dus ook NNN. Pagina 14, 5e regel van onder. Hier wordt gesteld 'particulier natuurbeheer is een belangrijk middel voor de realisatie van het Natuur Netwerk Nederland'. Gezien de ontwikkeling van de EHS/NNN vanaf de jaren negentig en het traject dat de komende jaren voor ons ligt is in onze ogen een betere formulering: 'particulier natuurbeheer draagt bij aan de realisatie van het Natuur Netwerk Nederland.' <p>Opmerkingen kaarten</p> <ul style="list-style-type: none"> Ten aanzien van de beheertypen in het gebied Drogeropslagen is in overleg met de provincie geconstateerd dat de gekozen beheertypen Kruiden- en faunarijck grasland (12.02) moeten worden gewijzigd in Rivier en beekbegeleidend bos (14.01) <p>Zoals gezegd zullen we ambtelijk samen met de provincie de laatste onjuistheden ten aanzien van de kaarten corrigeren.</p>	<p>De aanvullingen voor de tekst van het Natuurbeheerplan worden deels overgenomen. Het eerste punt is een verbetering van de huidige formulering. De stikstofbelasting met als gevolg eutrofiëring en verzuring is zeker een net zo groot knelpunt als de verdroging. De tekst wordt aangevuld. Het tweede punt betreft een afkorting van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. Inmiddels is deze vervangen door het Natuur Netwerk Nederland. In deze lijn is het ook logisch om de afkorting te wijzigingen in NNN. Het derde punt gaat over Particulier Natuurbeheer. Deze formulering wordt niet overgenomen. In Drenthe is en blijft particulier natuurbeheer een belangrijk middel voor de realisatie van het NNN.</p> <p>Met betrekking tot de opmerking over de kaarten is ambtelijk besproken dat het aanwezige beheertype in de Drogeropslagen wordt gewijzigd naar N14.01 Rivier en beekbegeleidend bos. Deze wijziging was al opgenomen in het ontwerp NBP 2019.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: tekst 	
<p>28.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>

<p>Namens inspreker, W. te E., dienen wij hierbij een zienswijze in tegen de ontwerp NNN-kaart die ter inzage ligt. Het betreft de toevoeging van de landbouwgrond op deze kaart die eigendom is van onze cliënt. In onderstaande afbeelding is deze grond rood omcirkeld en wordt begrensd door de wegen Boerdiek en Alenveld. Het gaat om de kadastrale percelen gemeente Westerbork, sectie .., Groenlo nummers .., .. en .. met een totale oppervlakte van bijna 12 ha.</p> <p>De gronden van de zienswijze richten zich op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Waardevermindering van de grond van onze cliënt; 2. Ontbreken ecologische motivatie voor aanwijzing van specifiek deze grond; 3. De ontbrekende behoefte bij onze cliënt om de landbouwgrond om te zetten in natuur. <p>Hierna volgt een verder motivering van de gronden van de zienswijze.</p> <p>1. Waardevermindering</p> <p>Inspreker heeft een agrarisch bedrijf met 30 ha landbouwgrond, waarvan 26 ha eigendom en circa 4 ha pachtgrond. De eigendomsgrond ligt geheel aaneengesloten en is op slechts een enkele plek onderbroken door een weg. Doordat het aan één blok ligt is deze grond bij eventuele verkoop erg interessant voor andere agrariërs.</p> <p>Van de 26 ha eigendomsgrond van onze cliënt heeft u in de ontwerp NNN-kaart bijna 12 ha aangewezen als nieuwe natuur. Dit betekent dus dat bijna de helft van de eigendomsgrond van onze cliënt nu is aangewezen als nieuwe natuur. Deze grond vermindert in waarde, alleen al door de aanwijzing als nieuwe natuur. Daarnaast betekent dit voor onze cliënt ook dat de andere 14 ha minder waard zal worden, omdat er minder grond in een aaneengesloten blok ligt. De zogenaamde complexwaarde wordt hierdoor lager. Onze cliënt vindt daarom dat de aanwijzing van nieuwe natuur zeer ingrijpende gevolgen heeft voor zijn bedrijf.</p> <p>2. Ontbreken ecologische motivering</p> <p>Onze cliënt is van mening dat deze grond ecologisch gezien geen enkele waarde heeft als onderdeel van het NNN. Deze landbouwgrond is namelijk afgescheiden van de rest van de NNN door een brede watergang en daarnaast een onverharde weg. Bovendien is aan de zuidzijde van deze grond ook nog een doorgaande weg. Aan de noordzijde is de grond ook nog feitelijk in gebruik als landbouwgrond.</p> <p>Bovendien verbaast het onze cliënt dat u in het natuurbeheerplan geen motivatie heeft opgenomen, waarom u besloten heeft om juist deze grond aan te wijzen voor nieuwe natuur. Nu de ecologische motivatie ontbreekt en er ook geen ecologische voordelen zijn om deze grond aan te wijzen als nieuwe natuur,</p>	<p>De zienswijze heeft betrekking op een drietal onderdelen waarop nader zal worden ingegaan.</p> <p>1. Waardevermindering.</p> <p>Het begrenzen van landbouwgrond met de aanduiding voor nieuwe natuur heeft geen invloed op de waarde van die grond. De begrenzing heeft ook geen invloed op planologie, waterhuishouding en/of milieuwetgeving (Wet Ammoniak en Veehouderij). Dit is vaste jurisprudentie.</p> <p>Hieruit kan worden geconcludeerd dat de complexwaarde waarover wordt gesproken niet aan de orde is. Er verandert feitelijk niets. Men is niet verplicht mee te doen, het landbouwkundig gebruik kan gewoon worden voortgezet. Anno 2018 zijn er in Drenthe nog steeds huiskavels die meer dan dertig jaar begrensd zijn.</p> <p>2. Ontbreken ecologische motivering.</p> <p>Het gebied van de Elperstroom is een Natura 2000 gebied. De aanwijzing van een dergelijk gebied is in onderbouwd met uitgebreid ecologisch onderzoek. Het beheerplan voor de Elperstroom is in december 2016 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. De subtitel van het Natura 2000 beheerplan is: 'uitzonderlijke natuur in een oud beekdal'. Op minder van 50 meter van het voorgestelde begrensde perceel liggen zeer waardevolle blauwgraslandtypen. Essentieel in de Elperstroom is de hydrologische situatie. Voor het behoud en de verdere ontwikkeling van deze bijzondere natuur is de waterhuishouding essentieel. Aan de Oostzijde van de Elperstroom zijn inmiddels zeer forse investeringen gedaan om de hydrologie op orde te krijgen. Per gebied is er niet voor gekozen de motivering in het ontwerp NBP 2019 weer te geven. In het specifieke geval van de Natura 2000 gebieden is ervoor gekozen om de motiveringen uit het Natura 2000 beheerplan Elperstroom over te nemen. Deze plannen hebben ook een intensief gebiedsproces en besluitvormingstraject doorlopen.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan de NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>
---	--	--

<p>verzoekt onze cliënt u om deze grond niet aan te wijzen als nieuwe natuur en het landbouwgrond te laten.</p> <p>3. Ontbreken behoefte om landbouwgrond om te zetten naar natuur Onze cliënt wil hierbij uitdrukkelijk aangeven dat zij de landbouwgrond in eigendom niet wenst om te zetten naar natuur. Indien u, voordat u van plan was de grond aan te wijzen, had overlegd met onze cliënt, had u de conclusie kunnen trekken dat het onnodig is om deze grond te willen betrekken bij de NNN. Cliënt verzoekt u daarom de grond in haar eigendom niet aan te wijzen voor nieuwe natuur.</p> <p>Tot slot Onze cliënt verzoekt u aan de zienswijze tegemoet te komen en de grond om de hierboven genoemde gronden niet aan te wijzen voor nieuwe natuur.</p>	<p>3. Ontbreken behoefte om landbouwgrond om te zetten naar natuur Het omzetten van landbouwgrond naar natuur is een keuze voor de betrokken eigenaar zelf. Dit is op basis van vrijwilligheid. Gezien de specifieke situatie, de voorgestelde begrenzing van de percelen die direct aansluit bij de huiskavel, is dat inderdaad een lastige keuze. Andere opties zijn verkopen en/of ruilen van de grond. In onze gebiedsprocessen zetten we daar op in.</p> <p>Vanwege de uitzonderlijke natuurwaarden in de Elperstroom is er nog een hydrologisch onderzoek gaande. Er is nog geen definitieve rapportage. Het perceel aan de noordzijde is in gebruik als landbouwgrond, maar in bezit van Staatsbosbeheer. Ook dit perceel is onderdeel van de studie en daarom (voorlopig) nog niet ingericht voor natuur. Inrichten zal op dit moment niet leiden tot het gewenste resultaat omdat de hydrologische situatie nog niet hersteld kan worden zonder dat dat gevolgen heeft voor het perceel.</p>	
29.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Naar aanleiding van het ontwerp natuurbeheerplan 2019 doen insprekers u de volgende zienswijze toekomen.</p> <ol style="list-style-type: none"> Kad. nummer Vries W .. en Vries W ... Beide percelen zijn de laatste 12 jaren in de agrarische natuurbeheer regeling botanisch hooiland geweest. Deze loopt af per 31-12-2018. Gaarne zien wij deze percelen op de ambitie kaart als N 00.01, om daarna als kruiden rijk grasland (N12.02) verder te gaan op de natuurbeheerkaart. Het vormt tevens een mooie verbinding met de nog om te zetten percelen ernaast naar N00.01 (ged. Vries W .. en Vries W ..) Betreft de percelen Vries W., Vries W.. en Vries W.. nabij de Meeuwenplas. Het betreft bossingels met een fietspad er door heen lopend. Gaarne zien wij deze bossingels op kaart geplaatst als L01.16. Percelen vries W .. vries W .. en Vries W .. W .. in en nabij het Witveen te Zeegse. Gaarne zien wij deze bos percelen gezien de ouderdom en type van de bos percelen als N15.02 op kaart. Percelen vries W .. vries W .. Vries W .. en Vries W ... Gaarne zien wij deze houtwallen grenzend aan deze landbouw percelen gezien de ouderdom van de eiken bomen aan deze landbouw percelen op de kaart als 	<ol style="list-style-type: none"> De percelen Vries W.. en Vries W.. worden niet begrensd. Ze vormen in dit gebied geen verbinding tussen bestaande natuurterreinen. De percelen liggen aan de rand van het Oudenmolensche diep. Daarnaast worden de percelen gescheiden van het natuurterrein door een openbare weg en zijn ze onderdeel van een groter landbouwgebied. Volgens de Index Natuur en Landschap mag een bossingel (L01.16) maximaal 20 meter breed zijn. De genoemde bosstrook is echter 50 meter breed. Er is hier dus sprake van een bos en geen bossingel. Het huidige beheertype 'N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos' blijft staan. Alleen het Noord-Oost gedeelte betreft een bossingel. Deze wordt ingetekend op de beheertypenkaart. De betreffende percelen zijn inheemse bossen. Het voorstel om deze bossen te voorzien van het 	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart

	<p>L01.02 (houtwal). De oude bomen (eiken) waren vroeger voor de spoorlijn (Zwolle Groningen) werd aangelegd onderdeel van een doorgaand zandpad.</p> <p>5. Perceel Vries W ... Gaarne zien wij dit landschap element op de kaart als L01.16. Dit was voorheen L01.04 op de kaart.</p> <p>6. Perceel Vries W .. nabij de Meeuwenplas stond op kaart als L 01.04, gaarne zien wij dit element op de kaart als N15.02 gezien de ouderdom en type van het perceel.</p> <p>7. Percelen heide en bos Vries W .. en Vries W .. aan de Tuinakkers te Taarlo. Gaarne zien wij het onderste landschapselement grenzend aan de Tuinakkers als L01.16 (bossingel).</p> <p>8. Perceel Vries V .. Gezien de ouderdom en type zien wij dit element gaarne als L01.16 (bossingel) op de kaart, was voorheen L01.04.</p>	<p>beheertype 'N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos' wordt overgenomen.</p> <p>4. De bestaande landschapselementen zetten we op kaart als 'L01.16 Bossingel'. Omdat dit beheertype beter past bij de omschrijving van belanghebbende. Het beheertype 'L01.02 Houtwal en houtsingel' dient periodiek afgezet te worden.</p> <p>5. Het betreft een bosje langs de weg. Dit bosje is circa 40 meter te breed. Volgens de Index Natuur en Landschap mag een bossingel (L01.16) maximaal 20 meter breed zijn. Het huidige beheertype 'N16.03 Droog bos met productie' blijft staan.</p> <p>6. Het perceel staat al op de beheertypenkaart met het beheertype 'N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos'.</p> <p>7. Volgens de Index Natuur en Landschap is een bossingel een vrijliggend lijnvormig landschapselement. Het betreft hier echter een bosje wat onderdeel uitmaakt van een heideterrein. Het huidige beheertype 'N15.02 Dennen-, eiken-, en beukenbos' blijft staan.</p> <p>8. Gezien de ligging van het perceel en de beschrijving uit de Index Natuur en Landschap gaan wij akkoord met het wijzigingen van de beheertype naar 'L01.16 bossingel'.</p>	
30.			
Zienswijze		Reactie op zienswijze	Gevolgen
	<p>In het natuurbeheerplan 2019 staat een belangrijk deel van het perceel Norg V.. weergegeven als natuur. De weergave is niet juist omdat het landbouwgrond betreft. Wel overweeg ik in de toekomst de grond om te zetten naar natuur. Ik verzoek u de kaart aan te passen.</p> <p><i>Aanvullend telefonisch contact op 13/3:</i> Ik zag dat op die natuurkaart dat perceel niet voor subsidie in aanmerking kwam omdat dat al natuurgrond was. Nu heb ik gisteravond via de site, het officiële loket van jullie, een zienswijze ingediend, Nu is mijn vraag of die zo duidelijk genoeg is. Percelen zijn gelegen in Norg: V.. en V... In totaal 6 hectare en 45 are.</p>	<p>De constatering dat het betreffende perceel onterecht als natuur (beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland) staat weergegeven is juist. Het betreft hier landbouwgrond en geen natuur. Het perceel (circa 2,8 hectare) wordt van de beheertypenkaart verwijderd en als beheertype 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' op de ambitiekaart gezet.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart
31.			
Zienswijze		Reactie op zienswijze	Gevolgen
	<p>Hierbij dienen wij onze Zienswijze in voor het Natuurbeheerplan 2019. Onze zienswijze is dat het gebied rond Leutingewolde als onderstaand dient te worden meegenomen in het Natuurbeheerplan 2019. In dit gebied wordt momenteel de</p>	<p>De visie van de nog op te zetten Natuurboerderij .. zijn sympathiek, maar stroken nog niet met de doelstelling van de provincie Drenthe. De wens om te komen tot</p>	<p>Er is geen aanpassing aan de NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>

<p>Natuurboerderij .. opgezet. Op de Natuurboerderij .. wordt extensief beweid met Groninger Blaarkoppen op kruiden en faunarijck weilanden en in Natuurgebieden. Een essentieel doel van de Natuurboerderij is het herstellen van het landschap en de natuurwaarden. Het Natuurbeheerplan dient derhalve te worden aangepast om de Provincie formeel de mogelijkheid te geven de ontwikkeling te ondersteunen. Naast de herstelde Es willen we natuurlijke weide creëren rijk aan kruiden en fauna zoals het landschap er vroeger ook uitzag. Gesprekken zijn momenteel hierover gaande met Prolander, de Gemeente Noordenveld en de Provincie Drenthe.</p> <p>Aanpassingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Natuurdoeltype N00.010 Nog om te vormen naar Natuur Wij hebben het doel dat de boerderij geheel op natuurgronden in een gesloten kringloop opereert. Hiervan kan en moet de huidige agrarische grond worden omgevormd naar natuur. Indien nodig doen we hierbij tevens een beroep op de zogenaamde vliegende hectares. In bijgevoegde kaart staan de betreffende stukken in blauw gekleurd. Agrarisch zoekgebied A13: Droge dooradering In aanloop tot het omvormen naar Natuur dienen de blauw gekleurde stukken ook als agrarisch zoekgebied te worden gekwalificeerd, voor zover deze het nog niet zijn. Naast het ondersteunen van het Agrarisch natuurbeheer geeft dit mogelijkheden om de houtwallen en essen structuur te herstellen. Natuurboerderij .. is van plan om de oude Es in Leutingewolde te herstellen alsmede landschapselementen als houtwallen en hagen te creëren. Daarnaast worden mogelijke akkers afgewisseld met bloem en kruidenrijk grasland. <p>Naast de herstelde Es willen we Natuurlijke weide creëren daar waar het landschap er vroeger ook zo uit zag. Voor meer informatie verwijzen wij u naar ....</p>	<p>een uitbreiding van nieuwe natuur en/of nieuw agrarisch leefgebied heeft geen betrekking op gronden die in eigendom zijn van de Natuurboerderij. De gronden die wel in eigendom zijn liggen te geïsoleerd om in aanmerking te komen voor begrenzing. Een groot deel van de gronden die zijn aangegeven voor agrarisch natuurbeheer (de Bitse) zijn reeds begrensd voor agrarisch natuurbeheer. Op de Es van Leutingewolde liggen huiskavels van melkveebedrijven. Agrarisch natuurbeheer is hier niet reëel.</p>		
<p>32.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Eind vorig jaar ben ik eigenaar geworden van een perceel grasland/ven/bos gelegen aan de Middenweg te Eeserveen/Eesergroen (Borger .., groot 2.76.75 ha). Gronden aansluitend heb ik in het verleden van landbouwgrond omgevormd naar natuur, deels ingeplant met bos. Op de plankaart is dit perceel niet begrensd. Om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheid van functieverandering zou ik graag zien dat ook dit perceel daarin wordt opgenomen. Over de gewenste invulling op perceelniveau treed ik graag met jullie in overleg (Jan Grotenhuis).</p>	<p>Het betreffende perceel is inderdaad niet begrensd op de ambitiekaart als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur'. Gezien de ligging van het perceel, omsloten door natuur, is dit wel wenselijk. Op het perceel is deels bestaande natuur aanwezig in de vorm van een 'N04.02 zoete plas' met een bosstrook (N16.03 Droog bos met productie) eromheen. Het natuurgedeelte kan niet worden begrensd. Het overige deel van het perceel, bestaande uit landbouwgrond, wordt begrensd. Het betreft een toevoeging van circa 1,2 hectare.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart 	

	De beheertypenkaart wordt aangepast op basis van de aanwezige natuur (N04.02 en N16.03). Op de ambitiekaart wordt 1,2 hectare 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' toegevoegd.	
33.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>De ontwerp NNN-kaart 2018 lag de afgelopen maanden ter inzage. We hebben de leden in Drenthe van onze coöperatie geattendeerd op deze ontwerp-kaart en deze zienswijze is een gebundelde zienswijze namens onze leden. Op 13-3-2018 hebben wij per mail aan de heren A. en G. de shapefiles gestuurd met percelen die wij namens onze leden wensen aan te melden voor opname in de NNN-kaart. Alle percelen zijn landbouwpercelen in eigendom van onze leden, overwegend landgoedeigenaren. De percelen kunnen op korte termijn worden omgevormd naar natuur. De percelen vormen allen een aanvulling op de vigerende NNN-kaart en dragen bij aan een robuustere NNN. Door de percelen op te nemen in de NNN zal de natuurambitie van de provincie Drenthe op korte termijn gerealiseerd kunnen worden middels particulier natuurbeheer. Bijgevoegd aan deze brief een aantal ecologische onderbouwing van de aan te melden percelen.</p> <p>1. Ecologische onderbouwing Landgoed</p> <p>Huidige situatie De in te brengen percelen hebben een agrarische bestemming en bestaan uit grasland. Het perceel nabij Frederiksoord (zuidkant landgoed) ligt grotendeels braak, waarbij een kleine strook aan de zuidwestkant van het perceel extensief beheerd wordt. Het perceel is weinig soortenrijk en wordt gedomineerd door een grasvegetatie. Het perceel nabij Wilhelminaoord (noordkant landgoed) is reeds enkele jaren uit agrarische gebruik genomen. Vegetatie van grassen en Pitrus domineert op dit perceel. Het zuidelijke perceel, met een oppervlakte 2,17 hectare, wordt momenteel ten dele gebruikt middels een gebruikersovereenkomst die jaarlijks opzegbaar is, het overgrote deel van dit perceel is al enkele jaren onbeheerd. Het gedeelte dat nog in gebruik is wordt incidenteel bemest met ruige stalmest en verder vindt begrazing met schapen plaats. Het noordelijke perceel is in totaal 1,94 hectare groot en reeds enkele jaren uit agrarische gebruik. De laatste jaren heeft geen enkele vorm van beheer, zoals bemesting, beweiding of maaien, plaatsgevonden. De gebruikssituatie van beide percelen maakt het mogelijk om de omvorming naar natuur op korte termijn te realiseren.</p>	<p>De belanghebbende heeft twee zienswijzen ingediend. De onder dit punt behandelde zienswijze betreft de NNN-kaart 2018. Zienswijze nummer 4 betreft een reactie van de belanghebbende op het Natuurbeheerplan 2019.</p> <p>1. Landgoed .. Percelen in Sterrebos zijn kleine percelen omgeven door robuuste natuur. Deze percelen voldoen aan de criteria die gebruikt zijn bij de ontwerpkaart. Hierbij zijn alle percelen kleiner dan 5 ha omgeven door natuur en NNN, toegevoegd aan de ontwerpkaart. Deze percelen worden toegevoegd aan de begrenzing. Perceel in de verbindingzone voldoet niet aan dit criterium en daarom niet begrensd.</p> <p>2. Zwarte Water Eigenaar vraagt om een kleine 30 hectare toe te voegen aan natuur. Hiermee ontstaat een mooi robuust gebied met het Nuilerveld. Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Deze percelen scoren laag op grond van de criteria die gebruikt zijn bij de ontwerpkaart. Deze percelen dragen onvoldoende bij aan robuuste natuur, watersysteem en versterking van de robuuste landbouw. Het perceel wat aan drie zijden omgeven wordt door bestaande natuur, voldoet wel aan de criteria (kleine afronding van 2,7 hectare). De overige percelen nemen we nu niet mee.</p> <p>3. Z. te N.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart • NNN-kaart 2018 <p>Zie eerdere zienswijze nr. 4</p>

<p>Het zuidelijke perceel ligt in het Sterrebos, een oud parkbos met bijzondere waarden, waarbinnen de graslanden (deels van oudsher) de open ruimtes vormen. De omgeving wordt gekenmerkt door veelal gevarieerde bosvegetatie van het type Park- en stinzenbos. Verder bestaat de omgeving uit bos van het type Dennen-, eiken- en beukenbos en agrarische grond. Er is nu een harde grens tussen bos en grasland en tussen natuur en landbouw.</p> <p>Hoogteligging en historie Beide percelen zijn geëgaliseerd en ontwaterd ten gunste van landbouwkundig gebruik. Het Sterrebos stamt uit de periode vlak na 1766, toen het aangekocht werd door Jhr. N. van H.. Uit de historische kaarten valt op te maken dat het zuidelijke perceel oorspronkelijk ingeplant is met bos, mogelijk als onderdeel van het Sterrebos, en pas na 1915 omgevormd is naar landbouwgrond. Het andere perceel staat al aangegeven als landbouwgrond en/of grasland.</p> <p>Bijzondere natuurwaarden In en rondom het Sterrebos zijn kenmerkende broedvogels als Appelvink, Boomklever, Groenling, Groene Specht, Kleine bonte specht, Putter en Vuurgoudhaan waargenomen. Geelgors is met name langs de randen van het bos waargenomen. In het gebied komt tevens een groot aantal beschermde amfibieën- en reptielensoorten voor.</p> <p>Hydrologische knelpunten en kansen Het Sterrebos is verdroogd. Dit blijkt onder andere uit de Westerbeekslot, die door het bos loopt en nauwelijks water draagt. De omliggende bossen, evenals de aanwezigheid van sloten en greppels, zullen een verdrogende werking hebben op de graslanden. Dit zal naar verwachting geen knelpunten opleveren voor de ontwikkeling van Kruiden- en faunarijk grasland, aangezien die langs een brede range van grondwaterstanden voor kan komen. Door de omvorming naar natuur vinden er geen landbouwkundige activiteiten meer plaats in het bos en wordt er een bijdrage geleverd om de hydrologie veilig te stellen. Naast het voorkomen van toekomstige ontwatering voor landbouwkundige activiteiten vindt er ook geen bemesting meer plaats, waardoor het probleem van vermesting in de omgeving afneemt.</p> <p>Versterken en verbinden van Natuur Netwerk Nederland In de directe omgeving bevindt zich nog geen Kruiden- en faunarijk grasland. De omgeving bestaat vooral uit bos en landbouwgrond. Deze graslanden kunnen dus een bruikbare aanvulling zijn om het landschap completer te maken. Daarnaast zorgt de omvorming Van agrarisch grasland naar natuur binnen het Sterrebos voor de creatie van één robuuste eenheid natuur. De toevoeging en omvorming van noordelijke perceel maakt de NNN ter plekke robuuster door de aansluiting op de aangrenzende bospercelen. Daarnaast vormt het een goede aanvulling op de goed functionerende ecologische verbinding tussen het nabijgelegen heidegebied Nijensleekerveld van Stichting Het Drents Landschap</p>	<p>Eigenaar vraagt om ongeveer 9 ha om te zetten naar natuur. Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Deze percelen scoren laag op grond van de criteria die gebruikt zijn bij de ontwerpkaart. Deze percelen dragen onvoldoende bij aan robuuste natuur, watersysteem en versterking van de robuuste landbouw.</p> <p>Onderstaande punten komen uit zienswijze 4, maar hebben betrekking op de NNN-kaart 2018.</p> <p>4. Natuurschoon Nietap Betreft aantal percelen die onderdeel zijn van het Natuurschoon. Gebied met potklei en kenmerkende vegetatie. Percelen zijn gelegen in robuuste natuur en vormen bijzondere versterking van natuur. Deze percelen voldoen aan de criteria die gebruikt zijn bij de ontwerpkaart. Hierbij zijn alle percelen kleiner dan 5 ha omgeven door natuur en NNN, toegevoegd aan de ontwerpkaart. Deze percelen worden toegevoegd aan de begrenzing.</p> <p>5. Vosbergen/Hoog Hullen Betreft enkele kleinere percelen binnen de landgoederenzone van Eelde/Paterswolde. Percelen zijn gelegen in robuuste natuur en vormen bijzondere versterking van natuur. Deze percelen voldoen aan de criteria die gebruikt zijn bij de ontwerpkaart. Hierbij zijn alle percelen kleiner dan 5 ha omgeven door natuur en NNN, toegevoegd aan de kaart. Deze percelen worden toegevoegd aan de begrenzing.</p> <p>6. Roswijk Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Deze percelen scoren laag op grond van de criteria die gebruikt zijn bij de</p>	
--	--	--

<p>en het Nationaal Park Drents Friese Wold. In het verleden zijn al eerder percelen omgevormd om deze verbinding te realiseren en/of versterken met als hoofddoel reptielen en amfibieën. Dit project Arvalis wordt versterkt door de toevoeging en omvorming van dit perceel.</p> <p>Voorstel toekomstig beheertype Het voorstel is om de graslanden om te vormen naar Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Op het noordelijke perceel kan een poel worden gerealiseerd om de ecologische verbinding voor amfibieën te versterken.</p> <p>Functiewijziging NBP: Ecologische onderbouwing Landgoed</p> <p>Huidige situatie De agrarische percelen bestaan deels uit extensief beheerd grasland en deels ligt het al enkele jaren braak. Momenteel zijn de percelen weinig soortenrijk en worden ze gedomineerd door grasvegetatie. Perceel 5 is reliëfrijk, waarschijnlijk door de aanwezigheid van een oude huisplaats, en op het lage deel komt pitrus voor. Perceel 6 wordt een deel gedomineerd door mos en pitrus. Percelen 1, 2 (gedeeltelijk), 4, 5 en 6 worden momenteel nog gebruikt middels een jaarlijks opzegbare gebruikersovereenkomst. Incidenteel worden deze percelen bemest met ruige stalmest. De overige percelen zijn niet in gebruik en worden niet bemest. De gebruikssituatie van de percelen maakt dat de omvorming naar natuur op korte termijn te realiseren is. Percelen 1, 2, 4, 5 en 6 liggen in het Sterrebos, een oud parkbos met bijzondere waarden, waarbinnen de percelen (deels van oudsher) de open ruimtes vormen. De omgeving wordt gekenmerkt door veelal gevarieerde bosvegetatie van het type Park- en stinzenbos. Verder bestaat de omgeving uit bos van het type Dennen-, eiken- en beukenbos en agrarische grond. Er is nu en harde grens tussen bos en grasland en tussen natuur en landbouw.</p> <p>Hoogteligging en historie Een deel van de percelen is geëgaliseerd tijdens de ontginning voor agrarisch gebruik. Perceel 6 is in gebruik geweest als voetbalveld en is geëgaliseerd. De vegetatie geeft hier echter aanknopingspunten om het natuurlijk reliëf mogelijk te herstellen. Op percelen 4 en 5 is het historische reliëf nog aanwezig. Het Sterrebos is aangeplant in de periode na 1766, toen de percelen werden aangekocht door Jhr. N. v. H. Uit de historische kaarten blijkt dat percelen 3, 4, 5 en 6 al sinds 1850 bestaan uit open terrein (grasland of mogelijk akker). De andere percelen zijn rond 1850 begroeid geweest met bos en zijn na 1915 omgevormd naar grasland.</p> <p>Bijzondere natuurwaarden</p>	<p>ontwerpkaart. Deze percelen dragen onvoldoende bij aan robuuste natuur, watersysteem en versterking van de robuuste landbouw.</p> <p>7. Echten Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Deze percelen scoren laag op grond van de criteria die gebruikt zijn bij de ontwerpkaart. Deze percelen dragen onvoldoende bij aan robuuste natuur, watersysteem en versterking van de robuuste landbouw.</p> <p>8. Meppen Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur en vormen geen bijzondere versterking van natuur en watersysteem. Percelen zijn niet gelegen in robuuste natuur. Deze percelen scoren laag op grond van de criteria die gebruikt zijn bij de ontwerpkaart. Deze percelen dragen onvoldoende bij aan robuuste natuur, watersysteem en versterking van de robuuste landbouw.</p>	
--	---	--

<p>In en rondom het Sterrebos zijn kenmerkende broedvogels als Appelvink, Boomklever, Groenling, Groene Specht, Kleine bonte specht, Putter en Vuurgoudhaan waargenomen. Geelgors is met name langs de randen van het bos waargenomen.</p> <p>In het gebied komt tevens een groot aantal beschermde amfibieën- en reptielensoorten voor. Het landgoed fungeert deels als een ecologische verbinding tussen het Nijensleekerveld en het Drents Friese Wold.</p> <p>Hydrologische knelpunten en kansen</p> <p>Het Sterrebos is verdroogd. Dit blijkt onder andere uit de Westerbeekslot uit 1614, die door het bos loopt en nauwelijks water draagt. De omliggende bossen, evenals de aanwezigheid van sloten en greppels, hebben een verdrogende werking op de graslanden. Dit zal naar verwachting geen knelpunten opleveren voor de ontwikkeling van Kruiden- en faunarijk grasland, aangezien die langs een brede range van grondwaterstanden voor kan komen. Om meer waardevolle natuur te creëren is er de mogelijkheid om de aanwezige greppels te dempen en aanliggende sloten te verondiepen. Deze maatregelen hebben mogelijk een positieve werking op aanliggende natuurterreinen.</p> <p>Versterking en verbinden van Natuur Netwerk Nederland</p> <p>In de directe omgeving van de om te vormen percelen bevindt zich geen Kruiden- en faunarijk grasland. De omgeving bestaat vooral uit bos en landbouwgrond. Deze graslanden zijn vanwege potentiële natuurwaarden een waardevolle aanvulling op het landschap. Daarnaast zorgt de omvorming van agrarisch grasland naar natuur binnen het Sterrebos, voor de realisatie van robuuste natuur en blijven de open ruimtes binnen het Sterrebos behouden. De toevoeging en omvorming van perceel 3 maakt de NNN ter plekke robuuster door de aansluiting op de aangrenzende bospercelen. Daarnaast is het een goede aanvulling op de ecologische verbinding tussen het nabijgelegen heidegebied Nijensleekerveld en het Nationaal Park Drents Friese Wold. In het verleden zijn al eerder percelen omgevormd om deze verbinding te realiseren met als hoofddoel reptielen en amfibieën. Dit project, Arvalis, wordt versterkt door de omvorming van perceel 3 naar natuur.</p> <p>Voorstel toekomstig beheertype</p> <p>Het voorstel is om de graslanden om te vormen naar Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Een aantal van de graslanden biedt de mogelijkheid om een meer geleidelijke overgang naar de omringende bospercelen te realiseren in de vorm van mantel/zoomvegetaties. Perceel 5 heeft een rijk reliëf, waarbij een deel van het perceel vochtig is. Dit levert een gradiënt op die de soortenrijkdom op dit perceel positief beïnvloedt. Op perceel 3 kan naast Kruiden- en faunarijk grasland een poel gerealiseerd worden om de ecologische verbinding voor amfibieën te versterken.</p>		
--	--	--

2. Ecologische onderbouwing Zwarte Water zienswijze ontwerp NNN kaart 2018

Huidige situatie

Het landgoed bestaat uit een afwisseling van landbouwpercelen, bos en heide. Het centrale gebied bestaat uit een bosgebied met in het midden een hoogveenven, het Zwarte Water. Het bosgebied bestaat op de hogere delen uit productiebos met opstanden van overwegend Fijnspar. In de lagere delen en op de overgang naar het Zwarte water bestaat het 'bos' uit opslag van Ruwe berk, Sporkehout en Amerikaanse vogelkers.

Het hoogveenven het Zwarte Water wordt gekenmerkt door een vegetatie van Pijpestro en Waterveenmos. Op enkele locaties aan de zuidwest zijde staat in de randen Kleine zonnedauw, Snavelzegge en Veelstengelige waterbies. Aan de oostzijde is er een geleidelijk overgang naar vochtige heide met een aantal kenmerkende soorten zoals Bruine snavelbies, Veenpluis en Kleine zonnedauw. Aan de zuidoostzijde is de vochtige heide dicht gegroeid met opslag. In de zuidwest hoek van het bosgebied ligt een verdroogd berken-wilgen broekbos met als ondergroei Pijpestro met Waterveenmos.

Het grasland aan de oostzijde is nog in agrarische gebruik en wordt gekenmerkt door een vegetatie van Engels raai en Gestreepte witbol. Op de overige agrarische percelen wordt jaarlijks maïs verbouwd.

Aan de noordzijde van het projectgebied ligt een strook met heide en bos, in eigendom van Stichting Het Drentse Landschap. De heide gaat hier in oostelijke richting geleidelijk over van droge heide naar vochtige heide. Langs de noordrand ligt een houtwal van Inlandse eik, Grove den en Ruwe berk.

Hoogteligging en historie

De algemeen hoogtekaart laat zien dat het natuurlijk reliëf in het kerngebied en het berkenbosje nog intact is. De huidige agrarische percelen zijn tijdens de ontginning geëgaliseerd. Daarnaast is in de natte, laag liggende percelen extra begreppeling aangelegd.

Algemeen hoogtekaart van projectgebied (links, blauw laag, rood hoog) en historische kaart uit ± 1915 (rechts)

Uit historische kaarten (zie o.a. kaart uit 1915) is op te maken dat het werkelijk veengebied het Zwarte water ten oosten van het huidige Zwarte water ligt. Het huidige hoogveenven was toen een geïsoleerde laagte, zoals ook deels is te herkennen op de Algemene Hoogtekaart. De ontginning van het oorspronkelijke Zwarte Water resulteerde in de westelijke laaggelegen graslanden, met hun intensieve begreppeling (licht groene kleur op de hoogtekaart).

Bijzondere natuurwaarden

In het huidige hoogveenven is rijk aan libellen en juffers, waaronder kenmerkende soorten van hoogveenvenen (N06.06), zoals Koraaaljuffer, Tengere pantserjuffer en Venwitsnuitlibel.

Daarnaast is in 2015 van de zeldzame Bandheidelibel waargenomen. Het betrof een vrouwtje die haar eieren aan het afzetten was in het ven (zie foto). De dichtstbijzijnde kleine populatie Bandheidelibellen bevindt zich in natuurgebied Oude Kene ten noorden van Hoogeveen (bron Hero Moorlag).

Er zijn jaarlijks waarnemingen van de Adder, de nog resterende stukken heide en ven vormen een zeer geschikt leefgebied voor deze soort. Levendbarende hagedis komt wel voor in de heide. Naast dopheide en struikhei komt in het heidegebied ook de kenmerkende soort Kruibrem voor. Langs de oevers en pionierplekken komt Kleine zonnedauw en Bruine snavelbies voor. Groot Dikkopje is een kenmerkende vlindersoort van veengronden en vochtige heide die hier een grote getalen voorkomt (bron Hero Moorlag).

In de bossen rond het Zwarte water zijn tenminste twee actieve dassenburchten aanwezig. De bossen zijn eveneens leefgebied van Eekhoorn. Raaf is waargenomen rond de bossen, echter is niet vastgesteld of deze ook hier broedt.

Het gebied kent, door de aanwezigheid van hoogveenvenen, vochtige en droge heide, vochtige en droge bossen, struwelen, open vlaktes, een grote verscheidenheid aan leefgebieden. Hierdoor is er nog een redelijke diversiteit aan soorten aanwezig, ondanks de geïsoleerde ligging in een landbouwgebied. Ook zijn hierdoor heel veel potenties om het gebied te versterken.

Hydrologische knelpunten en kansen

Gezien de dominantie van hoge pijpestro pollen en de afwezigheid van goed ontwikkelde hoogveenvenvegetatie duidt erop dat onder andere de waterhuishouding niet op orde is. Deze laagte watert af op de sloot langs het toegangspad. Aan de oostzijde wordt het vochtige heidegebied gescheiden van grasland door een houtwal van Inlandse eik en een diepe greppel. Ter hoogte van de recreatiewoning ligt een afwatering van het ven richting het zuiden.

Langs het toegangspad vanaf het spoor tot aan de boerderij loopt een diepe afwatering ten behoeve van de landbouwpercelen. Deze afwatering loopt door de laagte van het hoogveenbosje (blauw laagte op de hoogtekaart). Door deze landbouwpercelen te afwaarden naar natuur en om te vormen naar vochtige natuurtipe, kunnen veel hydrologische maatregelen ten behoeve van het nog bestaande hoogveenven en hoogveenbos, maar ook voor de nieuw te ontwikkelen natuur, worden gerealiseerd.

De aanwezigheid van verstoringsoorten als Pitrus, dominantie van Pijpestro, verrijking door opslag, duidt mogelijk ook op verrijking, door hoge stikstof depositie. Het omvormen van agrarische percelen naar natuur rondom het

Zwarte Water zal bijdragen aan de verlaging van de voedselrijkdom van het ven en heidegebied. Daarnaast zal moeten worden gekeken waar mogelijkheden zijn voor plaggen van de voedselrijke bovenlaag, zowel binnen de bestaande natuur als de in te richten percelen.

Versterking en verbinden van Natuur Netwerk Nederland

Het eigendom van Z., tevens huidige projectgebied Zwarte water, heeft een totale oppervlakte van 51,5 ha. Hiervan ligt reeds 22 ha binnen de begrenzing van Natuur Netwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het voorstel is om aanvullend 29,5 ha landbouwgrond om te vormen tot natuur en op te nemen in de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland.

Door de omvorming van deze landbouwgronden ontstaat er een robuuste zone rondom het huidige hoogveenven Zwarte Water. Hierdoor wordt het gebied minder kwetsbaar voor externe invloeden en kunnen (hydrologische) maatregelen worden gerealiseerd om de huidige natuurwaarden te versterken. Daarnaast kan door het inrichten van de landbouwpercelen het (historische) leefgebied voor kenmerkende soorten van vennen en vochtige heide worden hersteld. Ook zal het oorspronkelijk Zwarte Water worden hersteld.

Momenteel ligt het gebied Zwarte Water als een losse stapsteen in het landschap. Wel grenst het eigendom van Z. aan de noordzijde aan een heide en bosgebied van Het Drentse Landschap. Ten westen van het projectgebied, op ruim 800 meter afstand, ligt het heidegebied Nuilerveld. Momenteel ligt het Nuilerveld nog geïsoleerd in het agrarisch landschap. Door omvorming van de landbouwpercelen in dit projectgebied, ontstaat een aaneensluitend natuurgebied van Nuilerveld naar het Zwarte Water. Hierdoor komt een robuuste ecologische verbinding ontstaan van het Nuilerveld, via het Zwarte Water, naar het beekdal van het Oude diep en de Boerenveensche Plassen, zie onderstaande kaart.

3. Ecologische onderbouwing percelen Z. te N.

Dhr. Z. heeft graslanden in eigendom ten zuiden van Nietap, grenzend aan de bebouwde kom van Roden in de gemeente Noordenveld (Figuur 1). De gronden tussen Leek en Roden behoorden in het verleden tot het landgoed (de Havezathe) T.. Dat landgoed was met zo'n 1 700 hectare veel groter dan de oppervlakte die tegenwoordig het natuurgebied beslaat. Een deel van die gronden (bijna 50 ha) is vanaf de jaren twintig als natuur in beheer bij de Vereniging Natuurschoon. Vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw heeft ook Staatsbosbeheer er gronden in beheer. Daarnaast liggen percelen van verschillende agrariërs.

Het gebied ligt op de overgang van het Drents Plateau richting de laagte van het Leekstermeer. Het gebied wordt gekenmerkt de grote variatie in bodemtypes, waaronder de zeldzame dagzomende potklei. Deze bodem geeft extra waarde aan het gebied en biedt kansen voor veel bijzondere vegetatietypen.

Landschappelijk gezien is het een kleinschalig gebied, met vooral kenmerken van het esdorpenlandschap.

Uitgangssituatie

De percelen zijn kadastraal bekend als gemeente Roden P.. en P.. (figuur 1). De percelen liggen tussen de Scheperij en de IJsbaan van Roden, grenzend aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (figuur 2). Het percelen bestaan uit een zevental weilanden, die worden begraasd door Schotse hooglanders. In het midden van het perceel loopt, van noord naar zuid, een watergang met een enkele Zwarte elzen langs de oever. In de noordwest hoek ligt een laagte, te zien de bron van een oude slenk die naar het noordwesten loopt (zie hoogte kaart). De oorspronkelijke kleinschalige percelen structuur, te zien op de historische kaart van 1915, is nog te herkennen in het veld.

De percelen waren tot 2013 nog in intensief agrarisch gebruik. De vegetatie van de weilanden binnen het perceel bestaan overwegend uit een vegetatie gedomineerd door Engels raaigras en begeleid door Witte klaver, Scherpe boterbloem en Paardenbloem.

Er is één bodemboringen in het perceel uitgevoerd. De bodem bestaat uit zwarte, lemige laag tot een diepte van 20 cm. Daaronder een lichtbruine zandlaag met roestbandjes (20-70 cm) Hieronder begint de (potklei) leembodem met roestvlekken (70-120 cm).

Landschap ecologische waarden

Door de bodem en cultuurhistorie herbergt dit gebied bijzondere landschap-ecologische waarden. Het gebied Terheijl kan gekarakteriseerd worden als een kleinschalig landschap van bos en graslanden, gelegen op een potkleibodem. Door de potklei is er sprake van stagnerend en afstromend oppervlaktewater, wat resulteert in grote variatie in grondwaterstanden binnen het gebied. Het ondiep voorkomen van de potklei en de kalkrijkheid zorgt voor zeer bijzondere en rijke vegetatie. Bijzonder voor Drenthe zijn de elzen-vogelkersbossen die onder andere aan potklei zijn gebonden. In het verleden werden ook de in de graslanden bijzondere vegetatietypes aangetroffen. Die zijn door landbouwkundig gebruik verdwenen. Soortgelijke types zijn ook te vinden op kalkgronden in Limburg en in sommige delen van Twente. Alleen hier zijn ze strikt gebonden aan potklei- en keileemgronden.

Hydrologische knelpunten en kansen

De ontwikkelmogelijkheden voor de percelen van dhr. Z. worden deels beperkt door de huidige hydrologische situatie. De waterhuishouding in het gebied is door de ruilverkaveling en de aanleg van de afwateringsloot van het Waterschap en van de Rodenveldse wijk drastisch verandert. Bij de ruilverkaveling zijn sloten verdiept en ligt de afwateringsloot van het Waterschap vrij diep in het landschap, ruim anderhalve meter onder maaiveld. Boringen van diverse percelen binnen het Landgoed laten zien dat de bodem bestaat uit lagen teem en potklei, met daartussen zandlagen. Deze laagte wordt nu versneld afgewaterd door sloten

<p>richting de afwateringsloten. In ideale situatie, bouwt in nattere periodes het grondwaterpeil op en zorgt dat bufferend grondwater tot aan maaiveld komt. Echter grondwater zoekt de weg van de minste weerstand en wanneer afwateringsloten de leemlagen doorsnijdt en op het niveau komt van de diepere zandlagen, dan zal het gebufferde grondwater worden afgevoerd via deze sloten kom (zie onderstaande schets).</p> <p>In ideale situatie, bouwt in nattere periodes de grondwaterpeil op en zorgt dat bufferend grondwater tot aan maaiveld komt. In ideale situatie, bouwt in nattere periodes de grondwaterpeil op en zorgt dat bufferend grondwater tot aan maaiveld komt. Echter grondwater zoekt de weg van de minste weerstand en wanneer de afwateringsloten de leemlagen doorsnijdt en op het niveau komt van de diepere zandlagen, dan zal het gebufferde grondwater worden afgevoerd via deze sloten kom (zie figuur 3).</p> <p>De algemeen hoogte kaart laat zien dat er redelijke hoogteverschillen liggen in de percelen. Het reliëf laat zien dat in het verleden een slenk liep door de percelen. Door dit reliëf in het landschap kan er lateraal grondwaterstromen van de hogere delen van de percelen, en zou in de laagte gebufferd grondwater (versterkt door de aanwezigheid van leem) kunnen uit treden. Door de greppels binnen de percelen te dempen kan lokaal de hydrologie worden hersteld en kan op de flanken richting de laagte veldrushooidanden ontwikkelen. Gezien de bijzondere bodem met dagzomend potklei zouden op de om te vormen percelen Nat schraallanden (N10.01) met blauwgrasland en kleine zeggevegetatie kunnen ontwikkelen (N10.01). Dit is alleen mogelijk als de hydrologie vrijwel volledig hersteld kan worden. Nader onderzoek moet uitwijzen welk effect de afwateringsloot vanuit de Rodenveldse wijk heeft op de hydrologie van de grasland percelen en in hoeverre volledige hydrologische herstel mogelijk is.</p> <p>Versterking en verbinden van Natuur Netwerk Nederland</p> <p>Het eigendom van dhr. Z., heeft een oppervlakte van 8,9 ha. Het perceel ligt binnen de historische begrenzing van het Landgoed Terheijl en grenst aan de huidige NNN. Binnen het perceel ligt de bron van een slenk die vanuit deze percelen door het huidige NNN loopt. Door de omvorming van deze landbouwgronden komt de slenk volledig binnen het NNN te liggen. Hierdoor wordt het gebied minder kwetsbaar voor externe invloeden en kunnen (hydrologische) maatregelen worden gerealiseerd om de huidige natuurwaarden te versterken zowel binnen als buiten de huidige NNN</p> <p>Voorstel toekomstige beheertype</p> <p>Gezien de bijzondere bodem met dagzomend potklei zouden op de om te vormen percelen Nat schraallanden (N10.01) met blauwgrasland en kleine zeggevegetatie kunnen ontwikkelen (N10.01). Hiervoor is het wel noodzakelijk om hydrologische maatregelen te treffen. Daarnaast is verschraling dan wel uitmijning van deze relatief nutriënt</p>		
--	--	--

rijke graslanden nodig. Derhalve wordt voor de eerste periode geadviseerd de percelen om te vormen naar Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02).		
34.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>In bovengenoemde zaak treed ik op als advocaat-gemachtigde van belanghebbende.</p> <p>Cliënte heeft kennisgenomen van</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe/ versie 2019, d.d. 23 januari 2018 (bijlage 1); <p>en</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ontwerpbesluit wijziging NNN Drenthe d.d. 23 januari 2018 (bijlage 2). <p>Cliënte kan zich met deze besluiten niet verenigen en dient daartegen hierdoor zienswijzen in.</p> <p>Ik verzoek u mij een termijn te stellen voor het indienen van de nadere, inhoudelijke gronden.</p> <p>28 maart 2018 is de volgende reactie binnengekomen:</p> <p>Door middel van de pro forma zienswijzen d.d. 13 maart 2018 (bijlage 3) heb ik namens cliënte ..., bezwaar gemaakt tegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019, d.d. 23 januari 2018 (zie bijlage 1 bij pro forma zienswijzen); - En_ Het ontwerpbesluit wijziging NNN Drenthe d.d. 23 januari 2018 (zie bijlage 2 bij pro forma zienswijzen). <p>U hebt cliënte bij brief van 15 maart 2018 gelegenheid geboden om uiterlijk 30 maart 2018 aanvullende, inhoudelijke zienswijzen in te dienen. Van deze gelegenheid maakt cliënte hierdoor gebruik.</p> <p>Zienswijzen</p> <p>De holding is eigenaar van meerdere, aaneengesloten percelen gelegen nabij O te Z, kadastraal bekend gemeente W., sectie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ..., groot één hectare negenennegentig are zeventig centiare (1 ha, 99a, 70ca); - ..., groot achttien hectare zesendertig are dertig centiare (18ha, 36a, 30ca); - ..., groot zestien are twintig centiare (16a, 20ca); - ..., groot twee hectare zesennegentig are (2ha, 96a); en het perceel grond (weg), gelegen nabij het O. te Z., kadastraal bekend gemeente ., sectie . nummer ..., groot dertien are zestig centiare (13a, 60ca). <p>Op de percelen exploiteert de holding een agrarisch bedrijf. De holding gebruikt de landbouwgrond nu om maïs en gras te verbouwen. Bovendien heeft de holding deze gronden nodig voor de omschakeling naar biologische landbouw, hetgeen de holding voor de nabije toekomst voor ogen heeft.</p> <p>De percelen landbouwgrond hebben blijkens Bestemmingsplan Buitengebied Midden Drenthe, vastgesteld 20 augustus 2014</p>	<p>1. <u>M.b.t. de NBP 2019</u></p> <p>De aanduiding op de beheertypenkaart van het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 (ontwerp NBP) is 'N16.03 Droog bos met productie'. Deze aanduiding staat reeds ruim tien jaar als zodanig op de beheertypenkaart. Op het betreffende perceel ligt tevens een kwalitatieve verplichting met die aanduiding. Op dit moment is er geen bos aanwezig.</p> <p>Het ontwerp NBP betreft met name de privaatrechtelijke kant van de implementatie van EHS/NNN en geeft de basis voor het verstrekken van subsidies voor (agrarisch) Natuur en Landschapsbeheer om het NNN-beleid te realiseren en te stimuleren. Voor een eventuele aanvraag voor een beheervergoeding dient het betreffende perceel ook op de beheertypenkaart als 'N16.03 Droog bos met productie' te staan.</p> <p>De uitvoering van het beleid berust op vrijwilligheid. Het ontwerp NBP heeft dus in beginsel geen planologische consequenties en bevat geen bindende regels of verplichtingen voor burgers. Met de voormalig eigenaar van de gronden is echter middels de genoemde kwalitatieve verplichting overeengekomen dat de gronden worden gebruikt voor het hiervoor genoemde gewenste beheertype. Inspreker wordt in zoverre niet "gedwongen" om haar gronden voor natuurontwikkeling in te zetten. In de nabije toekomst zal duidelijk worden of inspreker instemt met een schikkingsvoorstel. Naar onze verwachting zal het perceel nog in 2018 weer met bos zijn ingeplant.</p> <p>In de zienswijze wordt een relatie gelegd met de vigerende bestemming ingevolge het bestemmingsplan Buitengebied Midden-Drenthe. Dit bestemmingsplan voorziet niet bij recht in een</p>	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>

<p>(NL.IMRO.1731.ConsolBuitengebied-VST1), de bestemming agrarisch met waarden - 1. De voor met waarden - 1' - aangewezen gronden zijn bestemd voor een veelheid aan activiteiten (nota bene een opsomming van 27 onderwerpen), maar niet voor het aanplanten en onderhouden van bos en bosgrond. Sterker, uit "4.5.2 Strijdig gebruik" van dit bestemmingsplan volgt dat gebruik van de gronden ten behoeve van bosbouw, houtteelt of andere opgaande teeltvormen strijdig is met de bestemming 'agrarisch met waarden - 1'.</p> <p>Uit de bestreden besluiten in samenhang bezien volgt dat de genoemde percelen met sectienummer .., .. en ..worden aangeduid als "(areaaluitbreiding) natuur". De holding kan zich hiermee niet mee verenigen. De holding stelt dat zij door deze aanduiding belemmerd wordt in haar bedrijfsvoering en haar bedrijf hierdoor onverkoopbaar wordt. De holding voert werkzaamheden die in lijn zijn met het bestemmingsplan. De negatieve effecten van de bestreden besluiten op (de bedrijfsvoering van) de holding - bijvoorbeeld indien de holding wil uitbreiden of voor wat betreft de waarde van het bedrijf en de gronden - is onvoldoende meegewogen bij de bestreden besluiten en onvoldoende onderzocht. De holding acht het bovendien onbegrijpelijk dat de bestreden besluiten lijnrecht tegenover het in rechte vaststaande bestemmingsplan staan.</p> <p>Uw college heeft bij het opstellen van de bestreden (ontwerp)besluiten ten onrechte meer gewicht toegekend aan het algemeen belang van natuur- en landschapsbehoud dan aan het belang van een onbelemmerde exploitatie van het bedrijf van de holding. Met de bestreden besluiten dwingt het college de holding de facto om haar gronden voor natuurontwikkeling in te zetten, omdat het bedrijf door de toegekende aanduiding "natuur" onverkoopbaar is.</p> <p>Conclusie Namens cliënte verzoek ik u de voorgaande zienswijzen gegrond te verklaren.</p>	<p>natuurbestemming met het gewenste beheertype. Desalniettemin bevat artikel 4.9 van de planregels een wijzigingsbevoegdheid voor B&W om de agrarische bestemming te wijzigen naar de bestemming natuur. Die wijzigingsbevoegdheid gaat ook over de mogelijkheid tot bosaanplant (zie artikel 4.9 sub e en sub f). Dit is in lijn met artikel 3.34 van de provinciale omgevingsverordening.</p> <p>Inmiddels heeft de gemeente Midden-Drenthe ambtelijk aangegeven het bestemmingsplan in overeenstemming te willen brengen met de kwalitatieve verplichting.</p> <p>Kort en goed verzet het vigerend planologisch kader zich niet tegen de verplichtingen vanuit de door de rechtsvoorganger van inspreker aangegeven kwalitatieve verplichting en staat het juiste beoogde beheertype op beheertypenkaart. De zienswijzen treffen dan ook geen doel.</p> <p>Derhalve is de zienswijze op dit punt ongegrond.</p> <p>2. <u>M.b.t. de NNN-kaart 2018</u> Ter visie ligt de uitbreiding van het NNN in relatie tot de bestuurlijke reservering 1.000 ha. Hetgeen door inspreker is aangevoerd heeft geen betrekking op deze gronden en kan derhalve niet tot wijziging van deze reservering leiden. In zoverre is de zienswijze ongegrond. Indien en voor zover door inspreker is bedoeld aan te geven, dat wij met het betreffende ontwerpbesluit de gelegenheid hadden moeten aanwenden om de gronden van inspreker alsnog buiten het NNN te laten, wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijzen onder punt 1.</p> <p>Ook deze zienswijze is ongegrond.</p>		
35.			
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen	

<p>Hierbij maken wij bezwaar tegen het Ontwerp Natuurbeheerplan 2019 zoals die nu ter inzage ligt. Op deze ambitiekaart is de elleboog tussen de Holmers Halkenbroeken en Amen ingekleurd als nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting).</p> <p>In het verleden (rondom 2007-2008) hebben wij ons pro-actief opgesteld via de St. A., een plan voor groen - blauwe diensten waarbij door ons een bedrijfsuitplaatsing werd ingezet. Helaas ontbrak het aan fatsoenlijke financiële middelen om deze stap toen te kunnen zetten.</p> <p>Provincie Drenthe heeft in 2009 - 2010 een poging gedaan om dit gebied om te vormen naar functie natuur. Toen bleek er totaal geen draagvlak bij betrokken agrariërs en statenleden zodat er een amendement is gemaakt om de landbouwfunctie te behouden. Nu 10 jaar later is er over het toen gebruikte argument (te lage grondmobiliteit) om juist daar een natuurfunctie neer te leggen totaal geen sprake meer van en rijzen de grondprijzen de pan uit (meer dan een verdubbeling in 10 jaar tijd).</p> <p>Het waterschap heeft maar een beperkte opgave is in dit gebied. Een veranderende inrichting en beheer van een beperkte strook volstaan voor de opgaven voor de KRW en waterberging. De rest wil provincie Drenthe inrichten voor robuuste natuur.</p> <p>In bovengenoemde elleboog liggen wij dwars met L6 ha. in het gebied. Dit land is alleen te koop als ons hele bedrijf aangekocht wordt door Prolander, dit omdat door een opeenstapeling van wateropgaven rondom ons bedrijf zoals inrichting van de Holmers-Halkenbroeken, het vernatten van de Staatsbossen Grolloo en het Westersche Veld, het zwakkere maaibeheer van Hunze en Aa's is er al een duidelijke verhoging van het grondwaterpeil waargenomen.</p> <p>Door bijkomende natuurinrichting worden wij nog meer opgezaald met hoge gronddruk, kweldruk, inundatiegevaar, extra veeziekten (leverbot is hier al geconstateerd) natter en dus kouder land waar minder op gaat groeien, moeilijker te bewerken en oogsten, uitspoeling en wegspoeling van meststoffen enz, enz, enz.</p> <p>Het waterschap heeft als taak dat de waterhuishouding niet actief mag verslechteren. Er is bij eerdere natuurinrichtingen rondom ons bedrijf vooraf onvoldoende aandacht besteed aan het in beeld brengen van een juiste nul situatie. Hierdoor zijn nu sterke twijfels over de veroorzaakte opbrengstschade en vermogensschade.</p>	<p>Wij zien deze zienswijze mede in relatie met de ingebrachte zienswijzen 47 en 49. Het gebied Amerdiep kent inderdaad een lange voorgeschiedenis. In 2005 is het project "Boeren voor natuur" in het Amerdiep gestart. Ondanks de inzet van veel betrokken grondeigenaren heeft het project geen vervolg gekregen. De beleidsopgaven zijn nog steeds erg groot voor het gebied. Op diverse momenten zijn er terugkoppelingen geweest met het gebied. De insteek in 2009/2010 was vooral gebaseerd op groen/blauwe diensten. Er was geen sprake van een begrenzingsvoorstel in het Amerdiep. Het Amerdiep was wel onderdeel van het Nationaal Natuur Netwerk (NNN) maar vooral in beeld voor agrarisch natuurbeheer.</p> <p>In de zienswijze wordt vooral de relatie met het waterschap en mogelijk voortkomende problemen vanuit de waterhuishouding aan de orde gesteld. Er wordt aangegeven dat de inrichtingswerkzaamheden, die al hebben plaatsgevonden, in Holmers/Halkenbroeken en het vernatten van de staatsbossen van Grolloo al directe effecten hebben op het landbouwgebied. Het waterschap is verantwoordelijk voor het peilbeheer en besteedt ook aandacht aan de door inspreker gesignaleerde effecten. Op een aantal plaatsen worden tevens metingen door inspreker gedaan. Naar de mening van inspreker zijn deze te beperkt van omvang en zijn er duidelijk aantoonbare negatieve effecten in de aanliggende landbouwgronden. Inspreker geeft daarnaast aan dat een goede nulsituatie onvoldoende in beeld is gebracht. In het kader van het voorgaande geeft inspreker aan dat het waterschap eerst de schade moet afhandelen alvorens de functie van de "elleboog" kan en mag veranderen. In dit kader wijzen wij erop dat de functie van de grond pas kan wijzigen nadat de eigenaar deze grond ofwel verruult of verkoopt ofwel zelf de omvorming van de landbouwgrond naar natuur oppakt. Wij achten het van groot belang dat we samen met het gebied en de betrokken grondgebruikers streven naar oplossingen die zowel een robuust watersysteem, robuuste natuur</p>	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>
--	---	---

<p>Reeds opgelopen schade moet eerst door het waterschap worden afgehandeld voordat gedeputeerde staten de elleboog van functie kan en mag veranderen!</p> <p>Doordat wij ons pro-actief willen blijven inzetten in de vorm van een bedrijfsuitplaatsing is de functieverandering niet goed te praten door beleidsmakers met de zin dat wij de grond wel te koop heeft. Alleen op voorwaarde van alles (en dan in de vorm van een win situatie) of anders niets!</p>	<p>en robuuste landbouw een goede plaats geven. De belangen in dit gebied zijn groot, er vindt nog steeds bodemdaling in het beekdal plaats en vanuit het beleid komt er steeds meer aandacht voor het realiseren van klimaatdoelstellingen. Daar zal naar ons idee een nieuw (geactualiseerd) gebiedsproces moeten starten waarbij gekeken moet worden naar de door het gebied aangegeven effecten van huidige maatregelen. Welke oplossingen daaruit voortvloeien is nu nog niet te voorspellen. Het perspectief voor het gebied hangt ook samen met duidelijkheid vanuit de provincie. Eventuele bedrijfsverplaatsing is niet aan de orde als er ook geen sprake is van een begrenzing voor natuur (zoals in het verleden).</p>	
36.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Graag zouden we zien dat het gebied tussen de wegen de Zulthe, de Maatlanden en de bebouwing van Roden van de kaart gehaald wordt als gebied dat omgezet kan worden naar natuur, omdat het gebied geheel omgeven is door wegen en bebouwing, In de bijlage het bruin omrande gebied.</p> <p>Graag zouden we zien dat het gebied tussen Nietap, de wegen de Hooilanden, de Meerweg, de waterberging en het Leeksterhoofddiep (in de bijlage het rood omrande gebied) ook wordt begrenst voor Agrarisch Natuurbeheer - Droge dooradering.</p> <p>Gelijk aan de overzijde van de Meerweg zodat het een aansluitend gebied vormt. Landschappelijk is het ook identiek aan elkaar.</p> <p>Met de begrenzing Droge dooradering kunnen we een beheersvergoeding aanvragen zodat onze inspanningen voor het behouden van de landschapselementen enigszins vergoed worden.</p>	<p>Het gebied omgeving Nietap heeft door het voorkomen van opgaande landschapselementen en in aansluiting op bestaande natuurgebieden en Droge dooradering goede mogelijkheden om invulling te geven aan de Droge dooradering.</p> <p>Het gebied tussen wegen de Zulthe, de Maatlanden en de bebouwing van Roden is inmiddels door de rondweg meer geïsoleerd komen te liggen. In het volgende Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2020 zullen we dit gebied nader beschouwen of de begrenzing nog noodzakelijk is. De NNN kaart ligt alleen ter inzage voor de voorgestelde wijzigingen. Daarom wordt deze wijziging niet meegenomen.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart
37.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Ik dien in opdracht van de kavelruilwerkgroep De Broeklanden e.o. deze zienswijze in.</p> <p>Zienswijze Broeklanden vanuit de Kavelruilwerkgroep gebiedsproces Nieuw Drostendiep</p>	<p>In de zienswijze wordt aangegeven dat het plan van aanpak Akker- en weidevogels wordt ondersteund. Het plan van aanpak is gebaseerd op kansrijke gebieden voor akker- en weidevogels en beoogt, door samenwerking met alle partijen, de achteruitgang van deze "boerenlandvogels" een halt toe te roepen. Veel van die gebieden zijn begrensd als 'Leefgebied open grasland voor agrarisch natuurbeheer'. Dit geldt ook</p>	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>

<p>De Provincie is voornemens om het gebied "de Broeklanden" in de aanwijzing van de 1000 hectare NNN te begrenzen. Het gaat hier om een invulling van +/- 200 hectare nieuwe natuur.</p> <p>Vanuit het integrale gebiedsproces voor landbouw, water en natuur worden rond de Broeklanden gesprekken gevoerd met grondeigenaren binnen en buiten dit gebied om eventueel mede door middel van particulier natuurbeheer een invulling te geven aan de natuurdoelstellingen. De gebiedspartners onderschrijven daarbij het onlangs vastgestelde Plan van Aanpak Akker en Weidevogels in Drenthe, zoals in juli door de stuurgroep als vertrekpunt is vastgesteld.</p> <p>De stuurgroep heeft recentelijk de kavelruilwerkgroep in werking gesteld omdat een kavelruil een belangrijke plaats inneemt in het gebiedsproces.</p> <p>Met alle eigenaren wordt gekeken naar een optimale inrichting en ligging van de eigendommen in het gebied. De aanwijzing van de extra begrenzing betreffen alle eigendommen, behalve die van de Vereniging Natuurmonumenten. Dit betekent dat de gronden van deze partij niet in aanmerking komen voor de regeling SKNL functieverandering. Het gaat dan om ca. 112ha.</p> <p>Natuurmonumenten is als grondeigenaar ook partij in het gebiedsproces en, waar het wenselijk is, kan een grondruiling met een derde aan de orde zijn. Als landingsplaats voor een derde zijn de gronden van Natuurmonumenten dan niet gewenst, aangezien deze niet voor de SKNL regeling in aanmerking komen. Dit kan betekenen dat de mogelijkheden voor kavelruil beperkt worden en daarmee de mogelijkheden voor particulier beheer na kavelruil.</p> <p>De kavelruilwerkgroep vraagt hier aandacht voor en wil graag in een gesprek de risico's van deze begrenzing op het gebiedsproces bespreken.</p>	<p>voor de Broeklanden. Bovendien liggen daarbinnen nog een aantal percelen van Natuurmonumenten die zijn aangegeven met een weidevogeldoelstelling als gevolg van de weidevogelcompensatie voor de rijksweg A37. Deze gronden hebben reeds een natuuraanduiding en komen niet in aanmerking voor functiewijziging. Wij kunnen ons voorstellen dat het in dit gebied gewenst is om te komen tot ruiling en concentratie van eigendom. Dat geldt voor alle eigenaren, dus ook voor Natuurmonumenten. Wij begrijpen de zorg omtrent de gevolgen van ruiling en daarmee de eventuele problemen die gevolgen kunnen hebben voor omvorming door particulieren. Wij zijn bereid daar in de loop van het verdere proces met u daarover in gesprek te gaan.</p>		
<p>38.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Ik kwam tijdens het invoeren van de gecombineerde opgave 2018 erachter, dat een gedeelte van mijn eigendommen door de provincie, nog steeds zijn aangemerkt als natuurgebied. Ik weet nog niet wat hier de gevolgen voor mij zijn, maar in het ergste geval mag ik deze percelen niet meer meetellen voor bemesting. In dat geval moet ik of meer mest afvoeren of vee afstoten, of wordt mij valsheid in geschriften ten laste gelegd. Dit terwijl de grond destijds zonder overleg en mijn toestemming door de provincie is toegeëigend. Of kort gezegd, via dwaling verkregen en dus kan worden aangemerkt als een onrechtmatige daad.</p>	<p>De constatering dat de betreffende percelen onterecht als 'natuur (beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland)' staan weergegeven is juist. Het betreft hier landbouwgrond en geen natuur. De percelen worden van de beheertypen- en ambitiekaart gehaald.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart 	

<p>Mocht dit in de toekomst alsnog gevolgen voor mij hebben dan hoop ik dat we er samen uitkomen. Ik hoop dat het alsnog wordt recht gezet. Mocht u nog vragen hebben dan verneem ik het graag.</p>		
<p>39.</p>		
<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Ik ben voorzitter van de initiatiefgroep D., waaronder de broeklanden valt. We willen een aantal zaken onder uw aandacht brengen.</p> <p>Uw college heeft het natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 en de ontwerp NNN- kaart 2018 in concept vastgesteld. Namens de initiatiefgroep ... vraag ik u bij de definitieve vaststelling en uitvoering van deze beleidsdocumenten rekening te houden met de volgende punten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als vertegenwoordigers van de belanghebbende particuliere grondgebruikers in het stroomgebied Drostendiep zetten wij ons in voor een - ook vanuit landbouwkundig oogpunt bezien- duurzame inrichting van het gebied. Wij werken daarin zoveel mogelijk samen met de andere gebiedspartners, waaronder Natuurmonumenten, het Drents Landschap, Agrarisch natuurbeheer Drenthe, de gemeente Coevorden, waterschap Vechtstromen en uw provincie. Deze samenwerking is geformaliseerd in de stuurgroep Nieuwe Drostendiep. • Een belangrijk speerpunt voor ons vormt de Broeklanden. In dit gebied komen verschillende opgaven samen: naast landbouwstructuurversterking, verbetering van het watersysteem (KRW en klimaatbestendige inrichting) en natuurontwikkeling. Het ontwerp natuurbeheerplan en de ontwerp NNN-kaart biedt ruimte voor deze natuurontwikkeling. Een groot deel van de Broeklanden is begrensd als onderdeel van de invulling van de bestuurlijke reservering 1000 ha nieuwe natuur. • De initiatiefgroep ziet nadrukkelijk kansen voor deze natuurontwikkeling maar wel onder een aantal stringente voorwaarden: <ul style="list-style-type: none"> - De nieuwe natuur wordt ingevuld via particulier natuurbeheer door de belanghebbende agrarische grondgebruikers in het gebied. - De na te streven natuur moet aansluiten op de potenties van het gebied en inpasbaar zijn in de bedrijfsvoering van de ondernemers (natuur inclusieve landbouw). Concreet gaat het daarbij om de natuurbeheertypen n13.01 vochtig weidevogelgrasland en n12.02 kruiden- en faunarijk grasland. - Compensatie van het verlies aan landbouwfunctie (afwaardering) vindt bij voorkeur plaats in vervangende grond. Hiermee kan de grondgebondenheid van de agrarische bedrijven in het gebied worden versterkt. - Ook natuurmonumenten heeft verspreid in Broeklanden percelen in bezit. De meeste hebben reeds de functie natuur. Om te komen tot een optimale 	<p>Wij juichen toe dat u als initiatiefgroep D. gezamenlijk de mogelijkheden en onmogelijkheden verkent om te komen tot duurzame oplossingen in dit gebied. Die oplossingen hebben zowel betrekking op water (duurzaam watersysteem), natuur en landbouw. Er worden kansen gezien door inspreker, maar wel onder een aantal stringente voorwaarden. In het kort zullen wij daar puntsgewijs op in gaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vorming nieuwe natuur door particulier natuurbeheer. Wij verbinden daar geen eisen aan, al vinden wij versnippering geen goede zaak. Particulier natuurbeheer geeft dezelfde mogelijkheden voor het bereiken van natuurdoelen als het beheer door een terrein beherende organisatie. Het doel en de ambitie staan centraal. De voorwaarden en vergoedingen zijn voor alle beheerders gelijk. Of dat ook de betreffende agrarische grondgebruikers zijn is wat ons betreft een optie. De regelingen voor natuurbeheer zijn echter gebaseerd op vrijwilligheid. - Het gaat in het gebied uitdrukkelijk om een integrale benadering. Zowel voor water als natuur liggen er hoge potenties, deze zijn opgenomen in de Omgevingsvisie. De inpasbaarheid is geen doelstelling op zich, maar biedt wel mogelijkheden voor draagvlak en uitvoering. Op de ambitiekaart van het natuurbeheerplan staat daarom aangegeven 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur'. Een inrichtingsschets en nadere uitwerking moet vervolgens aangeven waar de mogelijkheden liggen en in hoeverre alle gewenste doelstellingen een plaats kunnen krijgen. - Compensatie van het verlies aan landbouwfunctie bij voorkeur in vervangende grond. Deze insteek ondersteunen wij, inmiddels is er ook in het gebied 	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>

<p>inrichting van het watersysteem in het gebied en ten behoeve van een efficiënt beheer is clustering van de eigendommen van natuurmonumenten enerzijds en de (toekomstige) percelen met particulier natuurbeheer anderzijds gewenst.</p> <p>- Om wat betreft de natuurontwikkeling de juiste grond op de juiste plek en bij de juiste eigenaar te krijgen en tegelijkertijd landbouwstructuurversterking te realiseren is de inzet van het instrument planmatige kavelruil gewenst. Zo nodig dient ook bedrijfsverplaatsing te worden gefaciliteerd.</p> <p>Tenslotte wijst de initiatiefgroep u erop dat de gezamenlijke planvorming voor de Broeklanden nog in een beginfase verkeert. Zo werkt het waterschap aan een grond- en oppervlakte watermodel; worden de ecologische potenties verkend en vindt bodemonderzoek plaats. Ook worden de specifieke wensen van de individuele grondeigenaren geïnventariseerd. De uitkomsten van een en ander bepalen het uiteindelijke inrichtings- en beheerplan. Concreet betekent dit dat de gewenste begrenzing van de nieuwe natuur in het gebied kan afwijken van hetgeen hierover in het ontwerp natuurbeheerplan en de ontwerp NNN kaart is opgenomen. Daarbij kan het in principe zowel gaan om minder of meer hectares als om andere locaties/natuurbeheertypen. Ook kan aanpassing van de begrenzing nodig zijn om uitruil van gronden tussen natuurmonumenten en particuliere eigenaren ten behoeve van de eerder aangestipte clustering van eigendommen mogelijk te maken.</p> <p>Wij verzoeken u deze flexibiliteit in uw besluitvorming in te bouwen</p>	<p>ruilgrond aangekocht om het proces beter te laten verlopen. Zowel deze insteek als ook deelname aan het natuurbeheer versterkt de grondgebondenheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Clustering van beheer en eigendom is gewenst. Dat geldt voor alle eigenaren. - Planmatige kavelruil is een goede insteek om te komen tot het realiseren van onze doelen. Daar hebben we ook de nodige ervaring mee opgedaan en daarom is de betrokkenheid van de initiatiefgroep voor ons van groot belang. Daarbij sluiten we landbouwbedrijfsverplaatsing niet uit. We moeten daarbij wel goed voor ogen houden of het meerdere doelstellingen kan dienen. Daarbij vormen de gebouwen vaak het grootste knelpunt. <p>In de zienswijze wordt aangegeven dat het hele proces in een voorfase verkeert. Dat is juist en daarmee zijn diverse uitkomsten nog ongewis. Dit vereist, ook van de zijde van de provincie Drenthe, een flexibele opstelling. En dat laatste kan ook gelden voor de uiteindelijke begrenzing en/of inrichting.</p>		
<p>40.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Op 31 januari 2018 heb ik een informatiebijeenkomst over het voorgenomen besluit van de provincie Drenthe inzake begrenzing van gronden ten behoeve van Nationaal Netwerk Natuur (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) bezocht. Deze bijeenkomst in Ruinen was georganiseerd door Prolander en de provincie Drenthe.</p> <p>Tijdens deze bijeenkomst werd uitleg gegeven over de verbinding Rheebruggen-Gebied Zure Venen- Klompenmakersweide.</p> <p>De percelen tegenover ons bedrijf (...) liggen in deze verbinding. Deze percelen zijn aangewezen voor deze verbinding omdat deze geen huiskavel zijn, echter ik zie het wel als huiskavel omdat het aansluit bij de andere percelen van ons bedrijf.</p> <p>Tijdens de uitleg over de verbinding gaf de heer Van G. aan dat er de mogelijkheid is om een zienswijze in te sturen naar aanleiding van dit plan.</p>	<p>Eigenaar wenst binnen de begrenzing voor nieuwe natuur en NNN opgenomen te worden. Percelen vormen een grote bijdrage in het robuuste natuur en watersysteem, maar waren niet eerder in beeld gebracht, omdat dit een huiskavel betreft. In de zienswijze wordt aangegeven dat het een overweging is om na te gaan of bedrijfsverplaatsing een optie is. De gronden zuidelijk van de Broekdijk behoren ook voor het grootste deel bij het bedrijf. Het gaat in dit geval dan ook voor de begrenzing van het gehele bedrijf of geen begrenzing voor het hele bedrijf. Het onderzoek van mevrouw K. is nog niet afgerond en wij constateren dat het momenteel te vroeg is voor een dergelijke ingrijpend voorstel. Los van de waterhuishouding heeft het samenhang met de mogelijkheden voor de toekomstige landbouw en</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart 	

<p>Onze zienswijze is als volgt: Wij gaan geen deel van onze huiskavel afstaan voor deze verbinding. Wel willen wij een bedrijfsverplaatsing overwegen indien alle percelen van ons bedrijf binnen de begrenzing van het Nationaal Netwerk Natuur zouden komen te liggen.</p> <p>Een bedrijfsverplaatsing geeft voor het realiseren van de verbinding meer mogelijkheden t.a.v. waterhuishouding en verbetering van de landbouwstructuur rondom de verbinding. Tevens kan de doelstelling van de GUR (Gebiedsontwikkeling Uffelte-Ruinen) dan ook voor een groot deel ingevuld worden,</p> <p>Indien er niet besloten wordt tot begrenzing van het gehele bedrijf dan wil ik benadrukken dat ik geen overlast van hoge (grond)waterstanden wens. Voor verdere toelichting op onze zienswijze kunt u indien nodig contact met mij opnemen.</p>	<p>natuur. Dat verdient een goede en zorgvuldige afweging en dan komt het moment van vaststelling van het huidige Natuurbeheerplan te vroeg.</p>	
41.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>In het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe is ongeveer 10 ha van onze agrarische grond ingetekend als beheertype N00.01 (nog om te vormen landbouwgrond naar natuur). Dit is voor ons goede grond die wij gebruiken voor zowel akkerbouw als veehouderij en die dicht bij ons bedrijf gelegen is, Wij willen die grond niet kwijt of er beperkingen op leggen. Deze grond ligt aan de hoornse bulten in nooitgedacht. In een gesprek met Prolander hebben we dit ook al aangegeven.</p> <p>Daarnaast lijkt aan de hoornse bulten een aantal rijen bomen paars gekleurd te zijn, dit zou betekenen dat dit hoogveen is. Wilt u hier nog eens goed naar kijken? Volgens ons klopt dit beeld niet.</p>	<p>De aanduiding op de percelen van de inspreker is 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur'. De percelen bij de Hoornse bulten zijn al meer dan tien jaar begrensd voor natuur. Het betreft veldkavels en de begrenzing is gebaseerd op herstel en afronding van de hydrologische eenheid van het beekdal van het Anderensche Diep. De begrenzing doet niets af aan het huidig gebruik als gras- of bouwland en in het kader van het Programma Natuurlijk Platteland zullen wij ons inzetten om deze gronden de geëigende bestemming te geven. Dit kan door mogelijkheden voor particulier natuurbeheer, aankoop of ruilen van de grond. Een ruilvoorstel kan voor de inspreker aantrekkelijk zijn als het een verbetering betreft of een aaneensluiting met andere kavels. Dit alles is gebaseerd op vrijwilligheid.</p> <p>De rijen bomen aan de Hoornse bulten zijn aangeduid als 'L01.16 Bossingel'. Deze aanduiding staat zowel op de beheertypenkaart als op de ambitiekaart.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>
42.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen

<p>Op basis van gemaakte afspraken tussen de waterschappen, provincie en Agrarische Natuur Drenthe wordt een gezamenlijke aanpassing voorgesteld voor het onderdeel water van het Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019.</p> <p>4.4 Beleidsdoelen en criteria water</p> <p>Met de blauwe diensten wordt met name een bijdrage geleverd aan de verbetering van de waterkwaliteit en aan duurzaam bodembeheer.</p> <p>In het huidige plan is een aantal gebieden begrensd binnen de waterschapsgebieden, waar blauwe diensten kunnen worden ingezet. Deze zijn weergegeven op de kaart categorie water in de bijlage 3 van dit NBP. Het betreft vier deelgebieden:</p> <p>Deelgebied Hunze en Aa's</p> <p>Het Drentscha Aa gebied en stroomgebied van de Hunze, is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit. Het doel is om de belasting van het oppervlaktewater met gewasbeschermingsmiddelen te verminderen. De uitbreiding van het areaal heeft ook betrekking op de bufferzones.</p> <p>Specifiek voor de maatregel toekomstbestendige waterlopen geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In deelgebied Hunze en Aa's, alleen langs sloten die uiteindelijk afwateren op de Drentsche Aa en de Hunze. - Het gaat om bouwland en mais. - Het mengsel en het beheer moeten worden afgestemd op voorwaarden van het waterschap - Er zijn een of meerjarige randen mogelijk. - Prioriteit wordt gegeven aan de meest risicovolle gebieden voor uitspoeling en afspoeling, zoals blijkt uit de resultaten van onderzoek. <p>Deelgebied Vechtstromen</p> <p>In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor waterberging, bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit.</p> <p>Ook kan worden ingezet op bodemverbetering in stroomgebieden van waterlopen, met als doel het verbeteren van de bodemstructuur en daarmee de sponswerking van de bodem.</p> <p>Deze verbeterde sponswerking heeft een positief effect op de ecologische kwaliteit.</p>	<p>De tekst- en begrenzingenvoorstellen zijn door de waterschappen, Agrarische Natuur Drenthe en de provincie vooraf afgestemd.</p> <p>De tekst van het NBP 2019 is aangepast aan de actuele ontwikkelingen. Verder is de waterkaart uitgebreid. Dit biedt meer mogelijkheden om de ambities voor waterbeheer te realiseren. De focus ligt daarbij op de beekdalen, zoveel mogelijk gekoppeld aan de bestaande begrenzing van de leefgebieden. Het geeft binnen bestaande leefgebieden in de beekdalen een extra mogelijkheid voor waterdoelen en koppelkansen met ANLb.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: tekst en Waterkaart
---	--	---

<p>Deelgebied Drents Overijsselse Delta In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit.</p> <p>Deelgebied Noorderzijlvest In dit deelgebied is een beheervergoeding mogelijk voor bufferzones en akkerranden langs oppervlaktewater voor verbetering van de waterkwaliteit.</p> <p>Het zoekgebied voor de inzet van blauwe diensten is ruim begrensd. Dit betekent dat het agrarische collectief in de gebiedsaanvraag moet komen tot indikking van de gebieden. Hieronder zijn criteria aangegeven op basis waarvan het collectief haar gebiedsaanvraag verder uitwerkt.</p> <p><i>Voldoende omvang en connectiviteit</i> De effectiviteit van de middelen is groter indien gekozen wordt voor meer focus en bundeling van blauwe diensten. Dit kan door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestaande blauwe diensten die op de goede plekken liggen te versterken. - Blauwe diensten zijn beheeractiviteiten die een bovenwettelijke inspanning vormen voor een agrariër en bijdragen aan de waterdoelen. - De activiteiten vinden plaats op agrarisch eigendom of op agrarisch gebruikte/gepachte percelen - Synergie te zoeken met de keuze voor beheermaatregelen in de leefgebieden van het ANLb. <p><i>Prioritaire gebieden</i> Bij het zoeken naar mogelijkheden voor de inzet van blauwe diensten, geldt verder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De activiteiten zijn niet van toepassing op percelen aangeduid met het natuurbeheertype N00.01 (nog om te vormen landbouwgrond naar natuur) op de ambitiekaart. - Doorzetten wat goed loopt, dus verlengen van bestaande afspraken die op de goede plekken liggen. - de concept- gebiedsaanvraag voor het onderdeel blauwe diensten wordt in nauw overleg met provincie en waterschap opgesteld. 		
43.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
In het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019, is ons perceel met kadastraal nummer ... niet aangemerkt als N00.01 'Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur'. Graag zouden wij dit gecorrigeerd zien.	Gezien de ligging van het perceel, omsloten door natuur, is het ontbreken van een begrenzing hier onlogisch. Dit perceel is één van de ontbrekende schakels om de natuur rond Eelde robuust te maken.	Aanpassen: <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart

<p>In onze gesprekken met Prolander in 2017 omtrent reeds afgesloten en de overweging tot het afsluiten van toekomstige kwalitatieve verplichtingen (KV) op enkele percelen van ons, hebben wij met Prolander geconstateerd dat perceel E. sectie ..met nummer .. onterecht in het Natuurbeheerplan Drenthe 2018 was opgenomen in de Beheertypenkaart. Er is op dit perceel namelijk nog geen KV afgesloten. Nu zien wij dit perceel tot onze verbazing geheel niet meer terugkomen in het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019. Omdat wij de optie van een KV op dit perceel graag openhouden voor de toekomst, verzoeken wij provincie Drenthe om dit perceel als N00.01 op te nemen in de ambitiekaart van het Natuurbeheerplan 2019. Ter onderschrijving van voorgaande tekst sturen wij een bijlage mee van de situatie omtrent het perceel.</p>	<p>Wij nemen het voorstel over en begrenzen het perceel E. als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' op de ambitiekaart. De toevoeging betreft 1 hectare.</p>		
44.			
<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>	
<p>In het natuurbeheerplan zijn percelen begrenst als NL2.02 Kruiden- en faunarijk grasland en als bos. Deze percelen zijn echter nog nooit omgevormd naar natuur en hebben hun agrarische functie nog. Inspreker is wel voornemens om de betreffende percelen om te vormen naar natuur. Het verzoek is om de aangegeven percelen te begrenzen als "N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)." Zodat de omvorming naar natuur een mogelijkheid wordt. Op bijgevoegde kaart is met een arcering aangegeven om welke percelen het verzoek gaat.</p>	<p>Het betreft hier kleine agrarische percelen gelegen binnen het robuuste natuurnetwerk. Percelen zijn al onderdeel van het NNN. Percelen hebben een toegevoegde waarde om binnen het bos zich te ontwikkelen tot 'N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland'.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart 	
45.			
<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>	
<p>Naar aanleiding van het ter inzage liggende ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018, wendden zich tot ons de heer L. K. , wonende te B. Namens dhr. K. wordt een zienswijze ingediend tegen het Natuurbeheerplan versie 2019 en de ontwerp NNN-kaart 2018. En wel om de volgende redenen: Bedrijfsontwikkeling en opvolging De familie K. is in het verleden naar de huidige locatie verplaatst. Aan de B. is een melkveebedrijf opgestart, waarbij ruim 1.250.000 kg melk wordt geproduceerd. Daarnaast zijn er ontwikkelingen in gang gezet inzake vergunning, aankoop en bouw van onroerend goed om invulling te geven aan meerdere potentiële bedrijfsopvolgers.</p>	<p>Inspreker vreest dat zijn ingezette landbouwkundige ontwikkeling geblokkeerd kan worden door de voorgestelde begrenzing in de Broeklanden en de uitstraling daarvan op zijn bedrijf. Hieronder wordt kort ingegaan op hetgeen inspreker aankaart in zijn zienswijze:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vernatting. Een deel van de percelen van inspreker liggen in de begrenzing van de Broeklanden. Inspreker verwacht een nadelige invloed vanuit het grondwater van zijn huiskavel. De voorgestelde begrenzing van de Broeklanden mag geen nadelige gevolgen hebben voor de aanliggende 	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>	

<p>Door het ontwerp Natuurbeheersplan Drenthe, versie 2019 lijkt deze ontwikkeling geblokkeerd te worden. Het bedrijf wordt geconfronteerd met beperkingen in de bedrijfsontwikkeling, waardeverandering van het onroerend goed, beperkingen in de bedrijfsvoering en een slecht toekomstperspectief voor de potentiële bedrijfsopvolgers.</p> <p>Vernatting</p> <p>Doordat een deel van de percelen van dhr. K. gelegen zijn in de voorgestelde begrenzing van de Broeklanden, maakt hij zich, bij uitvoering van de plannen, ongerust en zorgen over de consequenties voor zijn bedrijf, de dagelijkse bedrijfsvoering en waardeontwikkeling van gronden en gebouwen. In het bijzonder wordt bedoeld op de nadelige grondwatereffecten op de huiskavel. Gevreesd wordt voor stijging van het grondwater als gevolg van de beschreven beleidsdoelen en planologische ontwikkelingen. Zodat ook de waterhuishoudkundige situatie voor omringende landbouwers erop achteruit zal gaan.</p> <p>Zo nu wordt uitgelegd, worden nadelige effecten voor dhr. K. gedeeltelijk niet gecompenseerd omdat zij buiten de gebiedsbegrenzing gelegen zijn. Dat betekent wel het nadeel maar geen compensatie, wat niet de bedoeling kan zijn.</p> <p>Monitoring</p> <p>In de plannen is een paragraaf opgenomen over monitoring van de grondwatereffecten. Concrete maatregelen en beschrijving van de wijze waarop dat gaat plaatsvinden ontbreken echter. Bepleit wordt dat bij planrealisatie monitoring van de grondwatereffecten op de huiskavel van .. plaatsvindt, inzichtelijk wordt gemaakt en dat de gegevens periodiek worden overlegd. Zowel op korte als lange termijn.</p> <p>Bij dat alles in acht te nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dat op gronden waar geen begrenzing ligt, de drooglegging voor de landbouw wordt gegarandeerd. Daarvoor is het peil van de Laak van groot belang, omdat die voor voldoende drooglegging zorgt. • Dat ook op begrensde gronden de waterhuishouding voor de landbouw gegarandeerd moet zijn. • Dat de provincie zich inspant voor kavelruil gericht op (huis) kavelvergroting en/of op bedrijfsverplaatsing. De gronden die de provincie al verworven heeft zijn daarvoor maximaal in te zetten, naast de eigendomsgronden van Natuurmonumenten. • Dat door de gronddruk in het gebied bedrijfsverplaatsing feitelijk de enige optie is, waarvoor interesse wordt getoond. • Dat alleen en pas na functieverandering de waterhuishouding op "natuur" kan worden afgestemd. <p>In elk geval zij de nadelige gevolgen en verhoging van de grondwaterstand voor .. volledig te vergoeden of zijn zij daarvoor te vrijwaren. Daartoe zijn afspraken te maken, eenduidig vast te leggen, voor partijen bindend te verklaren en geborgd</p>	<p>landbouwgronden en daarmee dus ook niet voor de huiskavel van inspreker. Wij gaan er van uit dat het gebiedsproces zal leiden tot een goede invulling voor een duurzaam watersysteem, zowel voor natuur als ook voor landbouw. Dit aspect dient duidelijk onder de aandacht te zijn in het gebiedsproces, want ook op andere locaties is dit aan de orde.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monitoring. Inspreker verwijst naar een paragraaf in de plannen naar monitoring van de grondwatereffecten. Dit zijn niet de plannen die nu ter inzage liggen, maar deze maken onderdeel uit van het gebiedsproces het Nieuwe Drostendiep. Wij stellen daarom voor de inbreng in die processen mee te nemen. Voor alle duidelijkheid moet het peil op de begrensde gronden altijd op landbouw worden afgestemd, pas na verwerving en/of functiewijziging kan dit worden aangepast. Inspreker geeft aan dat een bedrijfsverplaatsing feitelijk de enige mogelijkheid is om te komen tot goede oplossingen. Wij sluiten dit niet uit, maar ook in dit verband hoort dit thuis in het kader van de uitwerkingen van het gebiedsproces. <p>Inspreker geeft ook aan dat in de planbeschrijving onvoldoende tot uiting komt wie belast en verantwoordelijk wordt voor het compenseren van schade. Het gebiedsproces moet dit soort processen in beeld brengen. In zijn algemeenheid is de verantwoordelijkheid van het waterpeil gelegen bij het waterschap Vechtstromen. Waar het gaat om planologie (de doorvertaling in bestemmingsplannen) is de gemeente verantwoordelijk. Waar het gaat om het vastleggen van de NNN zal de provincie daarop sturen.</p> <p>De problematiek van de overstorten op de Boksloot dient ook te worden onderkend en in het proces te worden meegenomen.</p> <p>Inmiddels heeft inspreker tevens mondeling toelichting gegeven op zijn zienswijze. Het verslag van dit gesprek is toegevoegd bij de stukken worden. Wellicht</p>	
--	--	--

<p>door garanties, op kosten van het verantwoordelijk orgaan en uit te voeren op de meest geschikte wijze.</p> <p>Verantwoordelijkheid In de planbeschrijving komt onvoldoende tot uiting wie belast en verantwoordelijk wordt met de uitvoering en het compenseren van schade. Ook is onduidelijk bij welk 'loket' dhr. K. zich kan melden. Provincie, waterschap, gemeente?</p> <p>Overig Los van de problematiek rond de waterhuishouding is dhr. K. bezorgd ten aanzien van de overstort(en) op de Bokslot. Medicijnresten, hormonen en andere gebiedsvreemde chemische stoffen zijn funest wanneer die op de landbouwgronden terecht komen. Zoals het veroorzaken van abortus melkkoeien. Ook dat probleem moet opgelost worden.</p> <p>Tot slot Over deze zienswijze treedt dhr K. graag met u in overleg. Bijvoorbeeld tijdens een rondgang op hun bedrijf waartoe u van harte wordt uitgenodigd op een door u aan te geven tijdstip. Ook tot het geven van een mondelinge toelichting op deze zienswijze is dhr. K. bereid. In afwachting van en uitziend naar uw reactie.</p>	<p>kan in een later stadium ingegaan op het aanbod van inspreker om een nader bedrijfsbezoek te doen.</p>	
46.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Ik zou graag zien dat de gearceerde percelen zoals weergegeven op kaart 1 van de toelichting in de bijlage, geheel of gedeeltelijk worden toegevoegd aan de begrenzing van het NNN en tevens een natuurdoeltype krijgen toegekend in het Natuurbeheerplan 2019.</p> <p>Reden voor dit verzoek is dat deze percelen grenzen aan twee vennen/poelen die naar ons inzicht potentie hebben om ontwikkeld te worden tot natuur. In de bijlage wordt dit nader toegelicht. Ik hoop dat u gehoor geeft aan mijn zienswijze.</p>	<p>Het meest westelijke perceel is een goed onderbouwde afronding van de aanwezige natuur, in dit geval het ven. Het meer oostelijk gelegen perceel is groter, hier is de onderbouwing en de feitelijke situatie niet geheel gelijk. De direct naast het ven gelegen grond, is daadwerkelijk onderdeel van de "pingo ruïne" geweest. Het is zinvol om dit deel van het perceel te begrenzen, mede in relatie met de direct aangrenzende ecologische waarden. Het noordelijk deel van het perceel is inhoudelijk vooral van belang als verdere buffering van beide vennen. Dat voorkomt ook een indirecte beïnvloeding in de vorm van meststoffen en chemicaliën.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart • NNN-kaart 2018
47.		
Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
<p>Hierbij maken wij, M. B., bezwaar tegen het Ontwerp Natuurbeheerplan 2019 zoals die nu ter inzage ligt. Op deze ambitiekaart is de "elleboog" tussen de Holmers Halkenbroeken en Amen ingekleurd voor functieverandering. Wij liggen hier met 19 hectare grond, wij zijn bereid om in de breedste zin van het woord mee te denken over de opgaven mits er eindelijk eens antwoorden komen rond</p>	<p>Wij zien deze zienswijze mede in relatie met de ingebrachte zienswijzen 35 en 49.</p> <p>De onduidelijkheid omtrent de vraagstukken van wateroverlast heeft het wantrouwen gevoed, geeft</p>	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>

	<p>de vraagstukken die nog in het gebied liggen omtrent toenemend kwelwater door de waterpeilverhogingen in de Holmers-Halkenbroeken en de staatbossen er om heen.</p> <p>Voor dat er hydrologische veranderingen in een gebied plaatvinden moet er op een door alle partijen geaccepteerde wijze een nulmeting gedaan worden om de waterpeilen in de aanliggende landbouwgronden zo dat men overlast kan constateren of uitsluiten. We gaan dit nu zelf oppakken in dit gebied (in overleg met prov. en waterschap) omdat metingen en onderzoek uit het verleden niet op door alle partijen goedgekeurde wijze zijn uitgevoerd. Dit heeft ook wantrouwen en het gebied gebracht. Op deze manier kunnen/gaan we de eventuele geleden schade in beeld brengen</p> <p>Voor ons (en andere grondgebruikers in het gebied) is het dan ook een voorwaarde dat 2 jaar voor er verandering in het/een gebied plaats vindt, er gestart wordt met de nulmeting en dat de landbouwgrond er om heen gekarteerd wordt.</p> <p>Natuur is maatschappelijk belang maar de landbouw mag daardoor niet geconfronteerd worden met risico's op planschade en opbrengstderving.</p>	<p>inspreker aan en een nulmeting die door alle partijen geaccepteerd wordt zal tevens meer duidelijkheid in het proces geven. Hiermee kan men wateroverlast constateren of juist uitsluiten. Wij gaan ervan uit dat de begrenzing als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' de door inspreker gevraagde duidelijkheid geeft. Wij zijn van mening dat een (nieuw) gebiedsproces noodzakelijk is om met alle betrokkenen te komen tot bevredigende oplossingen. Uiteraard zijn de oplossingen voor iedere inspreker meer maatwerk, maar een gemeenschappelijk vertrek is daarvoor een uitgangspunt. We zijn van mening dat ons besluit de nodige duidelijkheid geeft en ook meer maatwerk mogelijk maakt.</p> <p>Wij zijn van plan de problematiek van de Drentse Aa voor te leggen aan een bestuurlijke voorbereidingscommissie. Daarmee krijgt de vast te stellen begrenzing een passend en goed geborgd vervolg.</p>	
48.			
	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen
	<p>Hierbij maken wij, M. B. te A. en E., bezwaar tegen het Ontwerp Natuurbeheerplan 2019 zoals die nu ter inzage ligt.</p> <p>Aan de E. in E. is ons perceel ingetekend voor functieverandering, wij vinden dit in de eerste plaats zonde van de landbouwgrond maar we snappen ook dat er e.e.a. afgesproken is in het verleden en dat de 1000 hectare ergens moeten komen te liggen. Op onderstaande kaart staat het betreffende perceel, wat voor ons een optie zou kunnen zijn heb ik op de kaart ingetekend. Dat zou betekenen dat het vlak binnen de witte lijn (ca. 8.5 hectare) landbouwgrond blijft in 1 perceel en dat met de strook langs het diep functieverandering gaat plaats vinden in de vorm van particulier natuurbeheer, deze strook is dan ook ca. 8.5 hectare. Op deze manier is er meer raakvlak met de natuur ernaast door de langere strook en blijft de betere grond bij de landbouw. Wij zijn graag een reactie tegemoet.</p>	<p>Het aangeduide perceel aan de Esweg is begrensd vanwege de hydrologische samenhang met het aangrenzende Natura 2000 gebied Geelbroek. In het betreffende perceel zitten hoogteverschillen. Op basis van de door inspreker meegestuurde kaart is niet vooraf aan te geven of dit inderdaad de juiste grens zal zijn. Wij onderschrijven hierbij de mogelijkheid voor particulier natuurbeheer, maar willen nog niet vooruitlopen op de uiteindelijke begrenzing. Indien niet het hele perceel nodig blijkt te zijn voor de waterhuishouding kunnen we de begrenzing in een volgend natuurbeheerplan nog aanpassen. Voorlopig de begrenzing, zoals vermeld in het ontwerpbesluit, te handhaven.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>
49.			
	Zienswijze	Reactie op zienswijze	Gevolgen

<p>Wij staan er voor dat het Waterschap eerst alle opgelopen schade door reeds uitgevoerde natuurinrichtingen moet afwerken alvorens het gebied tussen Amen en de Holmers Halkenbroeken kan worden omgevormd naar natuur (inrichting). Dit willen wij namens een aantal landeigenaren rondom dit gebied gezamenlijk graag mondeling toelichten.</p>	<p>In het kader van deze zienswijze worden de zienswijzen 35 en 47 betrokken omdat het hetzelfde gebied betreft. Naast de zienswijzen is aanvullend ook een hoorzitting gehouden waarin de problematiek van een aantal betrokken landeigenaren nog eens uitvoerig aan de orde is gesteld.</p> <p>De onduidelijkheid omtrent de vraagstukken van wateroverlast heeft het wantrouwen gevoed, geeft inspreker aan en een nulmeting die door alle partijen geaccepteerd wordt zal tevens meer duidelijkheid in het proces geven. Hiermee kan men wateroverlast constateren of juist uitsluiten. Wij gaan ervan uit dat de begrenzing als 'N00.01 Nog om te vormen naar natuur' de door inspreker gevraagde duidelijkheid geeft. Wij zijn van mening dat een (nieuw) gebiedsproces noodzakelijk is om met alle betrokkenen te komen tot bevredigende oplossingen. Uiteraard zijn de oplossingen voor iedere inspreker meer maatwerk, maar een gemeenschappelijk vertrek is daarvoor een uitgangspunt. We zijn van mening dat ons besluit de nodige duidelijkheid geeft en ook meer maatwerk mogelijk maakt.</p> <p>Wij zijn van plan de problematiek van de Drentse Aa voor te leggen aan een bestuurlijke voorbereidingscommissie. Daarmee krijgt de vast te stellen begrenzing een passend en goed geborgd vervolg.</p>	<p>Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018.</p>
<p>50.</p>		
<p>Zienswijze (mondeling)</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Belanghebbende woont op A. en zijn huiskavel is in het ontwerp Natuurbeheerplan Drenthe, versie 2019 toegevoegd op de ambitiekaart met de aanduiding N00.01 (Nog om te vormen landbouwgrond). De betreffende gronden zijn ook op de kaart 2018 van het Nationaal Natuur Netwerk (NNN) toegevoegd. Dhr. S. is op de voorlichtingsbijeenkomst in Westerbork geweest en wil toch graag nog een nadere uitleg hebben, omdat hij er wat genuanceerd instaat.</p>	<p>De situatie rond de huiskavel van inspreker is aanleiding voor een aanpassing van het huidige voorstel. In het ontwerpplan is het perceel geheel begrensd omdat geen logische grens getrokken kon worden tussen hoog gedeelte en laag gedeelte. In overleg met eigenaar is tot een goede begrenzing voor natuur, water en gebruiken gekomen. Voor de lagere percelen stelt hij een begrenzing voor, die wij willen</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Beheertypenkaart en Ambitiekaart • NNN-kaart 2018

<p>De heer G. van de provincie Drenthe geeft aan wat de redenen voor de begrenzing zijn. Deze hebben vooral te maken met de waterhuishouding en het robuuster maken van het natuurgebied de Zure Venen. Hij geeft ook aan dat de begrenzing geen invloed mag hebben op de ruimtelijke ordening (bestemmingsplan), waterhuishouding (peilbeheer) en milieuwetgeving (Wet ammoniak en veehouderij) en dat deelname is gebaseerd op vrijwilligheid. Hij geeft aan dat er diverse mogelijkheden zijn, zoals het zelf omvormen van de grond naar natuur (dan blijf je eigenaar), het verkopen van de grond en het ruilen van de grond.</p> <p>Dhr. S. geeft aan dat hij dit allemaal goed snapt. Hij is ..en heeft in totaal ca 20 ha. (inclusief de gronden die hij huurt). Ca. 5 ha. van zijn grond behoort tot zijn huiskavel. Hij geeft aan dat de directe percelen rond zijn huis van de huiskavel, die wat hoger gelegen zijn, graag van de kaart zou willen hebben. Hij heeft die gronden nodig en er geen belang bij. Een tweetal percelen (vermeld op bijgaand kaartje) zouden wat hem betreft wel begrensd mogen blijven. Hij wil wel garanties dat die gronden gewoon landbouwkundig gebruikt kunnen worden, zolang hij niet meedoet of ruilt. Ook wil hij geen nadeel hebben van een hogere waterstand als er aanliggende gronden worden ingericht voor nieuwe natuur. Hij denkt na over de mogelijkheid om een deel van zijn gronden zelf om te vormen.</p> <p>Samenvattend komt zijn zienswijze neer op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verzoek om een deel van de huiskavel van de kaart te halen, de op bijgaand kaartje aangegeven gronden kunnen begrensd blijven. Dit dient ook doorwerking te krijgen op de NNN kaart 2018. - Indien er in de naaste omgeving uitbreiding van natuur plaatsvindt, wenst hij op zijn gronden geen verdere vernatting. - Hij wil graag de bestemming landbouw op die kavels houden. 	<p>handhaven, voor de rest verwijderen wij de begrenzing.</p> <p>De percelen van inspreker kunnen gewoon landbouwkundig gebruikt worden en houden ook die (planologische) status. Dat geldt ook voor de begrensde percelen. Deze wijzigen pas van status na aankoop en/of particulier natuurbeheer (= omvormen van de landbouwgrond naar natuur). Ook mag er geen waterhuishoudkundig gevolg zijn vanuit de begrensde natuur op de overblijvende landbouwgronden.</p>		
<p>51.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>
<p>Eigenaar van landgoed .. Dit landgoed wil ik graag uitbreiden met het omzetten van land met agrarische bestemming in de bestemming natuurdoeleinden.</p> <p>Het betreft een gedeelte van kavelnummer .. Tussen de twee aanwezige bospercelen.</p> <p>Ik verzoek in overleg met mij dit op uw Ambitiekaart (N00.001) aan te geven.</p>	<p>Perceel is gelegen tussen twee bosjes en gelegen tegen zandweg en waterleiding. Dat is juist buiten de verbinding Oosterzand-Dwingelderveld en daarmee is het geen schakel in deze verbindingzone, als onderdeel van het NNN.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is geen aanpassing aan het NBP 2019 en de NNN-kaart 2018. 	
<p>52.</p>	<p>Zienswijze</p>	<p>Reactie op zienswijze</p>	<p>Gevolgen</p>

<p>Naar aanleiding van de bijeenkomsten d.d. 31 januari 2018 in Buitencentrum De Poort in Ruinen en die in Westerbork heb ik telefonisch contact met u opgenomen omdat ik toch nog wel een paar vragen heb over de toekomst van mijn perceel cultuurland op A. (tegenover ..) te R..</p> <p>U heeft mij hierover vanuit de auto teruggebeld met de mededeling dat er vanmiddag telefonisch contact met mij zou worden opgenomen. Dit is helaas niet gebeurd, vandaar deze e-mail.</p> <p>Ten eerste: wat mag ik straks nog wel/niet meer met mijn land? Mag het bijvoorbeeld nog bemest worden, mag er nog bijvoorbeeld aardappels/mais/bloembollen in geteeld worden?</p> <p>Met andere woorden, houdt het land zijn waarde? Kan ik een vergoeding krijgen in verband met eventuele waardevermindering van het land/mijn woning?</p> <p>Ten tweede: hoe zit het met het grondwaterpeil? Ben ik straks genoodzaakt drainage aan te leggen in mijn aangrenzende huisperceel om de voeten droog te houden? Wie gaat dit dan betalen?</p> <p>Graag ontvang ik antwoord op deze vragen (en wellicht komen er dan nog nieuwe vragen.).</p> <p>Ik ga ervan uit dat deze vragen hiermee tijdig gesteld zijn (gezien de op uw memo d.d. 29-01-2018 vermelde uiterste datum).</p> <p>Ik wacht uw reactie af. Alvast bedankt,</p>	<p>Inspreker verzoekt om dit hoge gedeelte niet in de begrenzing van het NBP en NNN te behouden.</p> <p>Perceel is in het ontwerp geheel begrensd omdat geen logische grens getrokken kon worden tussen hoog gedeelte en laag gedeelte en omdat het doorlopende kavels betreft. In overleg met inspreker is tot een goede begrenzing voor natuur, water en gebruiken gekomen. Het hoge gedeelte van dit perceel/deze percelen dragen niet bij aan een robuust natuur- en watersysteem.</p> <p>De begrenzing heeft geen gevolgen voor het landbouwkundig gebruik. De landbouwkundige bestemming in het bestemmingsplan blijft en kan pas een andere aanduiding krijgen na verwerving of particulier natuurbeheer. Vanuit de begrensde gronden mogen ook geen nadelige (hydrologische) effecten optreden op de aanliggende landbouwgronden.</p>	<p>Aanpassen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NBP 2019: Ambitiekaart • NNN-kaart 2018
---	---	--